ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวน้ำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

นายธเนศน์วิทยาประภากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

EFFECTS OF AZIMUTHAL CONTROL JETS ON ENTRAINMENT

OF A JET IN CROSSFLOW

Mr. Taned Witayaprapakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Mechanical Engineering Department of Mechanical Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2013 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำ
	การผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง
โดย	นายธเนศน์ วิทยาประภากร
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. อศิ บุญจิตราดุลย์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> ____คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์)

_____อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (รองศาสตราจารย์ ดร. อศิ บุญจิตราดุลย์)

....กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ วรรณโสภาคย์)

____กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เวชพงศ์ ชุติชูเดช)

ธเนศน์ วิทยาประภากร: ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (EFFECTS OF AZIMUTHAL CONTROL JETS ON ENTRAINMENT OF A JET IN CROSSFLOW) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ.ดร. อศิ บุญจิตราดุลย์, 174 หน้า

งานวิจัยนี้ศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง ที่มีค่าอัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลเท่ากับ 3.9 และเรโนลส์นัมเบอร์ของกระแส ลมขวางเท่ากับ 5,900 การทดลองจะใช้ Steroscopic Particle Image Velocimetry เป็น เครื่องมือวัดความเร็ว โดยทำการทดลองสามกรณีคือ กรณีไม่ควบคุม (JICF) และกรณีฉีดเจ็ต ควบคุมที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° (กรณี I15) และ ±135° (กรณี I135) ที่อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลักคงที่เท่ากับ 2 % ผลของเจ็ตควบคุมต่อโครงสร้าง กรณี I15 พบว่าจะทำให้โครงสร้างของเจ็ตขยายตัวออกด้านข้างมากขึ้นและความสูงและขนาดของเจ็ตตาม แนวดิ่งจะลดลง รวมถึงส่งเสริมความปั่นป่วน ในขณะที่ กรณี I135 พบว่าจะไม่ทำให้โครงสร้าง ของเจ็ตเปลี่ยนไปจากกรณี JICF มากนัก ผลของเจ็ตควบคุมต่อ Circulation กรณี I15 พบว่าจะ ทำให้เจ็ตมี Circulation มากขึ้น ในขณะที่ กรณี I135 จะไม่ทำให้เจ็ตมี Circulation เปลี่ยนไป จากกรณี JICF มากนัก ผลของเจ็ตควบคุมต่อเส้นทางเดิน กรณี I15 พบว่าจะทำให้เจ็ตมีเส้นทาง เดินต่ำลง ในทางตรงกันข้าม กรณี I135 จะทำให้เจ็ตมีเส้นทางเดินสูงขึ้น ผลของเจ็ตควบคุมต่อ การเหนี่ยวน้ำการผสม กรณี I15 พบว่าส่งผลให้เจ็ตมีการเหนี่ยวน้ำการผสมใกล้เคียงกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 แต่เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 พบว่าจะมีการเหนี่ยวน้ำการผสมเพิ่มขึ้นจากกรณี JICF ประมาณ 5 % ในขณะที่ กรณี I135 จะ ทำให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการเพิ่มขึ้นตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 และมีการเหนี่ยวนำ การผสมมากที่สุดที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75 โดยเพิ่มขึ้นจากกรณี JICF ประมาณ 13 %

ผลศึกษาชี้แนะว่า อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรมีความสัมพันธ์กับระยะ เจาะทะลุของเจ็ต (penetration depth) ซึ่งนิยามจาก Center of mass ของ Vorticity และ Circulation

ภาควิชา	<u>วิ</u> ศวกรรมเครื่องกล	_ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา	2556	_ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

5370256521: MAJOR MECHANICAL ENGINEERING KEYWORD: AZIMUTHAL CONTROL JETS / JET IN CROSSFLOW/ VOLUMETRIC ENTRAINMENT RATIO TANED WITAYAPRAPAKORN: EFFECTS OF AZIMUTHAL CONTROL JETS ON ENTRAINMENT OF A JET IN CROSSFLOW

ADVISOR: ASSOC. PROF. ASI BUNYAJITRADULYA, Ph.D., 174 pp.

Effects of azimuthal control jets on the entrainment of a jet in crossflow (JICF) are investigated. The experiment is conducted with the jet with the effective velocity ratio of 3.9 and the crossflow Reynolds number of 5,900. Stereoscopic particle image velocimetry (SPIV) is used for velocity field measurements at the cross planes ranging from x/rd = 0.5 to 1.5. In the two controlled cases, a pair of azimuthal control jets are deployed steadily at the azimuthal positions $\pm 15^{\circ}$ (case I15) and $\pm 135^{\circ}$ (case I135) and at the mass flow rate ratio of the control jets to the main jet of 2%. For the effects of the control jets on the jet structure and turbulence, it is found that the deployment of the azimuthal control jets in case I15 results in increase in the spanwise extent of the jet but decrease in the height and size of the jet in the traverse direction when compared to the uncontrolled case (case JICF). In addition, it is found that case I15 promotes turbulence. On the other hand, case I135 has relatively little effect on the jet structure and turbulence. For the effects of the control jets on circulation, case I15 results in significant increase in circulation while case I135 has little effect on circulation. For the effects of the control jets on the jet trajectory, it is found that case I15 results in lower jet trajectory; while case I135, higher jet trajectory, when compared to JICF. For the effects of the control jets on the jet entrainment, case I15 results in little change in the jet volumetric entrainment ratio at x/rd = 0.5 and 0.75 but, as the jet develops further downstream, results in 5% higher entrainment at x/rd =1 and 1.5 when compared to JICF. On the other hand, case I135 results in higher volumetric entrainment ratio throughout the measurement range, from x/rd = 0.5 to 1.5. The highest increase in volumetric entrainment ratio in case I135 occurs at x/rd =0.75, 13% higher than JICF. Finally, the results suggest that the volumetric entrainment ratio of these jets in crossflow depends on two parameters: 1) the jet penetration as defined from the streamwise-vorticity center-of-mass trajectory, and 2) the circulation.

Department:	Mechanical	Engineering	Student's signature
Field of Study:	Mechanical	Engineering	Advisor's signature
Academic Year:	2013		Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน จากอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. อศิ บุญจิตราดุลย์ ซึ่งได้ประสิทธิ์ ประสาทความรู้ และช่วยเหลือจัดหาแหล่งเงินทุนให้ผู้วิจัย ตลอดจนโอกาสที่ดีต่างๆ ทั้งที่เป็น ประโยชน์อย่างสูงต่อการทำวิจัยและการดำเนินชีวิตของผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญชัย เลิศนุวัฒน์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ วรรณโสภาคย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เวชพงศ์ ชุติชูเดช ที่ได้ เอื้อเฟื้อและคำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มี ความสมบูรณ์ในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก ทุนอุดหนุนโครงการวิจัย เงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2557 (งบประมาณแผ่นดิน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัญญา เลขที่ GRB_APS_21_56_21_04 ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ . ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณบุคคลซึ่งมีส่วนช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงดังต่อไปนี้ ครู ไพโรจน์ อนัน ตะเศรษฐกุล, ชนัตถ์ คูร์พิพัฒน์, ชยากร วิโรจนกูฎ, เอษณีย์ เทวานุรักษ์, อภิเชฏฐ์ ศรีเมฆารัตน์, ศุภกร สุวรรณ และธิดา คริสทีน เพ็ชรศีริ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ สุทัศน์ วิทยาประภากร คุณแม่ สะยัน วิทยาประภากร คุณยาย สุวรรณทา นานาแซง และคุณตา จันทร์ นานาแซง ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา ให้ การสนับสนุนและกำลังใจมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีแรงใจในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ที่เกิดขึ้น

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	থ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	٩
กิตติกรรมประกาศ	ପ
สารบัญ	ป
สารบัญตาราง	<u>ĵ</u>
สารบัญรูป	្បាំ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	<u>_</u> RI
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. เจ็ตในกระแสลมขวาง	1
1.2. แรงจูงใจ	2
1.3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.4. ปัญหาและแนวทางการวิจัย	3
1.5. ผลที่คาดว่าได้รับจากวิทยานิพนธ์	4
บทที่ 2 งานวิจัยที่ผ่านมา	5
2.1. อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล	5
 2.2. เรโนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตและเรโนลส์นัมเบอร์กระแสลมขวาง 	5
2.3. เส้นทางเดินของเจ็ต	6
2.4. ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและการเหนี่ยวนำการผสม	9
2.5. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ตและการเหนี่ยวน้ำการผสม	10
2.6. กระบวนการเกิดและพัฒนาตัวของ Counter-rotating vortex pair	_11
2.7. การปรับแต่งและควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวาง	<u>13</u>

บทที่ 3	เทค	นิคและหลัก	การในการประเมินหาอัตราส่วนการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตร <u></u>	20
	3.1.	ปัญหาการ	ศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง	_20
	3.2.	เทคนิคการ	าใส่อนุภาคติดตามการไหลเพื่อจำแนกบริเวณเจ็ตและกระแสลมขวาง _.	20
	3.3.	การประเมิ	นหาอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร	21
บทที่ 4	ชุดข	าดลองและก	าวรทดลอง	24
	4.1.	ชุดทดลอง		24
	4.2.	พิกัดการท	ମ ର୍ବଧ <u></u>	26
	4.3	Stereo Pa	rticle Image Velocimetry	27
	4.4.	การสอบเทิ	ียบการวัดความเร็วระหว่าง Stereo Particle Image Velocimetry	28
		กับ Pitot t	ube	
	4.5.	การวัดและ	ะเครื่องมือวัด	28
		4.5.1.	การวัดสภาวะเริ่มต้นของกระแสลมขวางและเจ็ต	28
		4.5.2.	การวัดอัตราการไหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง	31
	4.6.	การวัดสนา	ามความเร็วเจ็ตเพื่อหาการเหนี่ยวน้ำการผสม	31
	4.7.	สรุปพาราร์	มิเตอร์สำหรับการทดลอง	32
บทที่ 5	การ	ศึกษาเบื้องเ	กัน	<u>33</u>
	5.1.	วัตถุประสง	งค์ของการศึกษาเบื้องต้น	33
	5.2.	สภาวะการ	ทดลอง	33
	5.3.	ผลการทด	ลอง	_33
บทที่ 6	การ	ประเมินการ	ลู่เข้าและสอบทวนผลการทดลอง	_37
	6.1.	การประเมิ	นการลู่เข้า	37
		6.1.1.	การประเมินการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ย	37
		6.1.2.	การประเมินการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตร	39
	6.2.	สอบทวนผ	ลการทดลอง	40

หน้า

		6.2.1.	การเปรียบเทียบโครงสร้างของเจ็ต	40
		6.2.2.	เปรียบเทียบอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณี JICF	41
			กับผลการทดลอง Yuan and Street (1998)	
บทที่	17	ความน่าจะเป็น	เซิงเวลาที่พบเจ็ตที่จุดใดๆและความเร็วเฉลี่ยที่ใกล้ขอบ	42
		7.1. ความน่าจะ	ะเป็นเชิงเวลาที่พบเจ็ตที่จุดใดๆ	42
		7.2. ความเร็วเช	ฉลี่ยของเจ็ตที่ใกล้ขอบ	43
บทที	18	ผลของเจ็ตควบ	คุมตามแนวเส้นรอบวงต่อโครงสร้างและเส้นทางเดินของเจ็ต	44
		8.1. ผลของเจ็ต	เควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการกระจายตัวปริมาณเฉลี่ยไร้มิติ <u></u>	44
		8.2. ผลของเจ็ต	เควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเส้นทางเดินของเจ็ต	52
บทที	1 9	ผลของเจ็ตควบ	คุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต <u></u>	54
		ແລະ Circulatio	n	
		9.1. ผลของเจ็ต	เควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต	54
		9.2. ผลของเจ็ต	เควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ Circulation	55
บทท์	11	) อภิปรายผลการ	รทดลอง <u></u>	57
		10.1 ความสัมท	งันธ์ระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสม(E) และเส้นทางเดินของเจ็ต	_57
		10.2 ผลของระ	ยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) และ Circulation (Γ)	58
		ต่ออัตราก	ารเหนี่ยวนำการผสม (E)	
บททิ	1 1	l สรุปผลการทด	ลอง	63
		ประมวลตาราง <u></u>		68
		ประมวลรูปภาพ	۱	<u>98</u>
ราย	การ	้อ้างอิง		164
ภาค	เผน	วก		167
ประ	วัติย์	มู้เขียนวิทยานิพเ	ไก้	174

ฌ

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1	สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาคุณลักษณะ	<u></u> 69
	ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
ตารางที่ 2.2	สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการติด Tab	
	ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
ตารางที่ 2.3	สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้นด้วย	
	Pulse ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
ตารางที่ 2.4	สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้น <u>.</u>	
	ด้วยการหมุนควง (Swirl) ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
ตารางที่ 2.5	สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้น	<u>93</u>
	ด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรวบวง (Azimutal control jet)	
	ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
ตารางที่ 4.1	ความหนาของชั้น Boundary layer ของแต่ละตำแหน่ง	<u>95</u>
	ตามแนว Spanwise (z)	
ตารางที่ 4.2	Spatial resolution การวัดด้วย SPIV	95
ตารางที่ 4.3	สรุปพารามิเตอร์ในการทดลอง	95
ตารางที่ 5.1	ค่าการเหนี่ยวนำการผสมการทดลองของการศึกษาเบื้องต้น	
ตารางที่ 9.1	ค่าการเหนี่ยวนำการผสมการทดลองของการศึกษาละเอียด <u>.</u>	
ตารางที่ 9.2	Circulation ไร้มิติของการทดลอง	

หน้า

สารบัญรูป

รูปที่ 1.1	การประยุกต์ใช้งานเจ็ตในกระแสลมขวาง	99
รูปที่ 2.1	เส้นทางเดินของเจ็ตของความเร็ว	100
	(Pratte and Baines, 1967)	
รูปที่ 2.2	เส้นทางเดินของความเร็วและอุณหภูมิ	100
	(Kamotani and Greber, 1972)	
รูปที่ 2.3	เส้นทางเดินของ Passsive scalar (Smith and Mungal, 1998)	101
รูปที่ 2.4	เส้นทางเดินของ Steamline (Yuan and Street, 1998)	
รูปที่ 2.5	Quadratics curve fit ของแต่ละเส้นทางเดินของเจ็ต	
	(Muppidi and Mahesh, 2005a)	
รูปที่ 2.6	ผลการเปรียบเทียบเส้นทางการเคลื่อนที่ของเจ็ตเสกล rd และ r^2d	102
. d	(Muppidi and Mahesh, 2005b)	
รูปที่ 2.7	เส้นทางเดินเสกลด้วย <i>h</i> (Muppidi and Mahesh, 2005b)	103
รูปที่ 2.8	การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (Yuan and Street ,1998)	103
รูปที่ 2.9	โครงสร้างของ Vortical structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	104
	(Fric and Rosh, 1994)	
รูปที่ 2.10	การลดลงของ C% ของ JICF และ Free เจ็ต บน Near Field บน $r^2d_{\dots}$	
ļ	(Smith and Mungal, 1998)	
รูปที่ 2.11	การลดลงของ C% ของ JICF และ Free เจ็ต บน Near Field บน rd	105
	(Smith and Mungal, 1998)	
รูปที่ 2.12	Contour ของ Instantanous spanwise vorticity (ข้าย)	105
	และ Contour ของ Scalar concentration (ขวา) บน	
!	Centerplane (Yuan and Street, 1998)	
รูปที่ 2.13	โครงสร้างของการเกิด CVP (Cortelezzi and Karagozian, 2001)	106
รูปที่ 2.14	การพัฒนาตัวของเจ็ตในกระแสลมขวาง	
,	(Cortelezzi and Karagozian, 2001)	
รูปที่ 2.15	Vortices structure ของเจ็ตในกระแสลมขวางบนระนาบสมมาตร	108
.d	(Lim <i>et.al.</i> , 2001)	
รูปที่ 2.16	การพับด้วของ cylindrical shear layer (Lim et.al., 2001)	108

รูปที่ 2.17	โครงสร้างบริเวณ Near field ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	109
	ซึ่งแสดงเป็น Isosuface ของ Voricity (Yuan <i>et.al.,</i> 1999)	
รูปที่ 2.18	โครงสร้างของ Hanging vortices (Yuan <i>et.al.,</i> 1999)	
รูปที่ 2.19	Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวขึ้นระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวางที่	110
	บริเวณขอบด้านข้างของเจ็ต (Yuan <i>et.al.,</i> 1999)	
รูปที่ 2.20	วิวัฒนาการของ Streamlines ในการก่อตัวของ	110
ļ	Kelvin-Helmholtz roller (Sau et.al., 2004)	
รูปที่ 2.21	วิวัฒนาการของ Vortices structure (Sau <i>et.al.</i> , 2004)	111
รูปที่ 2.22	Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ $J{=}21$	
ļ	(Zaman and Fross, 1997)	
รูปที่ 2.23	Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ $J=54_{\dots}$	112
รูปที่ 2.24	(Zaman and Fross, 1997) ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity	112
	Isosurface สำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)	
รูปที่ 2.25	ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity	113
	isosurface สำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)	
รูปที่ 2.26	ผลของการติด Tab ต่อเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตร	113
	(Zaman and Fross, 1997)	114
a∐/I ∠.∠/	Downstream (Zaman and Eross 1997)	114
รูปที่ 2.28	n) Tab และการติดตั้ง	114
-	ข) ระบบแกนตั้งฉากกับทิศทางการหมุน	114
	(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	
_{รู} ปที่ 2.29	การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการติด Tab กรณีเจ็ตไม่หมุนควง	115
	(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	
รูปที่ 2.30	การกระจายตัวของอุณหภูมิจากการติด Tab กรณีเจ็ตหมุนควง	116
	(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)	
_ร ูปที่ 2.31	ผลการกระตุ้นเจ็ตด้วยลำโพง (M'Closkey <i>et.al.</i> , 2002)	117

ฏ

ลี เม

รูปที่ 2.32	ภาพ Intantaneous (Narayanan et.al., 2003)	118
รูปที่ 2.33	การกระจายของสัมประสิทธิ์อุณหภูมิรวมบนระนาบตั้งฉาก	119
	(Wangjiraniran and Bunyajitradulya , 2001)	
รูปที่ 2.34	ภาพแสดง Contours of line-of-sight integrated mean images	120
	ของ Traverses profile ไปตามแนว downstream โดยที่ P แทน Passive	
	และ A แทน Reactive (Yingjaroen et.al., 2006)	
รูปที่ 2.35	Instantaneous image ของ mixing structure บนด้าน Top view	120
1	(Limdumrongtum et.al., 2009)	
รูปที่ 2.36 เ	Instantaneous Iso concentration surface (Denev <i>et.al.</i> , 2005)	121
รูปที่ 2.37	ภาพเฉลียของ Streamline และค่าความเข้มข้น (Denev <i>et.al.,</i> 2005)	121
รูปที่ 2.38	ชุดเจ็ตควบคุม (Kornsri <i>et.al.,</i> 2009)	
รูปที่ 2.39	ผลของเจ็ตควบคุมต่อเส้นทางเดินของความเว็ว (Kornsri <i>et.al.,</i> 2009)	122
รูปที่ 2.40	การ Penetration ของเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตที่ตำแหน่ง x/rd=1.5	123
	สำหรับมุมที่ ±15 กับที่ r _m ต่างๆ (Kornsri <i>et.al.,</i> 2009)	
รูปที่ 2.41	Contour ของความเร็ว (Normalize ด้วย ความเร็วกระแสลมขวาง)	123
	เปรียบเทียบระหว่าง ไม่ควบคุมกับควบคุมที่สภาวะเหมาะสมที่เหมาะสม	
	(Kornsri et.al., 2009)	
รูปที่ 2.42	แนวคิดกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง	124
	(Kornsri et.al., 2009)	
รูปที่ 3.1	ตัวอย่างสนามความเร็วบนระนาบ yz ที่วัดได้จาก SPIV	125
	(ไม่ได้แสดงผลของ V_{x})	
รูปที่ 3.2	การหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรในบริเวณของเจ็ต <u>.</u>	126
รูปที่ 4.1	ชุดอุโมงค์ลมและหน้าตัดทดสอบ <u></u>	
รูปที่ 4.2	ชุดเจ็ตควบคุม (Kornsri, 2007)	127
รูปที่ 4.3	เจ็ตหลักและการใส่อนุภาคร่วมติดตามการไหล	128
รูปที่ 4.4	พิกัดการทดลอง	128
รูปที่ 4.5	พิกัดอ้างอิงสำหรับตำแหน่งการฉีดเจ็ตควบคุม	129

รูปที่ 4.6	รูปแบบการติดตั้ง Stereoscopic Particle Image Velocimetry	129
รูปที่ 4.7	ภาพถ่ายขุด Stereoscopic Particle Image Velocimetry	130
รูปที่ 4.8	เครื่องกำเนิดแสงเลเซอร์ (New Wave ^{TM} model Solo 200XT)	130
รูปที่ 4.9	แขนส่งต่อลำแสงเลเซอร์ (Laser Light Arm, model 610015)	131
รูปที่ 4.10	กล้อง CCD (PowerView Plus11MP, model 630062)	131
รูปที่ 4.11	ชุดควบคุมส่วนกลาง (synchronizer, model 610035)	132
รูปที่ 4.12	ภาพถ่ายอนุภาคติดตามการไหลด้วยกล้อง CCD	132
รูปที่ 4.13	เวกเตอร์ความเร็วที่ได้การประมวลผลจากภาพถ่ายอนุภาคติดตามการไหล	133
รูปที่ 4.14	เวกเตอร์ความเร็วบนระนาบเลเซอร์ (ไม่ได้แสดงผลของ $V_{\scriptscriptstyle x}$)	133
รูปที่ 4.15	การกระจายตัวของความเร็วในแนวแกน $x \hspace{0.1 cm} (\hspace{0.1 cm} V_{_{X}} \hspace{0.1 cm})$	134
รูปที่ 4.16	ความสม่ำเสมอของความเร็วเฉลี่ย (V _{cf}) ของกระแสลมขวางที่	135
	$x=-9~~{ m cm}$ บริเวณทั้งหน้าตัดทดสอบของอุโมงค์ลม	
รูปที่ 4.16	รูปร่างของชั้นขอบเขต (Boundary layer $$; $V_{cf}=4.3\mathrm{m/s}$)	136
รูปที่ 4.18	รูปร่างความเร็วในแนวแกนเจ็ตที่ทางออกของเจ็ต	136
รูปที่ 5.1	เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตามจำนวน N, สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ii} <=1$ ของการศึกษาเบื้องต้น	137
รูปที่ 5.2	อัตราส่วนการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตรของการศึกษาเบื้องต้น	137
รูปที่ 5.3	ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร ของการศึกษาเบื้องต้น	138
รูปที่ 6.1 ก	ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (<i>e_v</i>)	139
	แปรตามจำนวน N_2 สนามกรณี JICF ที่ความน่าจะความน่าจะ	
	เป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (ϕ_{ij})	
รูปที่ 6.1 ข	ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e,)	. 140
	แปรตามจำนวน N_2 สนามกรณี I15 ที่ความน่าจะความน่าจะ	
	เป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (ϕ_{ij})	

۳N

ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด ($e_{_{\!v}})_{\!\dots\!\dots\!\dots\!\dots\!n}$ 141
แปรตามจำนวน $N_{_2}$ สนามกรณี I135 ที่ความน่าจะความน่าจะ
เป็นเชิงเวลาที่จะพบ เจ็ต ณ เวลาใดๆ (ϕ_{ii})
ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยรวม (<i>e</i> ,)142
ต่อจุดแปรตามจำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{_{ii}} <= 1$ ของทุกกรณี
เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการใหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (<i>e_o)</i> 143
แปรตามจำนวน N_2 สนาม กรณี JICF ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่
จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (ϕ_{ii})
เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อ [้] นของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (<i>e_a)</i> 144
แปรตามจำนวน $N_{ m 2}$ สนาม กรณี I15 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่
จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ ($\phi_{_{ii}}$)
เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q)145
แปรตามจำนวน $N_{ m 2}$ สนาม กรณี I135 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่
จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (ϕ_{ij})
เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q)146
แปรตามจำนวน N_{2} สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij}$ $<=1$ ของทุกกรณี
การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัว147
ของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง ($V_x\!/\!V\!c\!f$)
กับผลการทดลองของ Zaman and Foss (1997) กรณี JICF
การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัว148
ของความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V _{xy} /Vcf) กับผลการทดลองของ
Konsri (2007) กรณี JICF
การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัว149
ของความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V _{xy} /Vcf) กับผลการทดลองของ
Konsri (2007) กรณี I15
การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสม150
เชิงปริมาตรกับผลการทดลองของ Yuan and Street (1998)

ଜ୍ୟ

รูปที่ 7.1	การกระจายตัวของความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใด	151
	กรณี JICF,I15 และ I135	
รูปที่ 7.2	การกระจายตัวของผลรวมความความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V / V_{cf}	)152
	กรณี JIC F, I15 และ I135	
รูปที่ 8.1	การกระจายตัวผลรวมความเร็วต่อกระแสลมขวาง (<i>V/V_{cf})</i>	153
	กรณี JICF, I15 และ I135	
รูปที่ 8.2	การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง	
	(<i>V_x/V_{cf}</i>) กรณี JICF , I15 และI135	
รูปที่ 8.3	การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน y ต่อกระแสลมขวาง	155
	(<i>V_y</i> / <i>V_{cf}</i>) กรณี JICF , I15 และ I135	
รูปที่ 8.4	การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน z ต่อกระแสลมขวาง	156
	(<i>V_z/V_{cf}</i>) กรณี JICF , I15 และ I135	
รูปที่ 8.5	การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง	
	(<i>V_x/V_{cf}</i>) และเวกเตอร์บนระนาบ <i>xy</i> กรณี JICF, I15 และ I135	
รูปที่ 8.6	การกระจายตัวของ vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_{_x}d/V_{_{cf}}$)	158
	กรณี JICF, I15 และ I135	
รูปที่ 8.7	การกระจายของ Turbulent kinetic energy	
	ต่อ Crossflow kinetic energy กรณี JICF, 115และ 1135	
รูปที่ 8.8	CC และ CM ของผลรวมความเร็ว (V) กรณี JICF , I15 และ I135	160
รูปที่ 8.9	CC และ CM ของ vorticity (ω_x) กรณี JICF, I15 และ I135	160
รูปที่ 9.1	อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร	161
รูปที่ 9.2.	ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตร	161
รูปที่ 9.3	การกำหนดเครื่องหมาย Circulation	162
รูปที่ 9.3	Circulation ไร้มิติไปตามแนว Downstream	162
รูปที่ 10.1	ความสัมพันธ์อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร	163
	กับ CM ของ ω_{x}	

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

A	พื้นที่หน้าตัดรวมที่ปากทางออกของเจ็ต
A_{jet}	พื้นที่ของเจ็ตบนหน้าตัดใดๆ ตาม Downstream (x)
d	ระยะเส้นผ่านศูนย์กลางภายในของเจ็ตหลักที่ปากทางออก
Q_{j}	อัตราการใหลเชิงปริมาตรของเจ็ตตามแนว Downstream (x)
Q_o	อัตราการใหลเชิงปริมาตรของเจ็ตที่ปากทางออกของเจ็ต
Ε	อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรที่เฉลี่ยตามเวลาทั้งหมด
r	อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล
r _m	อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลัก
r _v	อัตราส่วนความเร็วเจ็ตหลักต่อกระแสลมขวาง
<i>Re</i> _{cf}	เรย์โนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวาง
Re_{j}	เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ต
V_{j}	ความเร็วตามแนวแกนเฉลี่ยแบบพื้นที่ที่ปากเจ็ตหลัก
V_{cf}	ความเร็วเฉลี่ยนอกชั้นขอบเขตของกระแสลมขวาง
$V_{\rm max}$	ความเร็วเฉลี่ยสูงสุดของเจ็ตตามแนวที่ทำการวัด
v_{cf}	ขนาดความเร็วของกระแสลมขวางที่ต่ำแหน่งใดๆ
u	ความเร็วเจ็ตเฉลี่ยที่ตำแหน่งใดๆ บนปากทางออกของเจ็ต
V	ผลรวมความเร็วเฉลี่ย
V_x	ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน <i>x</i>
V_y	ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน y
V_z	ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน z
x, y, z	ระยะตามแนว Streamwise, Transverse และ Spanwise ตามพิกัด
	อ้างอิง
${\cal Y}_{cm}$	Centroid trajectory
${\cal Y}_{cc}$	Center of mass trajectory

อักษรกรีก

$\delta_{\scriptscriptstyle 0.95}$	ความหนาของชั้นขอบเขตที่ตำแหน่งซึ่งมีความเร็วเป็น 95% ของ
	ความเร็วเฉลี่ยนอกชั้นขอบเขตของกระแสมขวาง
θ	ตำแหน่งเชิงมุมของการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง
${oldsymbol{ ho}}_j$	ความหนาแน่นของเจ็ต
$ ho_{{\scriptscriptstyle c}{\scriptscriptstyle f}}$	ความหนาแน่นของกระแสลมขวาง
ω_{x}	Vorticity
Г	Circulation
ϕ_{ij}	ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ จุดใดๆ
η	ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร

อักษรย่อ

TKE	Turbulent kinetic energy
CKE	Crossflow kinetic energy
CC	Centroid trajectory
СМ	Center of mass trajectory
JICF	เจ็ตในกระแสลมขวางกรณีไม่ควบคุม
I15	กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ต่ำแหน่งเชิงมุม $ heta=\pm 15°$
I45	กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ต่ำแหน่งเชิงมุม $ heta=\pm45^{o}$
I90	กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ต่ำแหน่งเชิงมุม $ heta=\pm90^{\circ}$
I135	กรณีฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ต่ำแหน่งเชิงมุม $ heta=\pm135^{\circ}$

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เจ็ตในกระแสลมขวาง (JICF) คือ กระแสการใหลของเจ็ตที่ถูกฉีดเข้าไปตั้งฉากกับกระแส ลมขวาง ซึ่งเป็นการไหลพื้นฐานที่พบในงานทางวิศวกรรมเช่น การฉีดเชื้อเพลิงเข้าผสมกับอากาศ ในห้องเผาไหม้ การระบายความร้อนบริเวณผิวของใบพัดของแก๊สเทอร์ไบน์ ด้วยเทคนิค Film cooling การบังคับและควบคุมอากาศยานขึ้นลงในแนวดิ่ง (Vertical Short Take-off and Landing, V/STOL) และการกระจายของมลพิษจากปล่องควันตามโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ดังรูปที่ 1.1

ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยการศึกษาแบ่งออกได้เป็นสอง แนวทางหลักดังนี้

กลุ่มแรก การศึกษาคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง เช่นการศึกษาโครงสร้างของ เจ็ตในกระแสลมขวางโดย (Fric and Roshko, 1994; Sivadas *et al.*, 1997; Haven and Kurosaka, 1997 และ New *et al.*, 2003), การศึกษาเส้นทางเดินของเจ็ต (Pratte and Baines, 1967; Kamotani and Greber, 1972; Muppidi and Mahesh, 2005a และ Muppidi and Mahesh, 2005b), การศึกษาการผสมกันระหว่างเจ็ตกับกระแสลมขวาง (Smith and Mungal, 1998; Chongsiripinyo *et al.*, 2008 และ Watakulsin *et al.*, 2010), การศึกษาเส้นทางเดิน และการผสม (Yuan and Street, 1998) และการศึกษาโครงสร้างที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเจ็ต กับกระแสลมขวาง (Kelso *at el.*, 1998; Yuan *et al.*, 1999; Cortelezzi and Karagozian, 2001; Lim *et al.*, 2001 และ Sau *et al.*, 2004)

กลุ่มสอง การศึกษาการปรับแต่งและการควบคุมเส้นทางเดินและการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวางด้วยเทคนิคต่างๆ เช่นการควบคุมด้วย Vortex generator tab (Zaman and Fross, 1997 และ Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005) การควบคุมด้วยวิธีหมุนควง (Kavsaoglu and Schetz, 1989; Yoshizako *et.al.*, 1991; Liscinsky *et al.*, 1995; Niederhaus *et al.*, 1997; Wangjiraniran and Bunyajitradulya, 2001; Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005; Limdumrongtum *et al.*, 2009; Denev *et al.*, 2005 และ Denev *et al.*, 2009) การควบคุมด้วย Pulse (M'Closkey *et al.*, 2002 และ Narayanan *et al.*, 2003) และการควบคุมด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (Kornsri, 2007; Kornsri *et al.*, 2009 และ Bunyajitradulya, 2011)

1.2 แรงจูงใจ

การที่สามารถควบคุมการผสมให้มีประสิทธิผลดีขึ้น จะทำให้การเผาไหม้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้นและมีช่วงทำงานที่กว้างขึ้น เมื่อพิจารณาการศึกษาคุณลักษณะและโครงสร้าง Smith and Mungal (1998) พบว่าถึงแม้โครงสร้าง Counter – rotating vortex pair (CVP) จะเป็นกลไก หลักของการผสมใน Far field ก็ตาม แต่ก็ไม่ทำให้การผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง (JICF) นั้น ดีกว่าเจ็ตอิสระ (Free jet) แต่การก่อตัวของ CVP ที่ Near field ต่างหากที่เป็นกลไกสำคัญ ที่ทำ ให้การผสมของ JICF นั้นดีกว่า Free jet จากศึกษาของ Yuan *et al.* (1999) และ Bunyajitradulya and Sathapornnanon (2005) ชี้แนะว่าการก่อตัวของ Large-scale vortical structure มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ Flow shear layer ที่พัฒนาตัวรอบปากทางออกของ เจ็ต

จากการศึกษาเหล่านี้ Kornsri (2007) จึงเกิดแนวคิดที่จะปรับแต่งและควบคุมเส้นทาง เดินและการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยการกระตุ้นการพัฒนาตัวของ Flow shear layer ที่บริเวณใกล้ปากทางออกของเจ็ตด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง จากผล การศึกษา Kornsri พบว่าเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงบริเวณด้านหน้า จะทำให้เส้นทาง เดินความเร็วของเจ็ตต่ำลง ขณะเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงบริเวณด้านห้า จะทำให้เส้นทาง เดินความเร็วของเจ็ตต่ำลง ขณะเมื่อฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงบริเวณด้านข้างหรือ ด้านหลัง จะทำให้เส้นทางเดินของเจ็ตสูงขึ้น และการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง เชิงมุม ± 15 มีผลทำให้การเหนี่ยวนำการผสม (Entrainment) ของเจ็ตเพิ่มขึ้นในช่วง *xrd* = 0.75 - 3

อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยของ Kornsri (2007) ได้มีข้อจำกัดทางด้านเครื่องวัด โดยใช้ Single sensor hot film anemometer ซึ่งไม่สามารถแยกแยะทิศทางความเร็วของสนามการไหล ออกจากกันได้ ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถหาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตหรืออัตราการไหลเชิง ปริมาตรของเจ็ตได้โดยตรงและถูกต้องเท่าที่ควร

ด้วยข้อจำกัดของ Kornsri (2007) ข้างต้น จึงเกิดเป็นแรงจูงใจของงานวิจัยนี้ กล่าวคือ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะประเมินความมีประสิทธิผลของการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอ บวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยวัดความเร็วด้วย Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) ซึ่งสามารถแยกแยะทิศทางของสนามความเร็วทั้งสาม คอมโพเนนต์ได้ และเพื่อให้สามารถหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรในส่วนที่เป็นเจ็ตเท่านั้น จึงใส่ อนุภาคติดตามการไหล (Tracer particle) ในเจ็ตหลักเท่านั้น แต่ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง ดังนี้ จึง ทำให้สามารถแยกแยะบริเวณที่เป็นเจ็ตและกระแสลมขวางออกจากกันได้ และความเร็วที่วัดได้จึง เป็นความเร็วในปริเวณที่มีองค์ประกอบของอากาศที่มาจากเจ็ตหลักเท่านั้น ดังนี้ จึงสามารถนำ ความเร็วดังกล่าวมาหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรในส่วนของเจ็ตและอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการ ผสมเชิงปริมาตรของเจ็ตได้

1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ศึกษาผลของการปรับแต่งและควบคุมของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการ เหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรในเชิงปริมาณของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยการศึกษาจะมุ่งเน้นผล ของการเปลี่ยนมุมฉีดของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงบริเวณรอบ ๆ ปากทางออกของเจ็ตหลัก ด้วยอัตราส่วนการไหลเชิงมวลเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลักคงที่เท่ากับ 2 % ที่ อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลเท่ากับ 4

1.4 ปัญหาและแนวทางการวิจัย

การศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตกระแสลมขวาง จะศึกษาอัตราการไหลเชิง ปริมาตรของเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีความไม่ชัดเจนในการนิยาม บริเวณของเจ็ตออกจากกระแสลมขวางในระดับหนึ่ง เพื่อที่จะสามารถศึกษาการเหนี่ยวนำการ ผสมของเจ็ตโดยตรง และลดความไม่แน่นอนในการแยกแยะบริเวณของเจ็ตออกจากกระแสลม ขวาง เครื่อง SPIV จึงถูกนำมาเป็นเครื่องมือวัดความเร็วของสนามการไหลของเจ็ตในกระแสลม ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในบทที่ 3 เรื่อง เทคนิคและหลักการประเมินหาอัตราการเหนี่ยวนำการผสม เชิงปริมาตร

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์

ผลการศึกษาเชิงวิชาการที่ได้ จะสามารถหาอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร ของเจ็ตในกระแสลมขวางได้ และความเข้าใจความสัมพันธ์เชิงปริมาณผลของเจ็ตควบคุมตามแนว เส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

ผลการศึกษาเชิงประยุกต์ที่ได้ จะนำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจและข้อมูลที่เป็นพื้นฐานใน ออกแบบและพัฒนาอุปกรณ์การผสมและการเผ้าไหม้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและมีช่วงทำงานที่ กว้างมากขึ้น

บทที่ 2

งานวิจัยที่ผ่านมา

2.1 อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (Effective velocity ratio)

อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r) เป็นหนึ่งในพารามิเตอร์ที่สำคัญที่มีอิทธิผลต่อ คุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวางซึ่งนิยามโดย

$$r = \sqrt{\frac{\rho_{j} V_{j}^{2}}{\rho_{cf} V_{cf}^{2}}}$$
(2.1)

เมื่อ ho_j คือความหนาแน่นของเจ็ต, ho_{cf} คือความหนาแน่นของกระแสลมขวาง, V_j คือ ความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตหลักที่ปากทางออก และ V_{cf} คือความเร็วกระแสลมขวาง

ในกรณีความหนาแน่นของเจ็ตและกระแสลมขวางมีค่าเท่ากัน *r* จะลดรูปเป็นอัตราส่วน ความเร็วเจ็ตหลักต่อกระแสลมขวาง (Velocity ratio, $r_v = V_j/V_{cf}$) จากงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า *r* เป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญ ที่มีอิทธิผลต่อคุณลักษณ์ของเจ็ตในกระแสลมขวางเช่น เส้นทาง เดินของเจ็ต, การผสมและการเหนี่ยวนำการผสม และ Large scale votical structure เป็นต้น

2.2 เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตและเรย์โนลส์นัมเบอร์กระแสลมขวาง

• เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ต (Jet Reynolds number)

เรย์โนลส์นัมเบอร์ของเจ็ต (Re ,) นิยามเป็น

$$\operatorname{Re}_{j} = \frac{V_{j}d}{V_{j}} \tag{2.2}$$

เมื่อ v, คือ ความหนึดคิเนเมติกของเจ็ต

Re_j เป็นปริมาณบ่งชี้ถึงสภาวะการไหลของเจ็ตหลักเป็นแบบลามินาร์ (Laminar) หรือ ปั้นป่วน (Turbulent)

• เรโนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวาง (Crossflow Reynolds number)

งานวิจัยที่ผ่านพบว่าเรโนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวาง (${
m Re}_{
m c}$) เป็นพารามิเตอร์สำคัญที่ มีอิทธิผลต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวางเช่นเดียวกับ r ซึ่งนิยามโดย

$$\operatorname{Re}_{cf} = \frac{V_{cf}d}{V_{cf}}$$
(2.3 n)

เมื่อ v_{cf} คือความหนืดคิเนเมติกของกระแสลมขวาง Re_{cf} เขียนให้อยู่ในรูปมิติความยาวต่อความยาว

$$\operatorname{Re}_{cf} = \frac{d}{\frac{V_{cf}}{V_{cf}}}$$
(2.3 1)

จากสมการ 2.3 ข Re_{cf} สามารถเปรียบเทียบได้กับขนาดของเจ็ตหลักที่ไหลกีดขวางการไหลของ กระแสลมขวางนั้นมีขนาดมากน้อยเพียงใด

ถ้าความหนาแน่นของเจ็ตและกระแสลมขวางเท่ากัน r , Re_j และ Re_d มีความสัมพันธ์ กันดังสมการต่อไปนี้

$$r = \frac{\operatorname{Re}_{j}}{\operatorname{Re}_{cf}}$$
(2.4)

2.3 เส้นทางเดินของเจ็ต

Pratte and Baines (1967) ได้ศึกษาเส้นทางเดินของความเร็วในช่วง _{r,} ระหว่าง 5 ถึง 35 โดยที่ปากเจ็ตติดอยู่บริเวณศูนย์กลางของแผ่นราบกลมรัศมี 6 นิ้ว ซึ่งสูงจากระดับพื้น 8 นิ้ว ทำ ให้ไม่มีผลของ Boundary layer ของผนังที่พื้น และพบความสัมพันธ์ของเส้นทางเดินของความเร็ว ในรูปของ Empirical equation ใน *rd* – เสกล ตามความสัมพันธ์

$$y/rd = A(x/rd)^m \tag{2.5}$$

โดยค่าคงที่ (A, m) สำหรับเส้นทางเดินของ Outer boundary เท่ากับ (2.63, 0.28), Centerline เท่ากับ (2.05, 0.28) และ Inner boundary เท่ากับ (1.35, 0.28) (Centerline trajectory คือ ระยะกึ่งกลางระหว่าง Outer และ Inner boundary) รวมทั้งลักษณะข้อมูลที่ได้จากการทดลองดัง รูปที่ 2.1 (จากรูป α = r_ν)

Kamotani and Greber (1972) ได้ศึกษาเส้นทางเดินของความเร็ว (Center plan maximal velocity trajectory) และเส้นทางเดินของอุณหภูมิ (Center plan maximal temperature trajectory) โดยให้ความร้อนแก่เจ็ตจนมีอุณหภูมิสูงกว่ากระแสลมขวางประมาณ 75 F^0 และ 320 F^0 ที่อัตราส่วนโมเมนตัม ($r_m = \rho_j u_j^2 / \rho_{cf} u_{cf}^2$) เท่ากับ 15.3 และ 59.3 ดังรูป ที่ 2.2 โดยเส้นทางเดินของความเร็วและอุณหภูมิ นิยามเป็นตำแหน่งของจุดที่มีความเร็วและ อุณหภูมิสูงที่สุดบนระนาบสมมาตร พบว่าที่ r_m เดียวกันเส้นทางของอุณหภูมิอยู่ต่ำกว่าเส้นทาง ของความเร็ว และยังพบว่า r_m เป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญและส่งผลต่อเส้นทางเดินของความเร็ว และอุณหภูมิ ในขณะที่อัตราส่วนความหนาแน่น (ρ_j / ρ_{cf}) ไม่ส่งผลต่อเส้นทางของความเร็วของ เจ็ต แต่ส่งผลต่อเส้นทางของอุณหภูมิเล็กน้อย โดยแสดงความสัมพันธ์ของเส้นทางของความเร็ว และอุณหภูมิดังสมการ

$$\frac{y_U}{d} = 0.89 r_m^{0.47} \left(\frac{x}{d}\right)^{0.36}$$
(2.6)

$$\frac{y_T}{d} = 0.73 r_m^{0.52} \left(\frac{\rho_j}{\rho_{cf}}\right)^{0.11} \left(\frac{x}{d}\right)^{0.29}$$
(2.7)

Smith and Mungal (1998) ใช้เทคนิค Planar laser-induced fluorescence (PLIF) ศึกษาเส้นทางเดินของ Passive scalar concentration ซึ่งนิยามจากเส้นทางเดินของจุดที่มี concentration มากที่สุดบนระนาบสมมาตร โดยศึกษาในช่วง r ระหว่าง 5 ถึง 25 และทำการ สเกลผลของกระจายตัวของ concentration บนระนาบด้วย d, rd, r^2d รูปที่ 2.3 พบว่าเมื่อเส กลเส้นทางเดินของ Passive scalar ด้วย rd จะได้ลักษณะเส้นที่มีแนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันที่ ดีกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับการสเกลด้วย d หรือ r^2d บ่งชี้ว่าการเสกลเส้นทางเดิน Passive scalar ควรใช้ rd เสกล

Yuan and Street (1998) ศึกษาเส้นทางเดินและการเหนี่ยวนำการผสม ด้วยการใช้การ จำลองทางคณิตศาสตร์ในรูปแบบ Large –Eddy Simulation (LES) สำหรับ r = 2 และ 3.3 ในประเด็นการศึกษาเส้นทางเดิน รูปที่ 2.5 แสดงถึงเส้นทางเดินบนกราฟ log-log เมื่อเสกล เส้นทางเดินด้วย rd (ในรูป 2.5 X = x/d, R = r) พบว่าที่ตำแหน่งบริเวณ Downstream เส้นทาง เดินของทุกกรณีจะมีแนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันและเป็นเส้นตรง บ่งชี้ว่าบริเวณนี้ความสัมพันธ์ของ เส้นทางเดินในรูป Power law Yuan and Street เรียกบริเวณนี้ว่า Power law region

Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) และ Wangjiraniran (2001) ได้ศึกษา เส้นทางเดินอุณหภูมิโดยให้ความร้อนแก่เจ็ต และทำการวัดการกระจายตัวของอุณหภูมิที่ระนาบ ตั้งฉาก (Cross plan) สำหรับ *r* เท่ากับ 4.1 โดยศึกษาเส้นทางเดินอุณหภูมิซึ่งนิยามเช่นเดียวกับ การศึกษาของ Kamotani and Greber (1972) รวมถึงศึกษาเส้นทางเดินที่นิยามจาก Centroid temperature พบว่า Centroid temperature trajectory จะอยู่ต่ำกว่า Center plan temperature trajectory เสมอ

Muppidi and Mahesh (2005a) ศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวางด้วยการใช้การจำลองทาง คณิตศาสตร์ในรูปแบบ DNS แบบ 2 มิติ ผลการศึกษาชี้แนะว่า ที่ภาวะเริ่มต้นเส้นทางการ เคลื่อนที่ของเจ็ตจะเป็นเส้นโค้งอันเนื่องมาจากเจ็ตเคลื่อนที่ด้วยความเร่งคงที่ (Pressure driven) และในสภาวะสุดท้ายนั้น เส้นทางการเคลื่อนที่ของเจ็ตจะเปลี่ยนแปลงเป็นเส้นตรง อันเนื่องมาจาก เจ็ตเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ (Momentum driven) โดยที่ค่าของความเร่งในสภาวะเริ่มต้นและ ความเร็วในสภาวะสุดท้ายของเจ็ตนั้น จะขึ้นอยู่กับค่า Re_{cf} ดังแสดงในรูปที่ 2.5 โดยเมื่อค่า Re_{cf} เพิ่มมากขึ้นจะมีผลให้ความเร่งตามแนวแกน *x* ในสภาวะเริ่มต้นต่ำ รวมทั้งความเร็วใน สภาวะสุดท้ายก็จะมีค่าลดต่ำลง ในทางกลับกันหากค่า Re_{cf} ลดลง เจ็ตจะมีความเร่งในสภาวะ เริ่มต้นเพิ่มขึ้นรวมทั้งความเร็วในสภาวะสุดท้ายก็จะมีค่าเพิ่มขึ้นด้วย

Muppidi and Mahesh (2005b) ศึกษาการเสกลเส้นทางเดินของเจ็ต รูปที่ 2.6 แสดงถึง เส้นทางเดินเมื่อเสกลด้วย rd หรือ r²d พบว่าเส้นทางเดินที่ได้มีแนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันที่ไม่ดี Muppidi and Mahesh ได้เสนอพารามิเตอร์ตัวใหม่ (h) ในการเสกลเส้นทางเดินของเจ็ต ซึ่งนำผล ของความหนาของชั้นขอบเขตของกระแสลมขวางและรูปร่างความของเจ็ตที่ปากทางออกมา พิจารณาประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์พบว่าเส้นทางเดินที่เสกลด้วยพารามิเตอร์ตัวใหม่มี แนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันที่ดีขึ้นเมื่อเสกลด้วยดังรูปที่ 2.7

Limdumrongtum (2007) และ Limdumrongtum *at el.* (2009) ใช้เทคนิค Smoke fluid condensation, Mie scattering และ Laser-sheet visualization techniques เพื่อศึกษา Mixing Structure สำหรับกรณี JICF ที่มี *r* เท่ากับ 4.1 โดย Concentration field ที่ได้จาก เทคนิคนี้จะแสดงในส่วนของเจ็ตที่ผสมเสร็จถึง Stoichiometric ratio แล้วเท่านั้น ซึ่งต่างจาก การศึกษาของ Smith and Mungal (1998) ที่ใช้เทคนิค PLIF โดย concentration field ที่ได้จะ แสดงถึงทั้งส่วนผสมและที่ไม่ผสม (Passive) จากการศึกษาของ Limdumrongtum (2007) และ Limdumrongtum *at el.* (2009) พบว่า Center of mass scalar trajectory และ Centroid scalar trajectory จะต่างกันเพียงเล็กน้อยที่ *r* เท่ากัน บ่งชี้ว่าการกระจายตัวของการผสมค่อนข้าง สม่ำเสมอบนหน้าตัดของการผสมของเจ็ต

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินของเจ็ตและการเหนี่ยวนำการผสม

Yuan and Street (1998) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางเดินและการเหนี่ยวนำ ผสมบริเวณ Power law region รูปที่ 2.8 แสดงถึงการเหนี่ยวนำการผสมไปตามแนว Downstream (x) ทุกกรณีเมื่อ Fit curve ด้วยสมการที่เสนอโดย Hasselbrink and Mungal (1996) เขียนเป็น

$$\frac{Q_j}{Q_0} = 1 + \frac{r}{Am} \left(\frac{x}{rd}\right)^{1-m}$$
(2.8)

พบว่า *m* จากการ Fit curve ในรูปที่ 2.8 ด้วยสมการที่ 2.8 จะมีใกล้เคียงกับกับ *m* จากการ Fit curve เส้นทางเดินด้วย Power law ตามสมการที่ 2.5 ในรูปที่ 2.4 บ่งชี้การเหนี่ยวนำการผสม และเส้นทางเดินมีความสัมพันธ์กัน

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของเจ็ตและการเหนี่ยวนำการผสม

Fric and Roshko (1994) ศึกษาโครงสร้างของ Vortical structure ที่เกิดขึ้นในเจ็ตใน กระแสลมขวาง ด้วย Flow visualize โดยเทคนิค Smoke-wire และวัดความเร็วด้วย Hot-wire โครงสร้างของ Vortical structure แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะดังรูปที่ 2.9 ได้แก่ 1) Jet shear layer vortices ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ Vortex ring ของ Free jet โดยเกิดจากการแยกตัวของ shear layer บริเวณปากเจ็ต 2) Horeshoe vortices โดยเกิดจากม้วนตัวของกระแสลมขวางในบริเวณ ชั้นขอบเขตที่พื้นที่รอบปากเจ็ต ซึ่งเกิดจากการที่กระแสลมขวางได้รับผลจาก Adverse pressure gradient ที่เกิดจากการกีดขวางการใหลของเจ็ตที่พุ่งออกมา ประกอบกับผลของความหนาของชั้น ขอบเขตของพื้นที่บริเวณปากเจ็ต 3) Wake vortices ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ Wake ของการไหล ผ่านวัตถุทรงกระบอก โดยมีแหล่งกำเนิดจาก Boundary layer ของกระแสลมขวางที่ผนังพื้นและ 4) Counter – rotating vortex pair (CVP) ซึ่งเป็นโครงสร้างที่เป็นกลไกสำคัญในการผสม โดยเฉพาะในบริเวณ Far field

Smith and Mungal (1998) ได้ศึกษาการลดลงของความเข้มข้น (Passive scalar concentration) ตามแนวแกนเจ็ตสำหรับ r ระหว่าง 5 ถึง 25 จากรูปที่ 2.10 ซึ่งแสดงถึงอัตรา การลงลดของความเข้มข้นไปตามแกนเจ็ตเสกลด้วย r^2d พบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตรา การลงลดของความเข้มข้นที่ตำแหน่ง $s/r^2d = 0.3$ จึงเป็นนิยามเป็นจุดแบ่งเขตระหว่าง Near field และ Far field โดยกำหนดให้ $s/r^2d < 0.3$ เป็นตำแหน่ง Near Field และที่ $s/r^2d > 0.3$ เป็น Far filed

รูปที่ 2.11 แสดงถึงอัตราการลงลดของความเข้มข้นไปตามแกนเจ็ตเสกลด้วย rd พบว่า บริเวณ Near field ความเข้มข้นมีอัตราการลดลงแปรตาม (s/rd)^{-1.3} ซึ่งสูงกว่ากรณีของเจ็ต อิสระที่มีการลดลงแปรตาม (s/rd)⁻¹ ในขณะที่บริเวณ Far field มีการลดลงแปรตาม (s/rd)^{-2/3} ซึ่งบ่งชี้ว่าการพัฒนาตัวที่เต็มที่ของ CVP ใน Far field นั้นไม่ทำให้การผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง (JICF) นั้นดีกว่า Free jet แต่การก่อตัวของ CVP ที่ Near field ต่างหากที่เป็น กลไกที่สำคัญของ JICF ที่ทำให้การผสมนั้นดีกว่า Free jet

Yuan et al. (1999) ศึกษาโครงสร้างที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเจ็ตกับกระแสลมขวาง รูป ที่ 2.12 แสดงถึง Contour ของ Instantanous spanwise vorticity พบว่าในช่วงต้นของการผสม (*y*/*d* <3) โครงสร้างของของ Spanwise roller ที่เกิดขึ้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของ ผิวสัมผัสระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวาง ทำให้เกิดการผสมในระดับ Large scale ต่อมาในบริเวณ ที่เจ็ตเริ่มมีการโค้งตัวกระแสลมขวางจะถูกดึงเข้าไปในเจ็ต ทำให้เกิดช่องภายในเจ็ต (Gape) ซึ่งจะ ทำให้เกิดการผสมในระดับ Large scale และเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปจนถึงบริเวณ Vortex zone โครงสร้างของ CVP จะเป็นกลไกสำคัญของการผสม โดยกระแสลมขวางจะถูกดึงเข้าไปในเจ็ต ตามทิศทางการหมุนควงของ CVP

2.6 กระบวนการเกิดและพัฒนาตัวของ Counter-rotating vortex pair

Counter – rotating vortex pair (CVP) เป็น Vortical structure ที่สำคัญต่อ คุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวางอย่างยิ่ง การเข้าใจถึงกลไกและกระบวนการเกิดของ CVP จึงจำเป็นต่อความรู้พื้นฐาน สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาอุปกรณ์ทางด้านวิศวกรรม การศึกษา กลไกและกระบวนการเกิดของ CVP มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

• Counter – rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Vortex ring

Cortelezzi and Karagozian (2001) เสนอกลไกของการเกิด CVP (รูปที่ 2.13) นั้นเริ่ม จาก Vortices ที่เกิดขึ้นจากผนังท่อของเจ็ต และก่อตัวเป็นวงแหวนใกล้ปากทางออกของเจ็ตและ โค้งตัวตามกระแสลมขวาง ทำให้ Vortex ring เกิดการห่อตัวโดยขอบด้านหลังของ Vortex ring จะยกตัวสูงขึ้นและเชื่อมต่อกับขอบด้านหลังของ Vortex ring อีกตัวที่เกิดขึ้นก่อน และพัฒนาตัว กลายเป็น CVP ที่สมบูรณ์ที่บริเวณ Far field จากรูปที่ 2.14 แสดงถึงกระบวนการเกิดของ Vortical structure เกิดจากการม้วนตัวของเจ็ต Shear layer โดยการพับของขอบ Vortex ring และขอบที่พับตัวจะกระตุ้นทำให้เกิด Vortex ring ตัวใหม่เกิดขึ้น

• Counter – rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Vortex loop

Lim et al.(2001) ทำการศึกษา Large scale structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดย ใช้เทคนิคฉีดสี และ PLIF ในการศึกษา จากรูปที่ 2.15 จะพบ Upstream vortex (A) และ Lee side vortex (B) ซึ่งมีลักษณะเป็น Vortex loop ซึ่งเกิดจาการพัฒนาตัวของ Cylindrical vortex sheet ดังรูปที่ 2.16 แสดงถึง การพัฒนาตัว CVP ซึ่ง Lim et al. เชื่อว่า CVP นั้นเกิดจากการ พัฒนาตัวของ Vortex loop แทนที่จะเป็น Vortex ring เหมือนเจ็ตอิสระ (Free jet)

• Counter – rotating vortex pair (CVP) เป็นผลมาจาก Skewed mixing layer

Yuan *et al.* (1999) ได้เสนอแนะการเกิดของ CVP ว่ามีจุดกำเนิดจาก Hanging vortices (รูปที่ 2.17) ซึ่งเป็นการม้วนตัวของกระแสลมขวางทางเข้ามาในตัวเจ็ต โดยที่แกนการ ม้วนตามทิศทางผลรวมระหว่างเวคเตอร์ความเร็วเจ็ตและกระแสลมขวาง ($\bar{u}_{mean}$) ดังรูปที่ 2.18 (ก) ซึ่งโครงสร้างเกิดจากความไม่ต่อเนื่องของความเร็วระหว่างเจ็ตกับกระแสลมขวางในทิศตั้งฉาก กับ $\bar{u}_{mean}$ ($\bar{u}_{nj}$ และ $\bar{u}_{ncf}$) หรือที่เรียกว่า Skewed mixing layer ดังรูปที่ 2.18(ข)

รูปที่ 2.19 แสดงถึง Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวขึ้นระหว่างเจ็ตและกระแสลม ขวางที่ขอบด้านข้างของเจ็ต โดยการไหลไปตามแนวแกนผ่าน Hanging vortices จะเป็นตัวนำ Transport vortical fluid จาก Boundary layer ที่ติดกับผนังเข้ามายังด้านหลังของลำเจ็ตทำให้ Hanging vortices เกิดการปะทะกับ Adverse pressure gradient เป็นผลให้เกิด Breakdown ขณะเดียวกัน Vortex จะขยายขนาดและก่อตัวเป็น CVP ที่มีกำลังไม่มากและเอียงตัวตามแนว เส้นทางเคลื่อนที่ของเจ็ต

Sue et al. (2004) ศึกษาโครงสร้างของ Vortical structure บริเวณ Near field ของเจ็ต ที่มีปากทางออกเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปที่ 2.20 แสดงถึงกลไกของการเกิด CVP จาก Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวจากทางผนังด้านข้างของเจ็ต และพบว่า Kelvin-Helmholtz roller นั้นไม่ได้ก่อตัวเป็น Closed vortex ring และนอกจากนี้แล้ว รูปที่ 2.21 พบ Wake vortical structure ที่ก่อตัวขึ้นทางด้าน Downstream และ Horseshoe ซึ่งก่อตัวขึ้นทางด้าน Upstream เป็นปฏิสัมพันธ์ของ Shear layer ที่พื้นกับตัวเจ็ต

Bunyajitradulya and Sathapornnanon (2005) ทำการศึกษาโดยการติด Tab ที่ บริเวณปากทางออกของเจ็ต ผลการศึกษาชี้แนะ ว่าการพัฒนาตัวของ Skewed mixing layer ซึ่ง เกิดขึ้นรอบๆปากเจ็ต เป็นผลทำให้เกิดการก่อตัวของ CVP

2.7 การปรับแต่งและควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวาง

• ผลของการติด Tab ที่ติดตั้งที่ปากทางออกของเจ็ตในกระแสลมขวาง

Zaman and Foss (1997) ศึกษาผลของ Vortex generator แบบ Tab รูปสามเหลี่ยม (Triangular tab) ต่อ Penetration ของเจ็ตในกระแสลมขวาง สำหรับ Momentum-flux ratio (J) เท่ากับ 21.1และ 54.4 (คิดเป็นค่า r เท่ากับ 4.6 และ 7.4 ตามลำดับ)

รูปที่ 2.22 แสดง Contour ของความเร็วเฉลี่ยที่หน้าตัดตั้งฉากกับแกน Streamwise โดยมี *J* เท่ากับ 21 พบว่ากรณีที่ติด Tab บนขอบปากเจ็ตด้าน Windward จะทำให้ Contour ของ ความเร็วเฉลี่ยอยู่ต่ำกว่ากรณีที่ไม่ติด Tab และ ติด Tab ที่ตำแหน่งอื่นๆ และในทำนองเดียวกัน สำหรับ *J* เท่ากับ 54.4 (รูปที่ 2.23)

รูปที่ 2.24 แสดงรูปผลการทดลองเปรียบเทียบ Contour ของความเร็วเฉลี่ยในหลายๆ หน้าตัด และ Streamwise vorticity isosurface ค่าหนึ่งซึ่งเป็นตัวแทนการพัฒนาตัวของ CVP ระหว่าง กรณีที่ไม่มีการติด Tab กับกรณีที่มีการติด Tab ที่ตำแหน่ง Windward โดยทำการทดลองที่ J เท่ากับ 21 พบว่าเมื่อมีการติด Tab ที่ตำแหน่ง Windward จะทำให้ตำแหน่ง Contour ของ ความเร็วเฉลี่ยในทุกๆ หน้าตัดลดความสูงลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า Penetration depth ลดลงนั่นเอง และจากผลการคำนวณ Streamwise vorticity ที่หน้าตัดต่างๆ ซึ่งเป็นตัวแทน CVP มาทำการ สร้าง Isosurface พบว่าในกรณีที่ติด Tab ที่ตำแหน่ง Windward มีผลทำให้ Isosurface มีขนาด เรียวเล็กลงกว่าในกรณีที่ไม่ติด Tab บ่งซี้ว่า CVP มีกำลัง (Strength) น้อยลดลงกว่ากรณีไม่ติด Tab และในทำนองเดียวกันสำหรับ *J* เท่ากับ 54.4 (รูปที่ 2.25)

รูปที่ 2.26 แสดงถึงเส้นเดินทางเดินของความเร็วบนระนาบสมมาตร พบว่าการติด Tap ที่ ตำแหน่ง Windward มีผลทำให้เส้นทางเดินต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกรณีไม่ติด Tap ทั้งกรณี J เท่ากับ 21.1 และ 54.4

รูปที่ 2.27 แสดงถึง Circulation ไปตามแนว Downstream พบว่าการติด Tap ที่ ตำแหน่ง Windward นั้นมีผลทำให้ Circulation น้อยลงอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกรณีที่ไม่ติด Tap ทั้งกรณี J เท่ากับ 21.1 และ 54.4

Bunyajitradulya and Sathapormanon (2005) ได้ศึกษาผลของการติด Tab ต่อการ กระจายตัวของเจ็ตร้อนในกระแสลมขวางกรณีที่ไม่หมุนควง (กรณี JICF) และเจ็ตหมุนควง (กรณี SJICF) ที่ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์ โดยทำการทดลอง Swirl ratio (*Sr*) เท่ากับ 0 สำหรับกรณี JICF และ 0.52 สำหรับกรณี SJICF ที่ *r* คงที่เท่ากับ 4 โดยใช้ Tab รูปสามเหลี่ยมซึ่งมีขนาดพื้นที่ประมาณ 3 % ของพื้นที่ปากเจ็ตโดยติดตั้งที่ตำแหน่งขอบปากเจ็ต และเลื่อนไปโดยรอบ 8 ตำแหน่งตามรูปที่ 2.28

สำหรับกรณี JICF จากรูปที่ 2.29 พบว่าโครงสร้างการไหลจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด เมื่อติด Tab บริเวณตำแหน่ง Lateral จนถึง Windward โดยที่เจ็ตจะเกิดการเปลี่ยนแปลงจาก โครงสร้างรูปไต ซึ่งมีลักษณะคล้าย CVP ไปเป็นโครงสร้างรูปจุลภาคโดยที่มีแกนกลางซึ่งมี อุณหภูมิสูงกว่าและลอยอยู่บนตำแหน่งที่สูงกว่ากรณีไม่ติด Tab และยังคงรูปร่างแบบจุลภาคจน ไปถึงหน้าตัดสุดท้ายของการวัด

สำหรับกรณี SJICF จากรูปที่ 2.30 พบว่ามีผลคล้ายคลึงกับกรณี JICF แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีข้อแตกต่างกัน กล่าวคือโครงสร้างการไหลของกรณี SJICF จะมีเปลี่ยนแปลงที่ตำแหน่งใน บริเวณที่กว้างกว่ากรณี JICF โดยบริเวณนี้คือจากตำแหน่ง Pressure leeward ไปถึงตำแหน่ง Suction เมื่อเลื่อนตำแหน่งของ Tab ไปตามทิศทางของการหมุน

ซึ่งจะสรุปได้ว่าทั้งกรณี JICF และกรณี SJICF บริเวณที่โครงสร้างการไหลของเจ็ตมีความ ไวต่อตำแหน่งของการติด Tab มากที่สุด คือตรงกลางระหว่างตำแหน่ง Pressure windward (PW) จนไปถึง Windward (W) จากการทดลองบ่งชี้ถึงไกกลซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการเกิดโครงสร้าง การไหลมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ Skewed Shear Layer ตามทิศทางการไหลของกระแส ลมขวางรอบเจ็ตใกล้กับลำของเจ็ตที่ปากทางออก

• ผลของการกระตุ้นด้วยพัลซ์ (Pulse)

M'Closkey et al. (2002) ได้มีแนวคิดที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการไหลโดยทำให้ ความเร็วที่ปากทางของเจ็ตให้เปลี่ยนไปตามเวลา ด้วยการกระตุ้นเป็นจังหวะ โดยทำการขับด้วย ลำโพง ซึ่งได้มีการปรับรูปแบบสัญญาณ ความถี่ และอุปกรณ์การควบคุม (filter) แบบที่มี Compensator และ ไม่มี Compensator พบว่าชุดควบคุมที่ประกอบด้วย Compensator ได้ ตอบสนองที่มีความเที่ยงตรงมากกว่าในกรณีที่ไม่มี Compensator ซึ่งเปรียบเทียบผลการวัด ความเร็วที่ปากทางออกด้วย Hot wire anemometer รูปที่ 2.31 พบว่ากรณีที่กระตุ้นด้วย สัญญาณรูปร่างสี่เหลี่ยม ที่สัดส่วนการการเกิด Vortex shedding (1/5,1/4,1/3 และ 1/2) และมี Compensator นั้น เจ็ตจะสามารถพุ่งทะลุ (penetration) และกระจายตัวไปในกระแสลมขวางได้ เหมาะสมที่สุด ซึ่งตรงกับคาบของสัญญาณอยู่ในช่วงระหว่าง 2.7-3.0 มิลลิวินาที

Narayanan *et al.* (2003) ศึกษา Dynamic และการควบคุมเจ็ตในกระแสลมขวางด้วย Spinning valve actuator กระตุ้นด้วยความถี่ระหว่าง 100 ถึง 1,600 Hz ที่ Re_{cf} = 5,000, r = 6 และ Re_j = 2.75x10⁴ พบว่าการกระตุ้นที่ความถี่ต่ำ Vortices จะเพิ่มขึ้น ในขณะที่เจ็ต พุ่งออกและโค้งตัวตามกระแสลมขวาง (รูปที่ 2.32) และกระตุ้นที่ความถี่สูงจะช่วยทำให้การ กระจายตัวของเจ็ตที่ปากทางออกเพิ่มสูงขึ้น

• ผลของการกระตุ้นด้วยการหมุนควง (Swirl)

Niederhaus et al. (1997) ได้ศึกษาผลของการหมุนควง (Swirl) ที่มีต่อคุณลักษณะของ เจ็ตในกระแสน้ำขวาง โดยการสร้างการหมุนควงโดยใช้ใบพัด ซึ่งทำให้ความเร็วในแนวเส้นสัมผัสที่ ปากเจ็ตมีค่าเป็นศูนย์ โดยศึกษา Scalar concentration ในอุโมงค์น้ำ ด้วยเทคนิค Planar laserinduced fluorescence (PLIF) พบว่าลักษณะของ CVP เปลี่ยนไปจากลักษณะที่สมมาตรใน กรณีที่ไม่มีการหมุนควงเป็นลักษณะที่ Vortex ด้านหนึ่งมีขนาดใหญ่ขึ้นและอีกด้านหนึ่งมีขนาด เล็กลง รวมถึงรูปร่างที่เปลี่ยนไปเป็นจุลภาค นอกจากนั้นยังพบว่าหมุนควงจะผลทำให้ penetrate ของเจ็ตลดลง รวมถึง Maximum concentration จะเกิดในด้าน pressure side

Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001) ศึกษาผลกระทบของความเร็วในการ หมุนควงซึ่งแสดงโดยค่า Swirl ratio (Sr) ที่มีต่อคุณลักษะของอุณหภูมิและการเหนี่ยวนำการ ผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยทำการทดลองที่ค่า Swirl ratio (Sr) ตั้งแต่ 0 จนถึง 0.82 ที่ r คงที่ 4.1 ในช่วง x/rd = 0.25 ถึง 2 ซึ่งอยู่ระหว่าง Near filed กับ Far field โดยใช้ท่อหมุนในการ ทำให้เกิดการหมุนควงเป็นผลให้ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์ จากรูปที่ 2.33 แสดงถึงการกระจายของสัมประสิทธิ์อุณหภูมิรวมบนระนาบตั้งฉาก ซึ่งพบว่าการหมุนควง ของเจ็ตจะส่งผลทำให้อุณหภูมิและเกเดียนร์ของอุณหภูมิสูงกว่าบริเวณด้าน Suction ในขณะที่จะ ส่งผลทำให้มีอุณหภูมิและเกเดียนร์ของอุณหภูมิต่ำกว่าบริเวณด้าน Pressure เมื่อเปรียบเทียบ กับไม่มีการหมุนควง (สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bunyajitradulya and Sathapornnanon , 2005) รวมถึงการหมุนควงยังทำให้โครงสร้างการใหลมีความไม่สมมาตรอีกด้วย อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการหมุนควงนั้นมีอิทธิผลต่อพารามิเตอร์เช่น เส้นทางเดินและ decay ของเจ็ตในกระแสลมน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผลของ r

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดลองของ Niederhaus *et al.* กับ Wangjiraniran and Bunyajitradulya พบว่าพารามิเตอร์หลักของการทดลองใกล้เคียงกัน แต่ Initial tangential velocity profile ต่างกัน กลับให้ผลที่ไม่สอดคล้องกันกล่าวคือ Niederhaus *et al.* พบ High concentration ทางด้าน Pressure ในขณะที่ Wangjiraniran and Bunyajitradulya พบ High temperature ทางด้าน Suction Yingjaroen *at el.* (2006) ศึกษาการวิวัฒนาการของเจ็ตในกระแสลมขวางกรณีเจ็ตไม่ หมุนควง (กรณี JICF) และกรณีเจ็ตหมุนควง (กรณี SJICF) ที่ความเร็วตามแนวเส้นสัมผัสรอบ ปากเจ็ตไม่เท่ากับศูนย์ โดยใช้ปฏิกิริยา กรด- เบส แสดงถึง Reactive mixing และน้ำ- เบส แสดง ถึง Passive mixing ในการศึกษา โดยจะทดลองที่ค่า Swirl ratio (*Sr*) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 ที่ *r* คงที่ เท่ากับ 4 ซึ่งในการศึกษาจะใช้ Contours of line-of-sight integrated mean images แทน ปริมาณเชิงคุณภาพของการผสม

จากรูปที่ 2.34 แสดงถึง Contours of line-of-sight integrated mean images พบว่า กรณี JICF Passive outer region mixing จะมีการผสมบริเวณนี้มากที่ตำแหน่ง *x/rd* < 0.5 และเมื่อตำแหน่ง *x/rd* มากขึ้น พบว่าการผสมบริเวณ Passive outer region mixing จะน้อยลง ในขณะที่ Central-region mixing จะมีอธิผลต่อการผสมมากขึ้น และ Reactive inner region mixing จะมีการผสมเพียงเล็กน้อยในบริเวณนี้

สำหรับกรณี SJICF พบว่าบริเวณ Outer และ Inner regions จะมีการผสมบริเวณนี้มาก ในขณะที่ Central-region mixing ไม่มีนัยสำคัญต่อการผสม

Limdumrongtum *at el.* (2009) ศึกษา Mixing Structure ในบริเวณ Near field โดยศึกษาโครงสร้างของ Instantaneous และ Mean flow ของเจ็ตในกระแสดมขวาง โดยใช้ เทคนิคผลรวมของ Combination of smoke fluid condensation, Mie scattering และ Lasersheet visualization techniques ในการศึกษา โดยทำการทดลองที่ค่า Swirl ratio (*Sr*) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 ที่ *r* คงที่เท่ากับ 4 รูปที่ 2.35 แสดงถึง Instantaneous image ของ mixing structure บน ด้าน Top view ที่บริเวณ y/rd < 0.2 พบว่า Swirl จะไปพัฒนาและส่งเสริม Cascading azimuthal K-H mixing structures บนด้าน Pressure ขณะที่จะไปยับยังบนด้าน Suction และ ที่บริเวณ y/rd > 0.2 จะไปพัฒนาและส่งเสริม Vortical roll-ups บนด้าน Pressures ขณะที่จะ ไปยับยังบนด้าน Suction สำหรับการพัฒนาตัวของ Vortical roll-ups บนด้าน Pressures เกิด จากพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก Cascading azimuthal K-H mixing structures จาก Upstream ในขณะที่ Vortical roll-ups บนด้าน Suction จะเกิดจากพัฒนาและขยายตัวอย่าง ต่อเนื่องจาก Lee side cusp Denev et al. (2005) ศึกษาโครงสร้างและการผสมของเจ็ตหมุนควงในกระแสลมขวาง โดยศึกษาที่ Swirl number เท่ากับ 0 ถึง 0.6 และใช้วิธี LES ศึกษาสนามการไหล พบว่าการไหล และสนามความเข้มของเจ็ตจะบิดเบี้ยวไปและพบ High concentration ทางด้าน Suction เมื่อมี Swirl ดังในรูปที่ 2.36 และ 2.37 และการศึกษาชี้แนะว่า swirl ไม่ได้ช่วยในการผสมให้ดีขึ้นหรือมี ผลน้อยมากต่อการผสม

• ผลของการกระตุ้นด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง (Azimutal control jet)

Kornsri *at el.* (2009) ศึกษาผลกระทบของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ คุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง โดยที่เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงมีลักษณะดังรูปที่ 2.38 โดยศึกษาผลของพารามิเตอร์ของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงคือ 1) ตำแหน่งเซิงมุม ตามแนวเส้นรอบๆปากเจ็ต (*θ*) 2) ปริมาณอัตราส่วนเชิงมวลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง ต่อเจ็ตหลัก (*r_m*) โดยใช้ Single sensor hot film anemometer เป็นเครื่องมือวัดความเร็ว โดย ทดลองที่ *r* เท่ากับ 3.9 และ *r_m* อยู่ระหว่าง 1.8 ถึง 2.3%

รูปที่ 2.39 แสดงถึงเส้นทางเดินของความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตรสำหรับควบคุม และไม่ควบคุม พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ตำแหน่งเชิงมุม $heta=\pm 15^\circ$ (กรณี I15) นั้นจะให้เส้นทาง เดินต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกรณีไม่ควบคุมหรือควบคุมกรณีอื่น สำหรับ r_m คงที่ 2.3%

รูปที่ 2.40 แสดงถึง penetration ของเส้นทางเดินที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 สำหรับกรณี I15 พบว่าการ penetration ของเส้นทางเดินจะลดลง เมื่อ r_m เพิ่มขึ้น โดย Kornsri เลือกสภาวะที่ เหมาะสมต่อการควบคุมคือมุมที่ $\theta = \pm 15^\circ$ และปริมาณ r_m เท่ากับ 2 %

รูปที่ 2.41 แสดงถึงกระจายของความเร็ว (V_x) ต่อกระแสลมขวาง พบว่าการฉีดเจ็ต ควบคุมกรณี I15 จะทำให้เจ็ตมี Streamwise vertical pair ห่างจากกันตามแนว Spanwise มากขึ้น และจะยับยั้งการเกิด Windward jet shear layer ในขณะที่เจ็ตกับพื้นด้านล่าง (Wall separation) จะน้อยลง (เจ็ตต่ำลง)

Kornsri เสนอแนวคิด Spanwise separation – Mutual blocking และ Wall separation – Wall blocking ต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งนำมา อธิบายกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของกรณี I15 ได้ดังนี้ต่อไปนี้ ผลการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนว
เส้นรอบวงกรณี I15 (ดูรูป 2.42 ประกอบ) ทำให้ยับยั้งการเกิด Windward jet shear layer ส่งผล ให้ Streamwise vortical structure แยกออกเป็นสองลูกซ้าย-ขวา ที่มีระยะห่างตามแนว Spanwise (Spanwise separation) มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ซึ่งจะลดการขัดขวาง การเหนี่ยวนำการผสมกันเองของ Vortex pairs (Mutual blocking) ในขณะที่เจ็ตมีระยะห่าง จากพื้นด้านล่าง (Wall separation) น้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ซึ่งอาจทำให้เกิดการ ขัดขวางการเหนี่ยวนำการผสมจากบริเวณด้านล่างของเจ็ต (Wall blocking) หากเจ็ตใกล้พื้น เกินไป

ดังนั้นการเหนี่ยวนำการผสมของการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงกรณี I15 จะ ประสิทธิผลหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับผลของ Spanwise separation – Mutual blocking และ Wall separation – Wall blocking ว่าปริมาณใดที่ส่งผลต่อการเหนี่ยวนำการผสมมากกว่ากัน

บทที่ 3

เทคนิคและหลักการในการประเมินหาอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิง ปริมาตร

3.1 ปัญหาการศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง

การศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตกระแสลมขวาง จะศึกษาอัตราการไหลเชิง ปริมาตรของเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อนและมีความไม่ชัดเจนในการนิยาม บริเวณของเจ็ตออกจากกระแสลมขวางในระดับหนึ่ง จากงานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่จึงได้ศึกษา ปริมาณที่มีคุณลักษณะเชื่อมโยงกับกับการเหนี่ยวนำการผสม เช่น Spread rate และ Decay rate ของความเร็วเฉลี่ยและปริมาณความเข้มข้นเกล่า (Scalar concentration) ซึ่งศึกษาได้โดยสะดวก กว่าการศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตโดยตรง

เพื่อที่จะสามารถศึกษาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตโดยตรงและลดความไม่ชัดเจนใน การแยกแยะบริเวณของเจ็ตออกจากกระแสลมขวาง เครื่อง Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) จึงถูกนำมาเป็นเครื่องมือวัดความเร็วของสนามการไหลของเจ็ตในกระแส ลมขวาง และในงานวิจัยนี้ได้มีการใส่อนุภาคติดตามการไหลในส่วนของเจ็ตหลักเท่านั้น โดยไม่ใส่ ในกระแสลมขวาง ทำให้ความเร็วที่วัดได้จาก SPIV จึงมาจากส่วนของเจ็ตหลักเท่านั้น ซึ่ง สามารถนำความเร็วดังกล่าวมาคำนวณหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตและอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสมเซิงปริมาตรของเจ็ตได้ ซึ่งปริมาณดังกล่าวจะใช้แทนการเหนี่ยวการผสมของเจ็ต ในกระแสลมขวางโดยตรง รายละเอียดจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

3.2 เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการใหลเพื่อระบุบริเวณที่เป็นเจ็ตเท่านั้น

การทดลองวัดความเร็วด้วย SPIV โดยทั่วไปนั้นทั้งเจ็ตหลักและกระแสลมขวางจะถูกใส่ อนุภาคติดตามการไหลทั้งสองส่วน ซึ่งจะมีข้อดีคือสามารถแสดงสนามความเร็วได้อย่างต่อเนื่อง จากบริเวณที่เป็นเจ็ตสู่บริเวณที่เป็นกระแสลมขวางดังแสดงในรูปที่ 3.1 ก อย่างไรก็ตาม ใน งานวิจัยนี้มีความต้องการหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตและอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการ ผสมเชิงปริมาตรของเจ็ต ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องหาความเร็วในบริเวณที่เป็นเจ็ตเท่านั้น ดังนั้น การใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในส่วนเจ็ตหลักและกระแสลมขวางจึงไม่เหมาะสม เนื่องจากจะ ทำให้ไม่สามารถแยกแยะบริเวณเจ็ตและบริเวณกระแสลมขวางออกจากกันได้อย่างชัดเจน ใน งานวิจัยนี้จึงใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตหลักเท่านั้น แต่จะไม่ใส่ในกระแสลมขวาง จึง ทำให้สนามความเร็วที่วัดได้ด้วย SPIV เป็นสนามความเร็วในบริเวณเจ็ตเท่านั้น ส่วนความเร็วใน บริเวณกระแสลมขวาง SPIV จะวัดได้ว่ามีค่าความเร็วเป็นศูนย์ เนื่องจากไม่มีอนุภาคติดตามการ ไหลอยู่ ดังแสดงในรูปที่ 3.1 ข

3.3 การประเมินหาอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร

อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรที่ระนาบตั้งฉากกับกระแสลมขวาง ณ. ตำแหน่ง x และเวลาใดๆ นิยามเป็น

$$E = \frac{Q_j}{Q_o} \tag{3.1}$$

เมื่อ Q_j คืออัตราการไหลเชิงปริมาตรในบริเวณของเจ็ตที่ผ่านระนาบตั้งฉากกับกระแสลมขวาง ณ. ตำแหน่ง x และเวลาใดๆ, Q_o คืออัตราการไหลเชิงปริมาตรที่ปากทางออกของเจ็ต โดยที่ Q_j สามารถหาได้จาก

$$Q_{j}(x,t) = \int_{A_{j}(x,t)} \vec{V}_{x}(\vec{x},t) dA$$
(3.2)

เมื่อ V_x คือ ความเร็วตามแนวแกน x, A_j(x,t) คือพื้นที่ของเจ็ต โดยระบบแกนพิกัดมีจุดกำเนิด อยู่ที่ตำแหน่งจุดศูนย์กลางของปากทางออกของเจ็ตหลัก (รูปที่ 4.4) และให้แกน x มีทิศทางตาม กระแสลมขวาง, y มีทิศทางตามทิศทางความเร็วของเจ็ตหลักที่ปากทางออก และ z มีทิศทาง ตามกฏมือขวา

สมการที่ 3.2 เป็นการอินทิเกรตสนามความเร็ว V_x ในบริเวณที่เป็นเจ็ตเท่านั้น ซึ่งในการ คำนวณ ถ้าความเร็วที่วัดได้ด้วย SPIV ในบริเวณที่เป็นกระแสลมขวางไม่เป็นศูนย์ ดังรูปที่ 3.2 ก จะทำให้ต้องกำหนดขอบเขตของเจ็ตขึ้นมาก่อน ซึ่งการกำหนดขอบเขตของเจ็ตนี้จะมีความยุ่งยาก ซับซ้อนและมีความไม่แน่นอนในนิยาม (arbitrariness) ในระดับหนึ่ง แต่ด้วยเทคนิคการใส่ อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตหลักอย่างเดียวดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ความเร็ว V_x ใน บริเวณกระแสลมขวางที่วัดได้จาก SPIV จะมีค่าเป็นศูนย์ ดังนี้เมื่อประยุกต์สมการที่ 3.2 ใช้กับค่า ความเร็วที่วัดได้ด้วย SPIV ด้วยเทคนิคการใส่อนุภาคดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้สามารถเขียน สมการที่ 3.2 ใหม่ได้เป็น

$$Q_{j}(x,t) = \int_{A_{j}(x,t)} V_{x}(\vec{x},t) dA = \int_{A} V_{x,j}(\vec{x},t) dA$$
(3.3)

เมื่อ V_{x,j} คือ ความเร็วของเจ็ตตามแนวแกน x ซึ่งมีค่าเป็นศูนย์ เมื่อจุดความเร็วอยู่ในบริเวณของ กระแสลมขวาง และ A คือ พื้นที่หน้าตัดทั้งหมดซึ่งรวมถึงบริเวณที่เป็นของเจ็ตและกระแสลม ขวาง

อนึ่ง เทคนิคการใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตหลักดังกล่าวข้างต้น นอกเหนือจากจะทำให้สามารถกำหนดบริเวณของเจ็ต (A_j) ได้ชัดเจนขึ้นและลดความไม่แน่นอน ในการกำหนดขอบเขตของเจ็ตลงได้แล้ว ในเชิงการคำนวณ Q_j จากสมการที่ 3.3 จะคำนวณได้ สะดวกมากขึ้นกว่าการคำนวณจากสมการที่ 3.2 เนื่องจากสามารถอินทิเกรตสนามความเร็ว $V_{x,j}$ (ซึ่งจะมีค่าเป็นศูนย์ในบริเวณกระแสลมขวาง) ไปบนพื้นที่ทั้งหมดซึ่งรวมทั้งพื้นที่ของเจ็ตและ กระแสลมขวางที่วัดได้ด้วย SPIV ได้เลย ดังรูปที่ 3.2 ข เมื่อพิจารณาหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตเฉลี่ยตามเวลาทั้งหมด ($\overline{Q}_j$) จาก สมการที่ 3.3 จะได้ว่า

$$\overline{Q}_{j}(x,t) = \int_{A} \overline{V}_{x,j}(\vec{x},t) dA$$
(3.4)

เมื่อ $\overline{V}_{x,j}$ คือ ความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตเทียบกับเวลาทั้งหมด ดังนั้น จึงสามารถหาอัตราส่วนการ เหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรของเจ็ตเฉลี่ยเทียบกับเวลาทั้งหมด ($\overline{E}$) ได้เป็น

$$\overline{E} = \frac{\overline{Q}_j}{Q_o}$$
(3.5)

เมื่อ $\overline{Q}_j$ สามารถคำนวณหาได้จากสมการที่ 3.4 อนึ่ง เพื่อความสะดวกจะละเครื่องหมาย $\overline{}$ โดย ให้เข้าใจว่า $E = Q_j / Q_o$ หมายถึงปริมาณเฉลี่ยเทียบกับเวลาทั้งหมดตามสมการที่ 3.5 อนึ่ง ในการคำนวณ Q_j จากผลการวัดด้วย SPIV ซึ่งจะมีจำนวนเวกเตอร์จำกัดจะคำนวณจาก

$$Q_j = \sum_{ij} \left(\overline{V}_{ij} \Delta A \right) \tag{3.6}$$

โดยที่ *V*_{ij} คือความเร็วเฉลี่ยเทียบกับเวลาทั้งหมดที่ตำแหน่ง*ij* บนเมตริกซ์ของสนามความเร็วที่ วัดได้, Δ*A* คือพื้นที่ของแต่ละอิลิเมนต์ของจุดความเร็ว *ij* ซึ่งในการทดลองนี้จะมีค่าสม่ำเสมอ เท่ากันหมดทุกอิลิเมนต์

บทที่ 4

ชุดการทดลองและการทดลอง

4.1 ชุดทดลอง

ชุดทดลองสำหรับการศึกษานี้ตั้งอยู่ที่ห้องปฏิบัติการวิจัยพลศาสตร์การไหลและการ ควบคุมการไหล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ชุดทดลองประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ อุโมงค์ลมและชุดหัวเจ็ตควบคุม ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

• อุโมงค์ลม (Wind tunnel)

อุโมงค์ลมที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีหน้าที่สร้างกระแสลมขวาง โดยแสดงเป็นลักษณะ Schematic ดังรูปที่ 4.1 ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญคือพัดลมหอยโข่ง (Centrifugal blower) ขนาด 15 กิโลวัตต์ ส่วนขยายพื้นที่หน้าตัด (Diffuser) ห้องจัดปรับการไหล (Settling chamber) ขนาด 100 x 100 ตารางเซนติเมตร ส่วนลดพื้นที่หน้าตัด (Contraction) ที่มีอัตราส่วนระหว่าง พื้นที่หน้าตัดทางเข้าต่อด้านทางออกเท่ากับ 4 และหน้าตัดทดสอบ (Test section) สี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 50 x 50 ตารางเซนติเมตร ยาว 240 เซนติเมตร

การทำงานของอุโมงค์ลมเริ่มจากอากาศจะถูกจากบรรยากาศของห้องผ่านพัดลมหอยโข่ง ชนิดแบบ Backward curve airfoil blades ขนาด 15 กิโลวัตต์ ซึ่งมีขนาดทางออก 76 x 76 ตารางเซนติเมตร ซึ่งถูกควบคุมความเร็วรอบด้วยเครื่องแปลงความถี่ไฟฟ้า (ABB^{TM} model ACS401002032, ขนาด 50 Hz, ค่าความละเอียดเท่ากับ 0.1 Hz) จากนั้นอากาศผ่านท่อลด แรงสั่นสะเทือน (Flexible duct) หลังจากนั้นอากาศจะถูกส่งผ่านเข้าไปในส่วนขยายพื้นที่หน้าตัด เพื่อลดความเร็วของอากาศ โดยมีลักษณะของหน้าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีขนาดของทางเข้า เท่ากับ 78 × 78 ตารางเซนติเมตร ขนาดทางออกเท่ากับ 100 x 100 ตารางเซนติเมตร ยาว 74 เซนติเมตร คิดเป็นอัตราส่วนพื้นที่เท่ากับ 1.64 และมีมุมเอียงรวมเท่ากับ 16.9 องศา โดยที่ภายใน ส่วนขยายพื้นที่หน้าตัด ประกอบไปด้วยแผ่นเหล็กเจาะรู (Perforated plate) ที่มีขนาดรูจำนวน 4 แผ่นโดยแต่ละแผ่นมีระยะห่างจากด้านเข้าเท่ากับ 15, 30, 45 และ 60 เซนติเมตรตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเกิด Separation และให้อากาศกระจายเต็มพื้นที่หน้าตัดของส่วนขยาย พื้นที่หน้าตัด

หลังจากอากาศถูกลดความเร็วในส่วนขยายพื้นที่หน้าตัดแล้ว อากาศจะผ่านเข้าไปยังห้อง จัดปรับการใหลที่มีขนาด 100 × 100 ตารางเซนติเมตร ยาว 125 เซนติเมตร ภายในประกอบด้วย ตาข่ายอลูมิเนียมขนาด Mesh × SWG เท่ากับ 4 × 24 ที่ทางเข้าถึงไปเป็นชุดปรับทิศทางการ ใหล (Honeycomb) ที่ทำจากท่อ PVC ซึ่งมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกเท่ากับ 15 มิลลิเมตร หนา 1 มิลลิเมตร ยาว 120 มิลลิเมตรวางเรียงอยู่เต็มหน้าตัดการใหลถัดจาก Honey comb จะมีตาข่ายอลูมิเนียมขนาด Mesh × SWG เท่ากับ 16 × 18 × 31 จำนวน 7 แผ่น โดย แต่ละแผ่นวางห่างกัน 12.6 เซนติเมตร ทั้งนี้เพื่อปรับทิศทางการใหลและทำให้อากาศมีความเร็ว สม่ำเสมอตลอดหน้าตัด ต่อจากนั้นอากาศจะใหลผ่านไปยังส่วนส่วนลดพื้นที่หน้าตัด ซึ่งมี อัตราส่วนของพื้นที่หน้าตัดทางเข้าต่อทางออกเท่ากับ 4 โดยมีรูปร่างเส้นโค้งของส่วนลด พื้นที่หน้าตัด นั้นได้ออกแบบตามสมการ Polynomial ดีกรี 4 มีจุดเปลี่ยนความโค้งที่ระยะ 2/3 เท่าของความยาว 170 เซนติเมตร ซึ่งส่วนลดพื้นที่หน้าตัดจะทำหน้าที่เร่งอากาศให้มีความเร็ว สูงขึ้นจนได้ความเร็วที่หน้าตัดทดสอบตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสม่ำเสมอและลด บริมาณความปั่นปวนของอากาศก่อนเข้าสู่หน้าตัดกดสอบ บริเวณกึ่งกลางด้านล่างของหน้าตัด ทดสอบจะต่อกับเจ็ตหลักและจุดศูนย์กลางของหวิเจ็ตหลักจะห่างจากขอบด้านหน้าของหน้าตัด กดสอบเท่ากับ 85 เซนติเมตร

ชุดหัวเจ็ตควบคุม

ชุดหัวเจ็ตควบคุม (เหมือนกับ Kornsri, 2007 และ Kornsri et al., 2009 ทุกประการ) ประกอบด้วย 2 ส่วนหลักได้แก่ 1) เจ็ตหลักมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในเท่ากับ 22.5 มิลลิเมตร โดยจะติดตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของหัวเจ็ตและ 2) เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงซึ่งมี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในเท่ากับ 1 มิลลิเมตรและมีความยาว 40 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายในจำนวนทั้งหมด 24 ตัว ติดตั้งโดยรอบปากทางออกของเจ็ตหลัก โดยมีระยะห่างเชิงมุม ระหว่างปากเจ็ตควบคุมแต่ละตัวเท่ากับ 15 องศา และจุดศูนย์กลางของปากเจ็ตควบคุมอยู่ต่ำกว่า ระดับปากทางออกของเจ็ตหลักเท่ากับ 3 มิลลิเมตร โดยส่วนประกอบหลักของชุดทดลองในส่วน เจ็ตหลักและเจ็ตควบคุมแสดงในรูปที่ 2.38 และรูปที่ 4.2 รายละเอียดของการทำงานแต่ละส่วนมี ดังต่อไปนี้

• ส่วนเจ็ตหลัก (Main jet)

การทำงานของชุดหัวเจ็ตหลักเริ่มจากอากาศจะถูกดูดจากบรรยากาศของห้องทดลองผ่าน พัดลมความดันสูงขนาด 10 แรงม้า (Elprom^{TM}) ซึ่งควบคุมความเร็วรอบด้วยเครื่องแปลงความถี่ ไฟฟ้า (ABB^{TM} model ACS401002032, ขนาด 50 Hz, ค่าความละเอียดเท่ากับ 0.1 Hz) เพื่อ ควบคุมอัตราการไหลของเจ็ตหลักแล้วอากาศจะถูกส่งผ่านระบบท่อ PVC ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 4 นิ้ว และมีการติดตั้ง Six-Jet Atomizer (TSI^{TM} model 9306A) เพื่อทำการฉีด ละออง glycerol solution ความเข้มข้น 5% เพื่อทำหน้าที่เป็นอนุภาคติดตามการไหล และท่อจะ ถูกลดขนาดเป็น 2.5 นิ้ว และลดขนาดท่ออีกครั้งเป็นเป็น 3/4 นิ้ว และเชื่อมต่อกับท่ออะลูมิเนียมที่ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3/4 นิ้ว ซึ่งเป็นส่วนท่อตรงยาว 44 เท่าของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ภายในของเจ็ตเพื่อให้รูปร่างความเร็วที่ปากทางออกเป็นการไหลพัฒนาแบบเต็มที่ (fully developed flow) ดังรูปที่ 4.3

• ส่วนเจ็ตควบคุม (Control jet)

การทำงานของส่วนของเจ็ตควบคุม อากาศจะถูกดูดจากบรรยากาศของห้องผ่านเครื่องอัด อากาศแบบลูกสูบ (Reciprocating air compressor, PUMA^{TM} ขนาด 0.75 กิโลวัตต์) แล้ว ส่งผ่านชุดควบคุมแรงดัน (Pressure regulator) ที่กำหนดความดันค่าคงที่เท่ากับ 2 bar ก่อน อากาศจะถูกส่งเข้าแผงควบคุมจำนวนสองชุด ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วยวาล์วทองเหลืองแบบเข็ม (Needle valve) ขนาด 1/2 นิ้ว แบบ Solenoid และอุปกรณ์วัดและควบคุมอัตราการไหลด้วย Rotameter (Dwyer^{TM} model VA20434, ประเภทลูกลอยชนิด 316 Stainless steel, ค่า ความถูกต้องเท่ากับ ±2% FS) อากาศจากแผงควบคุมแต่ละชุดจะไหลผ่านสายยางขนาด 3/16 นิ้ว และเชื่อมต่อกับแต่ละรูของเจ็ตควบคุมด้วยท่อ PTFE ขนาด 3/16 นิ้ว (รูปที่ 4.2)

4.2 พิกัดการทดลอง

ในการวิจัยนี้ได้กำหนดระบบที่ใช้ในการอ้างอิงจากรูปที่ 4.4 ประด้วยพิกัด *x*, *y* และ *z* กำหนดจุดกำเนิดอยู่ที่ตำแหน่งตรงจุดศูนย์กลางของปากทางออกของเจ็ตหลัก และให้แกน *x* มี ทิศทางตามการใหลของกระแสลมขวาง (Streamwise) ให้แกน *y* มีทิศทางพุ่งตั้งฉากกับแนวการ ใหลของกระแสลมขวาง (Traverses) และแกน *z* มีตั้งฉากกับการใหลของกระแสลมขวาง (Spanwise) ตามกฏมือขวา การกำหนดตำแหน่งมุมของเจ็ตควบคุม ได้กำหนดให้ตำแหน่งของ เจ็ตควบคุม 0 องศา มีทิศทางเดียวกับกระแสลมขวาง และตำเหน่งมุมทวนเข็มและตามเข็มให้เป็น ลบและบวกตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 4.5

4.3 Stereo Particle Image Velocimetry

Stereoscopic Particle Image Velocimetry (SPIV) เป็นเครื่องมือวัดความเร็วทั้งสาม คอมโพเนนต์บนระนาบของทุกจุดในเวลาเดียวกัน ซึ่ง SPIV ไม่ได้เป็นเครื่องวัดความเร็วของไหล โดยตรง แต่อาศัยการถ่ายภาพอนุภาคติดตามการไหลเพื่อหาความเร็วของอนุภาคติดตาม ซึ่ง ความเร็วที่ได้วัดจากอนุภาคจะถูกใช้ประมาณความเร็วของไหล การติดตั้ง SPIV สำหรับงานวิจัย นี้แสดงดังรูปที่ 4.6 และ 4.7 มีรายละเอียดของส่วนประกอบและการทำงานต่อไปนี้

สำหรับงานวิจัยนี้จะใช้ระบบ SPIV ของบริษัท TSI ซึ่งประกอบด้วยเครื่องกำเนิดแสง เลเซอร์ Nd:YAG ยี่ห้อ New Wave^{TM} (model Solo 200XT, รูปที่ 4.8) มีกำลังสูงสุด 200 mJ/pulse ที่ความยาวคลื่น 532 nm โดยลำแสงเลเซอร์จะถูกส่งผ่านแขนส่งต่อลำแสงเลเซอร์ (Laser Light Arm, model 610015, รูปที่ 4.9) ที่ปากทางออกของแขนส่งต่อลำแสงเลเซอร์จะ ต่อกับชุดเลนส์สร้างแผ่นระนาบเลเซอร์ (Light sheet optics, model 610021-SIL, -25 mm cylindrical and +500 mm spherical) โดยลำแสงเลเซอร์จะออกมาในลักษณะเป็นแผ่นระนาบ ความหนาประมาณ 2 มิลลิเมตร ระนาบแสงเลเซอร์ (Laser sheet) จะให้แสงสว่างแก่ละออง glycerol solution ซึ่งทำหน้าที่เป็นอนุภาคติดตามการใหลในเจ็ตหลัก ซึ่งละออง glycerol solution จะกระเจิงแสงออกมาเมื่อแสงเลเซอร์ตกกระทบ ภาพการกระเจิงแสงจะถูกบันทึกโดย กล้อง CCD (PowerView Plus11MP, model 630062, รูปที่ 4.10) ที่มีความละเอียด 4008 พิกเซล × 2672 พิกเซล, ขนาดพิกเซล 9×9 ตารางไมโครเมตร, ขนาด CCD 36.07×24.05 ตารางมิลลิเมตร, และไดนามิกเรนจ์ 12 บิท จำนวนสองตัว ซึ่งแต่ละตัวจะติดตั้งด้วยเลนส์ ยี่ห้อ Tokina^{TM} (model 100 mm f2.8D Macro) โดยที่จะมีชุดควบคุมส่วนกลาง (synchronizer, model 610035, รูปที่ 4.11) ทำหน้าที่ประสานระบบกล้อง, แหล่งกำเนิดแสงเลเซอร์ และ คอมพิวเตอร์ให้ทำงานสัมพันธ์กัน สำหรับการบันทึกภาพจะบันทึกภาพด้วยความถี่ 2.07 Hz โดย ็จะใช้ซอฟท์แวร์ TSI™ Insight 4G ทำการประมวลผลภาพที่ได้จากการบันทึกด้วยกล้อง CCD ทั้งกล้องด้านซ้ายและขวา (รูปที่ 4.12) เพื่อหาเวกเตอร์ความเร็วบนระนาบ CCD (รูปที่ 4.13) โดย เวกเตอร์ความเร็วที่ได้จากระนาบ CCD ทั้งสองกล้องนี้จะถูกนำไปหาความเร็วทั้งสาม คอมโพเนนต์บนระนาบเลเซอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.14

4.4 การสอบเทียบการวัดความเร็วระหว่าง Stereo Particle Image Velocimetry กับ Pitot tube

การสอบเทียบ (Calibration) การวัดเร็วด้วย SPIV จะเปรียบเทียบการวัดความเร็ว กระแสลมขวางระหว่าง SPIV กับอุปกรณ์วัดความเร็วมาตรฐานคือ Pitot tube โดยทำการสอบ เทียบที่ 2 ความเร็ว คือ 4.3 เมตรต่อวินาที และ 6 เมตรต่อวินาที ซึ่ง SPIV ซึ่งมีติดตั้งตามหัวข้อ 4.3 โดยทำการเปลี่ยนเลนส์เป็น ยี่ห้อ Nikon^{TM} (model AF 50 mm f1.8D) พื้นที่ขนาดหน้า ตัดที่วัดด้วย SPIV (Field of view, FOV) มีขนาดประมาณ 2.3rd × 2.3rd หรือ 21 × 21 ตารางเซนติเมตร ในการประมวลผลเพื่อหาความเร็วจะใช้ Interrogation area เริ่มต้นเท่ากับ 128 พิกเซล × 128 พิกเซล และสุดท้ายเท่ากับ 64 พิกเซล × 64 พิกเซล ซึ่ง Interrogation area จะ Overlap กันที่ 50% Spatial resolution ของสนามความเร็วที่ได้จะมีขนาด 4.8 × 4.8 ตารางมิลิ เมตร และ 5.1 × 5.1 ตารางมิลิเมตร สำหรับความเร็ว 4.3 เมตรต่อวินาทีและ 6 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ และจะทำการเก็บสนามความเร็วกรณีละ 500 สนาม (500 คู่ภาพ) เพื่อหาความเร็ว เฉลี่ยไปตามเวลา

รูปที่ 4.15 แสดงถึงการกระจายตัวของความเร็วในแนวแกน *x* (*V_x*) พบว่าผลการวัด ด้วย SPIV ความเร็วเฉลี่ยทั้งเมตริกซ์ที่ได้เท่ากับ 3.7 เมตรต่อวินาที และ 5.2 เมตรต่อวินาทีใน กรณีความเร็วที่วัดด้วย Pitot tube ที่ความเร็ว 4.3 เมตรต่อวินาทีและ 6 เมตรต่อวินาที ตามลำดับ ซึ่งบ่งชี้ว่าการวัดความเร็วด้วย SPIV ความเร็วที่วัดได้ จะน้อยกว่า Pitot tube ประมาณ 13.96 % และ 13.33 % ที่ความเร็ว 4.3 เมตรต่อวินาทีและ 6 เมตรต่อวินาทีตามลำดับ

4.5 การวัดและเครื่องมือวัด

4.4.1 การวัดสภาวะเริ่มต้นของกระแสลมขวางและเจ็ต

การวัดสภาวะเริ่มต้นของกระแสลมขวาง

การวัดสภาวะเริ่มต้นของกระแสลมขวางประกอบด้วย การวัดความสม่ำเสมอของกระแส ลมขวางด้วย SPIV และการวัดความหนาของชั้นขอบเขตที่ผนังพื้นของหน้าตัดทดสอบ โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

การวัดความสม่ำเสมอของกระแสลมขวางด้วย SPIV

การวัดความสม่ำเสมอของกระแสลมขวางภายในหน้าตัดทดสอบ (Test Section) จะทำ การวัดที่ระยะ x/rd = -1 หรือเทียบเท่า -9 เซนติเมตร ด้วย SPIV ซึ่งมีติดตั้งตามหัวข้อ 4.4 ทุก ประการ กำหนดให้ความเร็วเริ่มต้นของการวัดเท่ากับ 4.3 เมตรต่อวินาที (วัดด้วย Pitot tube) พื้นที่ขนาดหน้าตัดที่วัดด้วย SPIV (FOV) มีขนาดประมาณ 2.3rd × 2.3rd หรือ 21 × 21 ตารางเซนติเมตร ในการประมวลผลเพื่อหาความเร็วจะใช้ Interrogation area เริ่มต้นเท่ากับ 128 พิกเซล × 128 พิกเซล และสุดท้ายเท่ากับ 64 พิกเซล × 64 พิกเซล ซึ่ง Interrogation area จะ Overlap กันที่ 50% Spatial resolution ของสนามความเร็วที่ได้จะมีขนาด 4.88×4.88 ตารางมิ ลิเมตร ซึ่งคิดเป็นเมตริกซ์ขนาด 43 × 43 โดยทำการเก็บสนามความเร็วทั้งหมด 1,000 สนาม เพื่อ หาความเร็วเฉลี่ยไปตามเวลา

รูปที่ 4.16 แสดงผลการวัดสภาวะความสม่ำเสมอของความเร็วเฉลี่ย (V_x) ในหน้าตัด ทดสอบของอุโมงค์ลมที่ตำแหน่งหน้าปากทางออกของเจ็ตหลัก -9 เซนติเมตร หรือ x/rd = -1 พบว่ากระแสลมขวางค่อนข้างมีความสม่ำเสมอ โดยมีความเร็วเฉลี่ยทั้งเมตริกซ์เท่ากับ 3.7 เมตร ต่อวินาที ค่าสองเท่าของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เท่ากับ 0.15 เมตรต่อ วินาที มีค่าความเร็วสูงสุดเท่ากับ 4.5 เมตรต่อวินาทีและค่าความเร็วต่ำสุดเท่ากับ 3.0 เมตรต่อ วินาที

การวัดความหนาของชั้นขอบเขตของกระแสลมขวาง

การวัดความหนาของชั้นขอบเขตจะทำการวัดความเร็วในชั้นขอบเขตด้วย Pitot tube ซึ่ง ทำขึ้นเองจากเข็มฉีดยา มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในเท่ากับ 0.8 มิลลิเมตร ดัดให้โค้งเป็นมุม ฉาก มีระยะจากปลาย Probe ถึงก้านประมาณ 50 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน ความดันที่ ได้วัดได้จาก Pitot tube จะถูกแปลงเป็นแรงดันไฟฟ้าโดย Pressure transducer ชนิด Differential ยี่ห้อ SETRA^{TM} (model 264) ที่มีช่วงวัดความดันขาเข้า ±0.05 นิ้วน้ำ ช่วง แรงดันไฟฟ้าด้านทางออก 0-5 Volts และความถูกต้องเท่ากับ ±0.25% Full scale จากนั้นค่า แรงดันไฟฟ้าที่วัดได้ดังกล่าวจะถูกอ่านโดยใช้ Digital multimeter ยี่ห้อ FLUKE^{TM} (model 19) โดยจะทำการวัดไปตามแนว Traverse 3 ตำแหน่งคือ (*x*,*z*) = (-1*rd*, -0.5*rd*), (-1*rd*, 0*rd*) และ (-1*rd*,-0.5*rd*) ความละเอียดในการวัดอยู่ในช่วง 0.05 มิลลิเมตร ถึง 1 มิลลิเมตร โดยจะ ทำการวัดซ้ำทั้งหมด 5 ครั้งในแต่ละการวัดความเร็วของแต่ละ Traverse

รูปที่ 4.17 แสดงถึงร่างของชั้นขอบเขต (Boundary layer) ตามแนว Transverse ซึ่ง แสดงโดยค่า y/S_{95%} โดยที่ S_{95%} เป็นความหนาของขั้นขอบเขตซึ่งนิยามจากระยะ y ที่มี ความเร็วเป็น 95 % ของความเร็วเฉลี่ยนอกชั้นขอบเขต ทั้งนี้ความเร็วเฉลี่ยนอกชั้นขอบเขตมี ค่าประมาณ 4.3 เมตรต่อวินาที พบว่าชั้นขอบเขตของกระแสลมขวางทั้ง 3 Traverse สอดคล้อง กับผลเฉลยของ Blasius ซึ่งแสดงว่าชั้นขอบเขตของการไหลเป็นแบบ Laminar ค่าเฉลี่ยของ ความหนาของชั้นขอบเขตมีค่าเท่ากับ 7.4 มิลลิเมตร รายละเอียดความหนาของชั้นขอบเขตแสดง ในตารางที่ 4.1

การวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ต

การวัดสภาวะเริ่มต้นของเจ็ตมีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปร่างที่ปากทางออกของเจ็ตและเพื่อ ใช้หาความเร็วเฉลี่ยที่ปากทางออก สำหรับเพื่อใช้อ้างอิงของสภาวะการทดลอง สำหรับการวัดการ กระจายตัวของความเร็วของเจ็ต จะทำการวัดขณะที่ไม่มีกระแสลมขวาง (Free jet) และ กำหนดให้ความเร็วจุดศูนย์กลางเจ็ตประมาณ 20 เมตรต่อวินาที เพื่อใช้เป็นสภาวะเริ่มต้นของการ วัด ซึ่งวัดด้วย Pitot tube (เหมือนกับ Pitot tube ที่ใช้ในการวัดสภาวะเริ่มต้นของกระแสลมขวาง ทุกประการ) ความดันที่วัดได้จาก Pitot tube จะถูกอ่านโดย Monometer ยี่ห้อ Dwyer™ (model 424) ซึ่งมีความละเอียดของการวัด 0.2 มิลลิเมตรน้ำ โดยอุณหภูมิห้องที่ทำการวัดจะอยู่ ในช่วงประมาณ 29-32 องศาเซลเซียส ซึ่งวัดด้วย Thermometer ยี่ห้อ FLUKE™ (model 52II , ชนิดสาย k type) ตำแหน่งของการวัดความเร็วจะอยู่ในระดับเดียวกับหน้าตัดทดสอบ และจะวัด ทั้งตามทิศทาง *x* (Streamwise) และตามทิศทาง *z* (Spanwise) โดยมีความละเอียดของการวัด เท่ากับ 1 มิลลิเมตร โดยจะทำการวัดซ้ำทั้งหมด 6 ครั้งในแต่ละการวัดความเร็วของแต่ละ Traverse

รูปที่ 4.18 แสดงผลการวัดการรูปร่างของความเร็วในแนวแกนตามแนวรัศมี (*u*) ทั้งแนว Streamwise และ Spanwise พบว่ามีรูปร่างของความเร็วของเจ็ตหลักที่ปากทางออกตามแนว Streamwise และ Spanwise เป็นแบบ fully developed turbulent pipe profile และใกล้เคียง กับสมการ Power law ที่มีค่ายกกำลังเท่ากับ *n* = 8 รูปร่างความเร็วของเจ็ตที่ปากทางออกจะถูกนำมาคำนวณหาความเร็วเฉลี่ย ซึ่งคำนวณได้ จากความเร็วตามแนวแกนเฉลี่ยแบบพื้นที่ (Area-averaged axial velocity) ที่ปากเจ็ต ซึ่งเขียนเป็น

$$V_j = \frac{1}{A} \int_A u dA \tag{4.1}$$

V_j คือความเร็วตามแนวแกนเฉลี่ยแบบพื้นที่ที่ปากทางออกของเจ็ต, *u* คือความเร็วตามแนวแกน ที่จุดใดๆ บนพื้นที่ปากทางออกของเจ็ตตามแนว Streamwise และ Spanwise และ A คือพื้นที่ ปากทางออกของเจ็ต

โดยที่ V_j ในการทดลองจะมีค่าเท่ากับ 16.9 ± 0.8 เมตรต่อวินาที ซึ่งตรงกับเรโนลส์นัม เบอร์ของเจ็ตเท่ากับ 23,000

4.4.2 การวัดอัตราการใหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง

เนื่องจากขนาดรูฉีดของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงมีขนาดที่เล็กมาก จึงไม่สามารถวัด รูปร่างความเร็วที่ปากทางออกของเจ็ตได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบจึงออกแบบให้รู ฉีดส่วนที่เป็นท่อตรงมีความยาว 40 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน เพื่อให้แน่ใจว่ารูปร่างที่ปาก ทางออกของเจ็ตควบคุมเป็น fully developed pipe profile สำหรับการวัดและควบคุมอัตราการ ใหลเชิงมวลของเจ็ตควบคุมจะใช้ Rotameter

4.6 การวัดสนามความเร็วของเจ็ตเพื่อหาการเหนี่ยวนำการผสม

สนามความเร็วของเจ็ตในกระแสลมขวางจะวัดด้วย SPIV ที่ใช้อนุภาคติดตามการไหลใน ส่วนของเจ็ตหลักเท่านั้น โดยศึกษาแบ่งออกเป็นสองส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาเบื้องต้น โดยมีวัตถุประสงค์หาตำแหน่งของการฉีดเจ็ตควบคุมตาม แนวเส้นรอบวงที่ทำให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุด รวมถึงประเมินจำนวนภาพที่ใช้เพื่อ การคำนวณเบื้องต้นสำหรับใช้เป็นข้อมูลสำหรับการทดลองละเอียดต่อไป โดยทำการวัดสนาม ความเร็วบนระนาบ yz หรือ Cross plan ซึ่งประกอบด้วยหน้าตัด x/rd = 0.5 และ 1.5 โดยจะ บันทึกภาพด้วยความถี่ 2.07 Hz เป็นจำนวน 2,000 สนาม ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาโดยละเอียด หลังจากเลือกตำแหน่งการฉีดของเจ็ตควบคุมที่ทำให้ เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุดตามการศึกษาเบื้องต้นแล้ว ในส่วนการทดลองนี้จะเพิ่มหน้า ตัดของการวัดเป็น x/rd = 0.5, 0.75, 1 และ 1.5 เพื่อดูวิวัฒนาการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตให้ ละเอียดขึ้น

อนึ่ง ในการประมวลเพื่อหาความเร็วของการศึกษาทั้งสองส่วนจะใช้ Interrogation area เริ่มต้นเท่ากับ 64 พิกเซล × 64 พิกเซล และสุดท้ายเท่ากับ 32 พิกเซล × 32 พิกเซล ซึ่ง Interrogation area จะ Overlap กันที่ 50% ทุกกรณีจะมีสนามเวคเตอร์ความเร็วของเจ็ตที่วัดได้ ไม่ต่ำกว่า 10,000 เวกเตอร์ โดยที่ Spatial resolution ของสนามความเร็วที่วัดได้สรุปไว้ในตาราง 4.2

4.7 สรุปพารามิเตอร์สำหรับการทดลอง

การทดลองรูปร่างความเร็วของเจ็ตหลักที่ปากทางออกมีรูปร่างเป็น fully developed turbulent pipe profile โดยมีความเร็วเฉลี่ยที่ปากทางออกเท่ากับ 16.9 ± 0.8 เมตรต่อวินาที

กระแสลมขวางมีชั้นขอบเขตแบบ laminar และมีความหนาของชั้นขอบเขตประมาณ 7.4 มิลลิเมตร ที่ 95 % ของความเร็วที่นอกชั้นขอบเขต โดยมีความเร็วเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ± 0.2 เมตร ต่อวินาที ซึ่งตรงกับอัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลเท่า 3.9 ± 0.3, เรโนลส์นัมเบอร์ของเจ็ต ประมาณ 23,000 และเรโนลส์นัมเบอร์กระแสลมขวางเท่ากับ 5,900 พารามิเตอร์สำหรับการ ทดลองนี้สรุปไว้ในตารางที่ 4.3

บทที่ 5

การศึกษาเบื้องต้น

5.1 วัตถุประสงค์การศึกษาเบื้องต้น

- เพื่อประเมินจำนวนภาพในการเก็บข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ
   ออกแบบการทดลองละเอียดต่อไป
- เพื่อหาตำแหน่งของมุมฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่มีผลทำให้เจ็ตมีการ
   เหนี่ยวนำการผสมมากที่สุด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทดลองละเอียดต่อไป

5.2 สภาวะการทดลอง

การศึกษาเบื้องต้นจะทำการทดลองที่อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผลเท่ากับ 3.9 ± 0.3, เรโนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวางเท่ากับ 5,900 และเรโนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตเท่ากับ 23,000 โดย เลือกตำแหน่งมุมฉีดของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงดังต่อไปนี้ θ = ±15° (กรณี I15), θ = ±45° (กรณี I45), θ = ±90° (กรณี I90) และ θ = ±135° (กรณี I135) โดยฉีดเจ็ตควบคุม ตามแนวเส้นรอบวงด้วยอัตราส่วนการไหลเชิงมวลเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลักรวม 2 ตัวคงที่เท่ากับ 2 % โดยวัดความเร็วบนระนาบ yz (Cross plan) ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1.5

5.3 ผลการทดลอง

การลู่เข้าของอัตราการใหลเชิงปริมาตร

ในการศึกษาเบื้องต้นจะเก็บข้อมูลเพื่อประมวลผลจำนวนสนามความเร็ว 2,000 สนาม ด้วยความถี่ 2.07 Hz การหาการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต ซึ่งจะประเมินจาก เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) ซึ่งนิยาม เป็น

$$e_{q} = \left| \frac{Q_{j}(N_{2}, \phi_{ij_{N2}}) - Q_{j}(N_{1}, \phi_{ij_{N1}})}{Q_{j}(N_{1}, \phi_{ij_{N1}})} \right| \times 100 \%$$
(5.1)

เมื่อ $Q_j(N,\phi_{ij_N})$ คือ อัตราการใหลเชิงปริมาตรของเจ็ตเฉลี่ยเมื่อใช้สนามความเร็ว N สนามบน บริเวณความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ จุดใดๆ (ϕ_{ij}) ซึ่ง ϕ_{ij} ซึ่งนิยามเป็น

$$\phi_{ij} = \frac{(N_V)_{ij}}{N} \tag{5.2}$$

เมื่อ $(N_V)_{ij}$ คือระยะเวลาที่พบเจ็ต (หรือพบอนุภาคติดตามการไหลหรือผลรวมความเร็วเจ็ต (V) ไม่เป็นศูนย์สัมบูรณ์) ณ จุด ij และ N คือระยะเวลาที่เฉลี่ยทั้งหมด ในการศึกษาเบื้องต้นจะ พิจารณา e_q บริเวณ $0 < \phi_{ij}$ <=1 เท่านั้น ซึ่งจะแทนอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตทั้งหน้าตัด

รูปที่ 5.1 แสดงถึงเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตามจำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij} <=1$ เมื่อเฉลี่ยสนามความเร็วที่ 2,000 สนาม พบว่า กรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 จะมี e_q ที่มากกว่า e_q ที่ตำแหน่ง x/rd = 1 ในนอง เดียวกับกรณี I15, I45, I90 และ I135 เมื่อพิจารณาด้วยรวมทุกกรณีและทุกตำแหน่ง พบว่าจะ มี e_q ไม่เกิน 0.4% เมื่อเฉลี่ยสนามความเร็วที่ 2,000 สนาม ซึ่งมีค่าที่น้อยและเพียงพอต่อความ แม่นยำในการคำนวณอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต

ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม

รูปที่ 5.2 แสดงอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (E) พบว่าเมื่อฉีดเจ็ตควบคุม ตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° จะทำให้เจ็ตมีค่า E มากกว่ากรณีไม่ควบคุม (กรณี JICF) ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1.5 และในนองเดียวกับการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ ตำแหน่งเชิงมุม ±90° ในทางตรงกันข้าม การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±45° พบว่าทำให้เจ็ตมีค่า E น้อยกว่ากรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1.5 ในขณะที่ การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° พบว่าจะมีค่า E ที่น้อยกว่ากรณี JICF เล็กน้อยที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 แต่จะมากกว่ากรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 สำหรับกรณีไม่ควบคุมและควบคุมทุกกรณี พบว่าค่า *E* อยู่ในช่วงประมาณ 2.7 - 3.2 ที่ ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงประมาณ 5.2 – 5.6 ที่ตำแหน่ง *x/rd* = 1.5

เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการ ผสมเชิงปริมาตรของเจ็ต จึงนิยามประสิทธิผลนี้เป็น

$$\eta = E_{cJICF} / E_{JICF} = Q_{cJICF} / Q_{JICF}$$
(5.3)

โดยที่ subscript cJICF แทนกรณีควบคุมและ subscript JICF แทนกรณีไม่ควบคุม รูปที่ 5.3 แสดงประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม (η) พบว่า การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° และ ±90° ส่งผลให้เจ็ตมีการ เหนี่ยวนำการเพิ่มขึ้นที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ x/rd = 1.5 ในทางตรงกันข้ามการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม ±45° ส่งผลให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการลดลงที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ x/rd = 1.5 ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° พบว่าจะมีเหนี่ยวนำการผสมลดลงเล็กน้อยที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 แต่จะมีการเหนี่ยวนำ การผสมเพิ่มขึ้นที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 การเหนี่ยวนำการผสมของการศึกษาเบื้องต้นนี้ได้สรุปไว้ ในตาราง 5.1

งานวิจัยจะให้ความสำคัญการเหนี่ยวนำการผสมช่วงระยะเริ่มต้นของเจ็ตใกล้ปาก ทางออก จึงได้เลือกการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงกรณี I135 ที่มีการเหนี่ยวนำการผสม เพิ่มขึ้นมากที่สุด 9 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 รวมถึงเลือกการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบ กรณี I15 ที่มีการเหนี่ยวนำการผสมน้อยกว่ากรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 แต่จะมีการ เหนี่ยวนำการผสมมากกว่ากรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 จากแนวโน้มการเหนี่ยวนำการผสม ลดลงและเพิ่มขึ้นของกรณี I15 ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าผลของการเหนี่ยวนำการผสมของกรณี I15 อาจจะได้รับผลจาก Spanwise separation – Mutual blocking หรือ Wall separation – Wall blocking ตามแนวคิดของ Kornsri *et al.* (2009) และ Bunyajitradulya (2011) ซึ่ง เป็นประเด็นที่น่าสนใจ

บทที่ 6 การประเมินการลู่เข้าและสอบทวนผลการทดลอง

เพื่อให้การคำนวณมีความแม่นยำมากขึ้นในส่วนทดลองละเอียดได้เก็บข้อมูลสนามความเร็ว เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 4,000 สนาม และบทนี้จะพิจารณาการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยรวมด้วย

6.1 การประเมินการลู่เข้า

6.1.1 การประเมินการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ย

การลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ย จะพิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของ ความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e,) ซึ่งนิยามเป็น

$$e_{v} = \frac{\sum_{ij} \left| \overline{V_{ij}}(N_{2}, \phi_{ij_{N_{2}}}) - \overline{V_{ij}}(N_{1}, \phi_{ij_{N_{1}}}) \right|}{M_{1}(\phi_{ij_{N_{1}}})}$$
(6.1)

เมื่อ $\overline{V}_{ij}(N)$ คือ ความเร็วเฉลี่ยที่ตำแหน่ง ij เมื่อใช้สนามความเร็ว N สนาม, M_1 คือจำนวนจุด ทั้งหมดที่มีความเร็วเจ็ตของ N_1 สนาม และ ϕ_{ij} คือความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ จุดใดๆ ซึ่ง $\overline{V}_{ij}$ คำนวณได้จาก

$$\overline{V}_{ij} = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^{N} V_{ij,n}$$
(6.2)

โดยที่ V_{ij,n} คือความเร็วที่ตำแหน่ง ij ณ. เวลา n และ N คือจำนวนสนามความเร็วทั้งหมด ภายในเวลาที่เก็บข้อมูล การคำนวณ e, จะใช้เริ่มต้น N₁ เท่ากับ 200 สนามความเร็วและ N₂ เท่ากับ 400 สนามความเร็ว คำนวณ e, มีช่วงการคำนวณช่วงละ 200 สนามความเร็ว

รูปที่ 6.1 ก แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e_v) แปร ตามจำนวน N_2 ที่บริเวณ ϕ_{ij} ต่างๆ สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าบริเวณ 0.5 <= $\phi_{ij} < 0.75$ มี e_v มากที่สุด ในขณะที่บริเวณ $0 < \phi_{ij} <= 0.25$ มีค่า e_v จุดน้อยที่สุด เมื่อ เฉลี่ยไปตาม N_2 สนาม และในทำนองเดียวกันของกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75, 1 และ 1.5 เมื่อพิจารณาบริเวณ 0.5 <= ϕ_{ij} < 0.75 ไปตาม Downstream พบว่าจะมีค่า e_v น้อยลงเมื่อ x/rd มากขึ้น และมีแนวโน้มที่เหมือนกันสำหรับ ϕ_{ij} บริเวณอื่น

สรุปได้ว่าเมื่อเฉลี่ยสนามความเร็วที่ 4,000 สนาม กรณี JICF ทุกบริเวณของ ϕ_{ij} ตั้งแต่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 e_v จะมีค่าไม่เกิน 0.10 เมตรต่อวินาที หรือคิดเป็น 0.02 % ของ ความเร็วกระแสลมขวาง

รูปที่ 6.1 ข แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e_v) แปร ตามจำนวน N_2 ที่บริเวณ ϕ_{ij} ต่างๆ สำหรับกรณี I15 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าบริเวณ 0.5 <= $\phi_{ij} < 0.75$ มี e_v มากที่สุด ในขณะที่บริเวณ $0 < \phi_{ij} <= 0.25$ มีค่า e_v จุดน้อยที่สุด เมื่อ เฉลี่ยไปตาม N_2 สนาม และในทำนองเดียวกันของกรณี I15 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75, 1 และ 1.5 เมื่อพิจารณาบริเวณ $0.5 <= \phi_{ij} < 0.75$ ไปตาม Downstream พบว่าจะมีค่า e_v น้อยลงเมื่อ x/rd มากขึ้น และมีแนวโน้มที่เหมือนกันสำหรับ ϕ_{ij} บริเวณอื่น

สรุปได้ว่าเมื่อเฉลี่ยสนามความเร็วที่ 4,000 สนาม กรณี I15 ทุกบริเวณของ ϕ_{ij} ตั้งแต่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 e_v จะมีค่าไม่เกิน 0.13 เมตรต่อวินาที หรือคิดเป็น 0.03 % ของ ความเร็วกระแสลมขวาง

รูปที่ 6.1 ค แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e_v) แปร ตามจำนวน N_2 ที่บริเวณ ϕ_{ij} ต่างๆ สำหรับกรณี I135 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าบริเวณ 0.5 $<= \phi_{ij} < 0.75$ มี e_v มากที่สุด ในขณะที่บริเวณ $0 < \phi_{ij} <= 0.25$ มีค่า e_v จุดน้อยที่สุด เมื่อ เฉลี่ยไปตาม N_2 สนาม

สรุปได้ว่าเมื่อเฉลี่ยสนามความเร็วที่ 4,000 สนาม กรณี I135 ทุกบริเวณของ ϕ_{ij} ตั้งแต่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 e_v จะมีค่าไม่เกิน 0.11 เมตรต่อวินาที หรือคิดเป็น 0.03 % ของ ความเร็วกระแสลมขวาง

รูปที่ 6.2 แสดงค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วต่อจุด (e_v) แปรตาม จำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij} <=1$ ของกรณี JICF, I15 และ I135 พบว่าเมื่อเฉลี่ยสนาม ความเร็วที่ 4,000 สนาม ทุกกรณี (JICF, I15 และ I135) ตั้งแต่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 e_v จะมีค่าไม่เกิน 0.015 เมตรต่อวินาที หรือคิดเป็น 0.004 % ของความเร็วกระแสลมขวาง

6.1.2 การประเมินการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตร

การประเมินการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต จะประเมินจากเปอร์เซ็นต์ ความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) ซึ่งเป็นนิยามตาม สมการ 5.1

$$e_q = \left| \frac{Q_j(N_2, \phi_{ij_{N_2}}) - Q_j(N_1, \phi_{ij_{N_1}})}{Q_j(N_1, \phi_{ij_{N_1}})} \right| \times 100 \%$$
(5.1)

เมื่อ $Q_j(N,\phi_{ij_N})$ คืออัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตเฉลี่ยเมื่อใช้สนามความเร็ว N สนาม บน บริเวณความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ จุดใดๆ (ϕ_{ij}) การคำนวณ e_q จะใช้เริ่มต้น N_1 เท่ากับ 200 สนามความเร็ว และ N_2 เท่ากับ 400 สนามความเร็ว คำนวณ e_q มีช่วงการ คำนวณช่วงละ 200 สนามความเร็ว

รูปที่ 6.3 ก แสดงเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตามจำนวน N_2 สนาม สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่า e_q ทุก บริเวณ ϕ_{ij} ที่เฉลี่ย 4,000 สนาม e_q จะมีค่าไม่เกิน 1 % และในทำนองเดียวกับกรณี I15 (รูปที่ 6.3 ข) และกรณี I135 (รูปที่ 6.3 ค)

รูปที่ 6.4 แสดงเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตามจำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij} <=1$ ของกรณี JICF, I15 และ I135 พบว่าเมื่อเฉลี่ย สนามความเร็วที่ 4,000 สนาม ทุกกรณี (JICF, I15 และ I135) ตั้งแต่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 e_q จะมีค่าไม่เกิน 0.5 %

จากการประเมินการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยและอัตราการไหลเชิงปริมาตร การคำนวณ ปริมาณเฉลี่ยทั้งหมดจะใช้จำนวนสนามความเร็วทั้งหมด 4,000 สนาม ซึ่งมีความเพียงพอต่อ ความถูกต้องและแม่นยำในระดับที่ยอมรับได้

6.2 สอบทวนผลการทดลอง

ก่อนจะทำการศึกษาคุณลักษณะของเจ็ตโดยละเอียด ในหัวข้อนี้จะทำการเปรียบเทียบผล การทดลองกับงานวิจัยอื่น ซึ่งมีสภาวะการทดลองที่ใกล้เคียงกันโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.2.1 การเปรียบเทียบโครงสร้างของเจ็ต

การเปรียบเทียบโครงสร้างของเจ็ตกรณี JICF กับผลการทดลอง Zaman and Fross (1997)

รูปที่ 6.5 แสดงถึงการเปรียบเทียบผลการทดลอง Contour ของโครงสร้างความเร็วตาม แนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/Vcf) บนระนาบ yz ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1 พบว่าผล การทดลองของงานวิจัยนี้มี Local peak ด้านบน ซึ่งมีรูปร่างคล้ายคลึงกับผลการทดลองของ Zaman and Fross โดยมีรูปร่างเป็นเป็นพระจันทร์เสี้ยว ซึ่ง Local peak ของการทดลองนี้จะมีค่า น้อยกว่าผลทดลองของ Zaman and Fross อยู่ประมาณ 38 % และ 15 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาบริเวณด้านล่างของเจ็ต พบว่าจะมีรูปร่างที่ความแตกต่าง กัน กล่าวคือสำหรับการทดลองนี้จะไม่มี Local peak ด้านล่างเหมือนการทดลองของ Zaman and Fross ซึ่งอาจเกิดจากพารามิเตอร์และวิธีการวัดที่แตกต่างกัน โดยที่ Zaman and Fross ศึกษา JICF ด้วยเครื่องมือวัด X- hot wire probes ที่อัตราส่วนความเร็วเจ็ตต่อกระแสลมขวาง ประมาณ 4.58 และรูปร่างความเร็วที่ปากทางออกของเจ็ตเป็น Top hat

การเปรียบเทียบโครงสร้างของเจ็ตกรณี JICF และ I15 กับผลการทดลอง Kornsri (2007)

กรณี JICF

รูปที่ 6.6 แสดงถึงการเปรียบเทียบผลการทดลอง Contour ของโครงสร้างความเร็วต่อ กระแสลมขวาง (V_{xy}/Vcf) บนระนาบ yz ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1 พบว่าโครงสร้างของเจ็ตที่ ได้มีลักษณะคล้ายคลึงกับการทดลองของ Kornsri กล่าวคือ Local peak ด้านบนซึ่งมีรูปร่าง พระจันทร์เสี้ยวเช่นเดียวกับผลการทดลองของ Kornsri แต่มีข้อสังเกตความแตกต่างอยู่สองจุด จุดแรก สังเกตว่าผลการทดลองสำหรับงานวิจัยนี้ พบว่าบริเวณด้านล่างของเจ็ตจะไม่มี Local peak ที่เป็นวงปิดที่ชัดเจนเหมือนการทดลองของ Kornsri จุดที่สอง คือไม่พบบริเวณ Wake เหมือนการทดลอง Kornsri เนื่องจากบริเวณนี้เป็นบริเวณกระแสลมขวาง ความเร็วสูงสุดที่วัดได้ ของงานวิจัยนี้จะน้อยกว่า Kornsri อยู่ประมาณ 34 % และ 2 % ที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 และ 1 ตามลำดับ

กรณี I15

รูปที่ 6.7 แสดงถึงการเปรียบเทียบผลการทดลอง Contour ของโครงสร้างความเร็วต่อ ความเร็วกระแสลมขวาง (V_{xy}/Vcf) บนระนาบ yz ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1 พบว่าโครงสร้าง ของเจ็ตที่ได้มีลักษณะคล้ายคลึงกับการทดลองของ Kornsri กล่าวคือมี Local peak สองลูกเรียง ตัวตามแนว Spanwise แต่จะไม่พบ Wake structure ที่บริเวณด้านล่างของเจ็ต เนื่องจากบริเวณ นี้เป็นบริเวณกระแสลมขวาง ความเร็วสูงสุดที่วัดได้ของงานวิจัยนี้จะน้อยกว่า Kornsri อยู่ ประมาณ 15 % และ 3 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1 ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบโครงสร้างความเร็วกับการทดลองของ Zaman and Fross และ Kornsri ซึ่งทั้งสองงานวิจัยใช้ Hot wire เป็นเครื่องมือวัดความเร็ว ความเร็วที่ได้จากวัดสำหรับ งานวิจัยนี้ พบว่าจะเบี่ยงเบน (Bias) ไปด้านความเร็วต่ำ ซึ่งโดยทั่วไปการวัดความเร็วด้วย SPIV จะวัดความเร็วได้ต่ำกว่าความเร็วของไหลจริง เนื่องอนุภาคติดตามการไหลกับของไหลมีความเร็ว ที่ slip กันอยู่ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเร็วของของไหลและขนาดอนุภาคติดตามการไหล

6.2.2 เปรียบเทียบอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมกรณี JICF กับผลการ ทดลอง Yuan and Street (1998)

รูปที่ 6.8 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร (*E*) ระหว่าง ผลการทดลองกับ Yuan and Street (1998) สำหรับ case 3II พบว่า *E* ของการทดลองนี้จะมี น้อยกว่า Yuan and Street ในช่วง *x/rd* = 1*rd* และ 1.5*rd* อยู่ประมาณ 25 % ซึ่งอาจเกิดมาจาก หลักการวิเคราะห์ *E*, พารามิเตอร์และวิธีการวัดที่แตกต่างกัน โดยที่ Yuan and Street ศึกษา JICF ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์โดยใช้ Large-eddy Simulation สำหรับ JICF (case 3II) ที่มีอัตราส่วนความเร็วเจ็ตต่อกระแสลมขวางเท่ากับ 3.3 และ Re_d = 2,100 และ Yuan and Street นิยามขอบเจ็ตเพื่อนำมาหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ตจากระดับของความเข้มข้น ของปริมาณสเกล่า (scalar concentration)

บทที่ 7

ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใด ๆ และความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตที่ใกล้ขอบ

7.1 ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใด ๆ

ความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ จุดใดๆ (ϕ_{ij}) นิยามเป็นอัตราส่วนของระยะเวลา ที่พบเจ็ตที่จุดนั้นๆ ต่อระยะเวลาที่สังเกตทั้งหมด ซึ่งสามารถเขียนสมการได้เป็น (สมการที่ 5.2)

$$\phi_{ij} = \frac{(N_V)_{ij}}{N}$$
(5.2)

เมื่อ $(N_V)_{ij}$ คือระยะเวลาที่พบเจ็ต (หรือพบอนุภาคติดตามการไหลหรือผลรวมความเร็วเฉลี่ย (V) ไม่เป็นศูนย์สัมบูรณ์) ณ จุด ij และ N คือระยะเวลาที่เฉลี่ยทั้งหมด

รูปที่ 7.1 แสดงการกระจายตัวของความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใดๆ (ϕ_{ij}) ใน กรณี JICF, I15 และ I135 พบว่าทั้งกรณี JICF และ I135 จะมีความน่าจะเป็นที่พบเจ็ต คล้ายกัน คือจะมีค่ามากบริเวณตรงกลางของเจ็ตและจะลดลงและเข้าสู่ศูนย์เมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต โดยความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่มากกว่า 0.5 จะมีพื้นที่ประมาณ 30 - 35 % ของพื้นที่หน้าตัด เฉลี่ยของเจ็ตทั้งหมดตลอดช่วงตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 ถึง 1.5 สำหรับกรณี I15 พบว่าที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 จะมีความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตมากบริเวณตรงด้านข้างทั้งสองด้านของเจ็ต ซึ่งเป็น Local peak 2 ลูก แต่เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง*x/rd* = 0.75 ถึง 1.5 จะพบความน่าจะเป็นที่ พบเจ็ตมากทั้งบริเวณ Local peak ทั้ง 2 ลูกและบริเวณตรงกลางของเจ็ตที่เชื่อมต่อระหว่าง Local peak ทั้ง 2 ลูก ทำให้บริเวณที่มีความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตสูงเป็นบริเวณแถบยาวตามแนว Spanwise และจะน้อยลงเมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต โดยความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่มากกว่า 0.5 จะมี พื้นที่ประมาณ 28 - 30 % ของพื้นที่หน้าตัดเฉลี่ยของเจ็ตทั้งหมดตลอดช่วงตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 ถึง 1.5

7.2 ความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตที่ใกล้ขอบ

รูปที่ 7.2 แสดงถึงการกระจายตัวของผลรวมความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง ($V/V_{cf} = \sqrt{V_x^2 + V_y^2 + V_z^2}/V_{cf}$) พบว่าทั้งกรณี JICF, I15 และ I135 เมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต ความเร็วเฉลี่ยไร้มิตินี้จะมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ซึ่งผลการกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยในการศึกษานี้ที่ ใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตหลักและไม่ใส่ในกระแสลมขวาง จะแตกต่างจากผล การศึกษาอื่นๆ ที่ใส่อนุภาคติดตามการไหลทั้งในเจ็ตหลักและในกระแสลมขวาง ในกรณีหลังนี้ จะ พบว่าเมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ตผลรวมความเร็วเฉลี่ยจะมีค่าเข้าใกล้ความเร็วของกระแสลมขวางหรือ ความเร็วเฉลี่ยไร้มิตินี้จะมีค่าเข้าใกล้หนึ่ง

ความแตกต่างนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้ ในกรณีของการทดลองนี้ ซึ่งใส่อนุภาคติดตามการ ไหลในเจ็ตหลักเท่านั้น ไม่ใส่ในกระแสลมขวาง จะพบว่าเมื่อเดินทางจากบริเวณตรงกลางเจ็ตไปสู่ ขอบเจ็ต ความน่าจะเป็นเชิงเวลาในการที่จะพบเจ็ต (หรือพบอนุภาคติดตามการไหล) ณ ตำแหน่ง ใดๆ จะลดลง (less frequent occurrence of jet) และเข้าใกล้ศูนย์เมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต ทำให้เมื่อ เฉลี่ยความเร็วของเจ็ตไปตามเวลาทั้งหมด จะมีค่าเข้าใกล้ศูนย์เมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต ถึงแม้ว่า ความเร็วขณะใดๆของเจ็ต ที่บริเวณขอบเจ็ตอาจมีค่าสูงมากก็ตาม อนึ่ง การกระจายตัวของ ความเร็วเฉลี่ยของเจ็ตนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความน่าจะเป็นเชิงเวลาของการพบเจ็ตที่จุด ใดๆ ดังรายงานในหัวข้อ 7.1

บทที่ 8 ผลของของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อโครงสร้าง และเส้นทางเดินของเจ็ต

8.1 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการกระจายตัวปริมาณเฉลี่ยไร้มิติ

• การกระจายตัวของผลรวมความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V/V_{cf}) (รูปที่ 8.1)

รูปที่ 8.1 แสดงถึงกระจายตัวของผลรวมความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (*V/V_{cf}*) กรณี JICF, I15 และ I135 สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 และ 0.75 พบว่ามี Local peak 2 ลูกที่มีรูปร่างพระจันทร์เสี้ยวเรียงซ้อนกันอยู่ตรงกลางเจ็ตตามแนวดิ่ง (Traverse) โดยที่ Local peak บริเวณด้านบนมีค่าสูงกว่า Local peak บริเวณด้านล่าง นอกจากนั้นยังพบว่า Local peak บริเวณด้านบนมีค่ามากกว่าความเร็วกระแสลมขวางประมาณ 1.6 เท่า ในขณะ Local peak ที่บริเวณด้านล่างจะมีค่าใกล้เคียงกับความเร็วกระแสลมขวาง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปถึง ตำแหน่ง *x/rd* = 1 พบว่าเจ็ตยังคงมี Local peak บริเวณด้านบนเช่นเดียวกับที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 และ 0.75 แต่จะไม่ปรากฏ Local peak บริเวณด้านล่างที่ชัดเจน และสังเกตว่าที่ระยะ *x/rd* = 1 Local peak บริเวณด้านบนของเจ็ตจะสลายตัว (decay) และมีความเร็วเฉลี่ยใกล้เคียงกับ กระแสลมขวางและจะสลายตัวอย่างต่อเนื่องจนถึงตำแหน่ง *x/rd* = 1.5

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ V/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้าง (Spanwise) มากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V/V_{cf} ตามแนว Traverse จะลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF นอกจากนั้นยัง พบว่ามี Local peak แยกออกเป็น 2 ลูก ซ้าย-ขวาเรียงตัวกันตามแนว Spanwise อย่างชัดเจน และรูปร่างและค่าค่อนข้างสมมาตร นอกจากนั้นยังพบว่า Local peak ของกรณี I15 จะมีค่าสูง กว่า Local peak บริเวณด้านบนของกรณี JICF ประมาณ 20 % เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวต่อไปถึง ตำแหน่ง x/rd = 1 Local peak ของเจ็ตจะสลายตัวจนมีความเร็วเฉลี่ยใกล้เคียงกับกระแสลม ขวางและต่อเนื่องถึงที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 เมื่อพิจารณาการพัฒนาตัวของเจ็ตไปตามแนว Downstream พบว่าเจ็ตจะขยายตัวออกทางด้าน Spanwise มากกว่าแนว Traverse อย่าง ชัดเจน

กรณี I135 พบว่าโครงสร้างด้วยรวมการกระจายตัวของ V/V_{cf} มีความคล้ายคลึงกับกรณี JICF แต่มีข้อที่แตกต่างคือเจ็ตมีขนาดใหญ่กว่าและลอยตัวสูงกว่ากรณี JICF เล็กน้อย สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ *V/V_{cf}* พบว่าการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเซิงมุม ±15° (I15) จะทำให้โครงสร้างกระจายตัวของ *V/V_{cf}* เปลี่ยนไปจากกรณีไม่ควบคุม (JICF) อย่างชัดเจน กล่าวคือการกระจายตัวของ *V/V_{cf}* จะ ขยายตัวออกด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ *V/V_{cf}* ตามแนว Traverse จะลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF (สอดคล้องกับผลการทดลองของ Konsri, 2007; Konsri *et al*, 2009 และ Bunyajitradulya, 2011) นอกจากนั้นยังพบว่าค่า *V/V_{cf}* สูงสุดจะมีค่ามากกว่ากรณี JICF ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ ตำแหน่งเชิงมุม ±135° (I135) จะไม่ทำให้โครงสร้างกระจายตัวของ *V/V_{cf}* เปลี่ยนไปจาก กรณีไม่ควบคุมมากนัก

การกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf}) (รูปที่ 8.2)

รูปที่ 8.2 แสดงถึงการกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf}) กรณี JICF, I15 และ I135 สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่ามี Local peak บริเวณด้านบนของเจ็ต ซึ่งมีรูปร่างเป็นพระจันทร์เสี้ยว โดยที่ค่า Local peak จะมีค่าสูงกว่า ความเร็วเฉลี่ยกระแสลมขวางประมาณ 1.3 เท่า และเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามแนว Downstream Local peak จะมีการสลายตัวอย่างต่อเนื่องและมีค่าความเร็วใกล้เคียงกับความเร็วเฉลี่ยของ กระแสลมขวาง เมื่อพิจารณาที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} มี ความคล้ายคลึงกับการกระจายตัวของ V/V_{cf} ซึ่งบ่งชี้ว่า ณ บริเวณตำแหน่ง Downstream x/rd = 1 และ 1.5 รูปร่าง V/V_{cf} ได้รับอิทธิพลจาก V_x/V_{cf} ค่อนข้างมาก ในขณะที่ได้รับอิทธิพลของ V_y/V_{cf} (รูปที่ 8.3) และ V_x/V_{cf} (รูปที่ 8.4) น้อยกว่า

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} ตาม แนว Traverse จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าจะมี Local peak แยกออกเป็นสองลูกซ้าย-ขวาเรียงตัวตามแนว Spanwise อย่างชัดเจน และมีรูปร่างและมี ค่าค่อนข้างสมมาตร นอกจากนั้นยังพบว่า Local peak ของกรณี I15 จะมีค่าสูงกว่า Local peak ด้านบนของกรณี JICF ประมาณ 20 % และเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปในแนว Downstream Local peak จะมีการสลายตัวอย่างต่อเนื่องจนถึงตำแหน่ง x/rd = 1.5 ซึ่งพบว่า Local peak จะมี ค่าความเร็วเฉลี่ยใกล้เคียงกับความเร็วเฉลี่ยของกระแสลมขวาง เมื่อพิจารณาที่ตำแหน่ง x/rd = 1และ 1.5 การกระจายตัวของ V_x/V_{cf} มีความคล้ายคลึงกับการกระจายตัวของ V/V_{cf} ซึ่งบ่งชี้ว่า ณ บริเวณตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 รูปร่าง V/V_{cf} ได้รับอิทธิพลจาก V_x/V_{cf} ค่อนข้างมาก เช่นเดียวกับกรณี JICF เมื่อพิจารณาการพัฒนาตัวของเจ็ตไปตามแนว Downstream พบว่าเจ็ต จะขยายตัวออกทางด้าน Spanwise มากกว่าแนว Traverse อย่างชัดเจน (เช่นเดียวกับ V/V_{cf})

กรณี I135 พบว่าโครงสร้างด้วยรวมของการกระจายตัว V_x/V_{cf} มีความคล้ายคลึงกับ กรณี JICF เช่นเดียวกับการกระจายตัว V/V_{cf}

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ V_x/V_{cf} พบว่าการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° (I15) จะทำให้โครงสร้างกระจายตัวของ V_x/V_{cf} เปลี่ยนไปจากกรณีไม่ควบคุม (JICF) อย่างชัดเจน กล่าวคือการกระจายตัว V_x/V_{cf} จะ ขยายตัวออกด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} ตามแนว Traverse จะลดลง และมีค่าความเร็วเฉลี่ยที่บริเวณ Local peak จะมีค่าสูงสุดมากกว่ากรณี JICF ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° (I135) จะไม่ทำ ให้โครงสร้างกระจายตัวของ V_x/V_{cf} เปลี่ยนไปจากกรณีไม่ควบคุมมากนัก

อนึ่ง ในการวิเคราะห์ผลการกระจายของความเร็วเฉลี่ยไร้มิติในเชิงปริมาณ (เช่นเดียวกัน สำหรับปริมาณอื่น) ต้องพึงตะหนักว่า เนื่องจากในการทดลองนี้มีการใส่อนุภาคติดตามการไหลใน เจ็ตหลักเท่านั้น จะใช้ความเร็วเฉลี่ยเทียบกับเวลาทั้งหมด ดังนั้นค่าของเร็วดังกล่าวที่จุดใดๆจะมี ความสัมพันธ์ไม่เพียงกับค่าของความเร็วที่จุดนั้นๆ เท่านั้น แต่จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความ น่าจะเป็นของการพบเจ็ต ณ จุดนั้นๆ ด้วย

การกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน y ต่อกระแสลมขวาง (Vy/Vcf) (รูปที่ 8.3)

รูปที่ 8.3 แสดงการกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน y ต่อกระแสลมขวาง (V_y/V_{cf}) กรณี JICF, I15 และ I135 สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าโครงสร้าง โดยรวมมีลักษณะเป็นวงรีแนวตั้ง โดยมีรูปร่างคล้ายดอกเห็ดซ้อนอยู่ด้านใน และมี Local peak 2 ลูกวางเรียงตัวตามแนว Traverse โดยที่ Local peak ทั้ง 2 ลูกจะมีค่าประมาณ 0.8 เท่าของ ความเร็วเฉลี่ยกระแสลมขวาง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปตามแนว Downstream พบว่า Local peak บริเวณด้านบนจะเสื่อมสลายเร็วกว่า Local peak บริเวณด้านล่าง จนในที่สุด Local peak ทั้ง สองจะยุบตัวรวมกัน (Merge) เหลือ Local peak บริเวณด้านล่างเพียงลูกเดียวที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 จะมีความเร็วที่มีค่าเป็นลบเล็กน้อยอยู่บริเวณ ด้านข้างของเจ็ตแต่ละด้าน

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ V_y/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_y/V_{cf} ตาม แนว Traverse จะลดลง และมีค่าสูงสุดน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF เมื่อพิจารณาที่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าจะมี Local peak ทั้งหมด 8 ลูก โดยมี 6 ลูกที่มีค่าเป็นบวกวางตัวอยู่ ด้านในของเจ็ต และ 2 ลูกที่มีค่าเป็นลบเล็กน้อยอยู่บริเวณแต่ละข้างของเจ็ต เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป ถึงตำแหน่ง x/rd = 0.75 พบว่า Local peak ค่าบวกบริเวณด้านล่างของเจ็ต เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป ถึงตำแหน่ง x/rd = 0.75 พบว่า Local peak ค่าบวกบริเวณด้านล่างของเจ็ตจะยุบตัวรวมกัน เหลือ Local peak เพียงลูกเดียว ในขณะที่ Local peak 2 ลูกบริเวณตรงกลางเจ็ตจะยุบตัวรวมกัน และในที่สุดเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปถึง x/rd = 1.5 จะปรากฏ Local peak ที่เป็นค่าบวกตรงกลาง บริเวณด้านล่างเพียงลูกเดียว และ Local peak ค่าลบที่บริเวณด้านข้างของเจ็ตจะขยายตัวใหญ่ ขึ้น สังเกตได้ว่าเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 ขนาดและความสูงของการกระจายตัว ของ V_y/V_{cf} ตามแนว Traverse จะยังคงน้อยกว่ากรณี JICF อย่างชัดเจน อีกทั้งขอบด้านล่างของ เจ็ตจะอยู่ใกล้พื้นกว่ากรณี JICF ด้วย นอกจากนั้นยังพบว่าการพัฒนาตัวของเจ็ตไปตามแนว Downstream เจ็ตจะขยายตัวออกทางด้าน Spanwise มากกว่าแนว Traverse อย่างชัดเจน

กรณี I135 พบว่าโครงสร้างด้วยรวมของการกระจายตัว V_y/V_{cf} ไม่แตกต่างกับกรณี JICF เท่าไรนัก

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ V_y/V_{cf} พบว่าการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° (I15) จะทำให้โครงสร้างกระจายตัวของ V_y/V_{cf} เปลี่ยนไปจากกรณีไม่ควบคุม (JICF) อย่างชัดเจน กล่าวคือการกระจายตัวของ V_y/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_y/V_{cf} ตามแนว Traverse จะลดลงและมีค่าสูงสุดน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ในขณะที่การฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° (I135) จะไม่ทำให้โครงสร้างกระจายตัวของ V_y/V_{cf} เปลี่ยนไปจากกรณีไม่ควบคุมมากนัก

การกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน z ต่อกระแสลมขวาง (Vz/Vcf) (รูปที่ 8.4)

รูปที่ 8.4 แสดงถึงการกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน z ต่อกระแสลมขวาง (V_z/V_{cf}) กรณี JICF, I15 และ I135 สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าจะมี Local peak 4 ลูก โดยแบ่งตามแนวระนาบสมมาตร (Center plan, z = 0) ได้ข้างละ 2 ลูก โดย แต่ละลูกจะเรียงตัวกันตามแนว Traverse และสังเกตว่าแต่ละข้าง Local peak บริเวณลูกบนและ

ลูกล่างจะมีทิศทางของความเร็วตรงข้ามกัน โดยที่ลูกบริเวณด้านบนจะมีทิศทางพุ่งออกจาก ระนาบสมมาตร ในขณะที่ลูกบริเวณด้านล่างจะมีทิศทางพุ่งเข้าสู่ระนาบสมมาตร สอดคล้องกับ การหมุนควงของ CVP และยังพบอีกว่าขนาดของ gradient ของกระจายตัวตามแนวจุดศูนย์กลาง Local peak แต่ละลูกมีค่าน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี I15 ซึ่งจะอธิบายต่อไป เมื่อเจ็ตพัฒนาตัว ไปตามแนว Downstream พบว่าการกระจายตัว V_z/V_{cf} จะมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ เมื่อพิจารณา ประกอบความน่าจะเป็นเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใดๆในรูปที่ 7.1 ชี้แนะว่าการลดลงของ V_z/V_{cf} มาจากการสลายความเร็ว มากกว่ามาจากความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตน้อยลง

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ V_z/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_z/V_{cf} ตาม แนว Traverse จะลดลง นอกจากนั้นยังพบว่ามี Local peak 4 ลูกเช่นเดียวกับกรณี JICF โดยที่ Local peak บริเวณด้านบนจะมีขนาดของความเร็ว (ไม่คิดทิศทาง) มากกว่า Local peak บริเวณ ด้านล่างของแต่ละข้าง และพบว่าการกระจายตัวของ V_z/V_{cf} ของกรณี I15 จะมีขนาดของ ค่าสูงสุดและขนาดของ gradient ตามแนวเข้าสู่ศูนย์กลางของ Local peak ของแต่ลูกมากกว่า กรณี JICF อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาการพัฒนาตัวของเจ็ตไปตามแนว Downstream พบว่า ความเร็วเฉลี่ยตามแนว z จะมีค่าเข้าใกล้ศูนย์อย่างรวดเร็วและเมื่อพิจารณาความน่าจะเป็นเชิง เวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใดๆ ชี้แนะว่าเป็นผลมาจาก การเสื่อมสลายของความเร็วเช่นเดียวกับกรณี JICF

กรณี I135 พบว่าโครงสร้างด้วยรวมของการกระจายตัว V_z/V_{cf} ไม่แตกต่างกับกรณี JICF มากนัก

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ V_z/V_{cf} พบว่าการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) การกระจายตัวของ V_z/V_{cf} จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_z/V_{cf} ตาม แนว Traverse จะลดลง และมีขนาดของค่าสูงสุดและขนาดของ gradient ตามแนวเข้าสู่ ศูนย์กลางของ Local peak ของแต่ลูกมากขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ในขณะ ที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 135° (I135) จะไม่ทำให้การ กระจายของ V_z/V_{cf} เปลี่ยนไปจากกรณี JICF มากนัก การกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf}) และ เวกเตอร์บนระนาบ yz (รูปที่ 8.5)

รูปที่ 8.5 แสดงกระจายตัวของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf} , แสดงด้วยเส้น contour) และเวกเตอร์ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบต่อกระแสลมขวาง ($\vec{V}_{yz}/V_{cf} = (\vec{V}_y + \vec{V}_z)/V_{cf}$) กรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} จะมี Local Peak รูปร่างเป็นพระจันทร์เสี้ยว (เช่นเดียวกับรูปที่ 8.2) และจะอยู่สูงกว่าจุดหมุนของ $\vec{V}_{yz}/V_{cf}$ และเป็นเช่นนี้ตลอดตำแหน่ง x/rd = 0.75 ถึง 1.5

กรณี I15 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่าโครงสร้าง V_x/V_{cf} จะแผ่กระจายตัวของออก ด้านข้างมากขึ้นในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ V_x/V_{cf} ตามแนว Traverse จะ ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF และจะพบ Local Peak แยกออกเป็นสองลูกซ้าย-ขวาอย่าง ขัดเจน (เช่นเดียวกับรูปที่ 8.2) โดย Local Peak ของ V_x/V_{cf} จะอยู่สูงกว่าจุดหมุนของ $\vec{V}_{yz}/V_{cf}$ เช่นเดียวกับกรณี JICF และเป็นเช่นนี้ตลอดตำแหน่ง x/rd = 0.75 ถึง 1.5 นอกจากนั้น ยังสังเกตได้ว่าเมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป Local peak ทั้งสองข้างจะมีระยะห่างตามแนว Spanwise มากขึ้น แต่ระยะห่างของจุดหมุน $\vec{V}_{yz}/V_{cf}$ ยังคงประมาณเท่าเดิม

กรณี I135 พบว่าโครงสร้างด้วยรวมของการกระจายตัว V_x/V_{cf} และเวกเตอร์บนระนาบ yz จะไม่แตกต่างจากกรณี JICF เท่าไรนัก

• การกระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_{x} d/V_{cf}$) (รูปที่ 8.6)

Vorticity เฉลี่ยนิยามจาก

$$\vec{p} = \vec{\nabla} \times \vec{V} \tag{8.1}$$

้สำหรับการหมุนรอบแกน x สมการที่ 8.1 จะเขียนใหม่ได้เป็น

$$\omega_x = \frac{\partial V_z}{\partial y} - \frac{\partial V_y}{\partial z}$$
(8.2)

โดยที่ ω_x จะคำนวณมาจาก V_z และ V_y ที่เฉลี่ยไปตามเวลา

รูปที่ 8.6 แสดงถึงการกระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_x d/V_{cf}$) กรณี JICF, I15 และ I135 สำหรับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่ามีโครงสร้างการหมุนควงหลัก

อยู่ 2 ลูกเรียงตัวกันตามแนว Spanwise โดยมีรูปร่างคล้ายจุลภาค (สอดคล้องกับผลการทดลอง Zaman and Fross, 1997) และมีทิศทางหมุนสวนทางกัน ลักษณะเดียวกับการหมุนควง CVP ซึ่งโครงสร้างการหมุนควงหลักนั้นมีขนาดและรูปร่างค่อนข้างสมมาตร นอกจากนั้นยังพบว่า Vorticity เฉลี่ยไร้มิติที่มีค่าสูงจะอยู่บริเวณด้านล่างของเจ็ต และเมื่อพิจาณาการวิวัฒนาการของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิตินี้ พบว่า Vorticity เฉลี่ยไร้มิติจะเปลี่ยนรูปร่างจากจุลภาคไปเป็นรูปร่างที่ ค่อนข้างกลมที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติจะขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ความสูงและระยะห่างระหว่างการ กระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติกับพื้นจะลดลง ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5, 0.75 และ 1 พบว่า จะมีโครงสร้างการหมุนควงหลักอยู่ 4 ลูก โดยแบ่งตามแนวระนาบสมมาตรได้ข้างละ 2 ลูกเรียงตัว กันในแนว Traverse และโครงสร้างการหมุนควงหลักบริเวณด้านบนและด้านล่างของแต่ละข้าง จะมีทิศทางการหมุนสวนทางกัน (คล้ายคลึงกับ Counter-Rotating ในการทดลองของ Haven and Kurosaka, 1997 ในกรณีเจ็ตไม่ถูกควบคุมแต่มีรูปร่างปากทางออกของเจ็ตมี Aspect ratio ที่สูง) โดยแต่ละข้าง Local peak บริเวณโครงสร้างด้านล่างจะมีขนาดของค่าสูงสุดมากกว่า Local peak บริเวณโครงสร้างด้านบน และการกระจายตัว Vorticity เฉลี่ยไร้มิติของกรณี I15 จะ มีขนาดของค่าสูงสุดและขนาดของ gradient ตามแนวเข้าสู่ศูนย์กลางของ Local peak ของแต่ลูก มากกว่ากรณี JICF อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาการวิวัฒนาการของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ พบว่า เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปโครงสร้างการหมุนควงหลัก 4 ลูก จะยุบตัวรวมเหลือ 2 ลูกที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5

กรณี I135 จะมีโครงสร้างโดยรวมของการกระจายตัว Vorticity เฉลี่ยไร้มิติไม่แตกต่าง กับกรณี JICF เท่าไรนัก

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ การ ฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) จะทำให้การกระจายของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ความสูงและระยะห่างระหว่าง การกระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ กับพื้นจะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF และจะ มีโครงสร้างการหมุนควงหลักอยู่ 4 ลูก โดยแบ่งตามแนวระนาบสมมาตรได้ข้างละ 2 ลูกหมุนสวน ทางกันและเรียงตัวกันในแนว Traverse โดยที่กระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ มีขนาดของ ค่าสูงสุดและขนาดของ gradient ตามแนวเข้าสู่ศูนย์กลางของ Local peak ของแต่ลูกจะเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF อย่างชัดเจน ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ ตำแหน่ง ± 135° (I135) จะไม่ทำให้กระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติเปลี่ยนแปลงจาก กรณี JICF ไปเท่าไรนัก

 การกระจายของ Turbulent kinetic energy (TKE) ต่อ Crossflow kinetic energy (CKE) (รูปที่ 8.7)

รูปที่ 8.7 แสดงถึงการกระจายของ Turbulent kinetic energy ต่อ Crossflow kinetic energy (TKE/CKE) กรณี JICF, I15 และ I135 กรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 พบว่า กระจายตัวของ TKE/CKE จะมี Local peak บริเวณด้านบนซึ่งมีรูปร่างเป็นพระจันทร์เสี้ยวโดย มีค่าประมาณ 1.4 เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป x/rd = 0.75 พบว่า Local peak มีค่าเข้าใกล้ 1 และ สังเกตว่า TKE/CKE จะเสื่อมสลายลงตามแนว Downstream อนึ่งเมื่อพิจารณาความน่าจะเป็น เชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใดๆ (ϕ_{ij}) ในรูปที่ 7.1 พบว่าการเสื่อมสลายเกิดจากการสลายตัวของ TKE มากกว่าการลดลงของ ϕ_{ij}

กรณี I15 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าการกระจายตัว TKE/CKE จะ ขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงกระจายตัว TKE/CKE ตามแนว Traverse จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1 พบว่าจะมี Local peak 2 ลูกแยกออกซ้ายขวาและเรียงตัวกันตามแนว Spanwise อย่างชัดเจน และมี ค่าสูงสุดมากกว่า JICF ประมาณ 7 %, 35% และ 40 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5, 0.75 และ 1 ตามลำดับ ซึ่งบ่งชี้ว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° จะส่งเสริม ความปั้นป่วน (promote turbulence) เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป x/rd = 1.5 พบว่า Local peak มีค่า เข้าใกล้ 1

กรณี I135 ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 พบว่าค่าการกระจายตัวโดยรวมของ TKE/CKE มีค่าใกล้เคียงกับกรณี JICF ซึ่งบ่งชี้ว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ ตำแหน่งเชิงมุม ± 135° จะไม่มีผลต่อความปั่นป่วนเท่าไรนัก อย่างไรก็ตามที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 กรณี I135 จะมีรูปร่างแตกต่างกับกรณี JICF กล่าวคือ จะมี Local peak ทั้งหมด 4 ลูก ประกอบด้วย Local peak 3 ลูกที่มีค่าสูงเรียงตัวเป็นรูปสามเหลี่ยม โดยมี Local peak บริเวณ ด้านบนมีรูปร่างเป็นพระจันทร์เสี้ยว และมี Local peak 2 ลูกเรียงตัวกันตามแนว Spanwise บริเวณด้านล่าง โดยมี Local peak (Valley) ที่มีค่าต่ำจะอยู่ตรงกลางระหว่างบริเวณ Local peak 3 ลูกนี้ เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไป x/rd = 0.75 พบว่ากระจายตัวของ TKE/CKE จะมีรูปร่าง คล้ายคลึงกับกรณี JICF เป็นเช่นนี้ตลอดจนหน้าตัดสุดท้ายของการวัด

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อกระจายตัวของ TKE/CKE การฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) พบว่าการกระจายตัวของ TKE/CKE จะขยายตัวออกทางด้านข้างมากขึ้น ในขณะที่ขนาดและความสูงการกระจายตัวของ TKE/CKE ตามแนว Traverse จะลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF และจะทำให้ TKE/CKE มีค่าสูงสุดมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF บ่งชี้ว่าการฉีดเจ็ตควบคุมที่ ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° จะส่งเสริมความปั่นป่วน (promote turbulence) ในทางตรงกันข้ามการ ฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง ± 135° (I135) จะไม่ทำให้ค่าการกระจายของ TKE/CKE เปลี่ยนแปลงไปจากกรณี JICF เท่าไรนัก

8.2 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเส้นทางเดินของเจ็ต

เส้นทางเดินของเจ็ตของปริมาณ X ใดๆ จะพิจารณาจาก Center of mass trajectory ($y_{cm,X}$) และ Centroid trajectory ($y_{cc,X}$) ซึ่งนิยามเป็น

$$y_{cm,X} = \frac{\int_{A_{jet}} y |X| dA_{jet}}{\int_{A_{jet}} |X| dA_{jet}}$$
(8.3)

$$y_{cc,X} = \frac{\int y dA_{jet}}{\int \int A_{jet}}$$
(8.4)

เมื่อ |X| แทนขนาดของปริมาณ X

 เปรียบเทียบ Centroid trajectory และ Center of mass trajectory ของปริมาณ ความเร็วเฉลี่ย (V) (รูปที่ 8.8)

รูปที่ 8.8 แสดงถึง Centroid trajectory (CC) และ Center of mass trajectory (CM) ของปริมาณผลรวมความเร็วเฉลี่ย (V) เมื่อพิจารณาทุกกรณี (กรณี JICF, I15 และ I135) พบว่าโดยรวม CC จะอยู่สูงกว่า CM ซึ่งบ่งซี้ว่ากรณี JICF, I15 และ I135 ขนาดความเร็วสูง ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณด้านล่างของเจ็ต

กรณี I15 พบว่า CC และ CM ของกรณี I15 จะต่ำกว่า CC และ CM ของกรณี JICF เสมอตามลำดับ ในทางตรงข้าม กรณี I135 พบว่า CC และ CM ของกรณี I135 จะอยู่สูงกว่า CC และ CM ของกรณี JICF เสมอตามลำดับ

 เปรียบเทียบ Centroid trajectory และ Center of mass trajectory ของปริมาณ Vorticity (*a_x*) เฉลี่ย (รูปที่ 8.9)

รูปที่ 8.9 แสดงถึง Centroid trajectory และ Center of mass trajectory ของปริมาณ Vorticity (ω_x) เฉลี่ย เมื่อพิจาณาทุกกรณี (กรณี JICF, I15 และ I135) พบว่าโดยรวม CC จะอยู่สูงกว่า CM ซึ่งบ่งชี้ว่ากรณี JICF, I15 และ I135 ขนาดของ Vorticity เฉลี่ยที่มีค่าสูงส่วน ใหญ่จะอยู่บริเวณด้านล่างของเจ็ต

กรณี I15 พบว่า CC และ CM ของกรณี I15 จะต่ำกว่า CC และ CM ของกรณี JICF เสมอตามลำดับ ในทางตรงข้าม กรณี I135 พบว่า CC และ CM ของกรณี I135 จะอยู่สูงกว่า CC และ CM ของกรณี JICF เสมอตามลำดับ

สรุปผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงเส้นทางเดินของปริมาณ V และ ω_x พบว่าการ ฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) จะทำให้ CC และ CM ต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ในทางตรงข้าม การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง ± 135° (I135) จะทำให้ CC และ CM สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF

บทที่ 9

ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต และ Circulation

9.1 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต

รูปที่ 9.1 แสดงอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรที่เฉลี่ยตามเวลาทั้งหมด (*E*) กรณี I15 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 พบว่าจะมี *E* มากกว่ากรณี JICF เล็กน้อย แต่เมื่อ เจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 พบว่าจะมี *E* มากกว่ากรณี JICF อย่างมี นัยสำคัญ ในขณะที่กรณี I135 พบว่ามี *E* ที่มากกว่ากรณี JICF ตลอดช่วง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 สำหรับกรณีไม่ควบคุมและควบคุมทุกกรณี พบว่าค่า *E* จะอยู่ในช่วงประมาณ 2.9 - 3.1 ที่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงประมาณ 5.4 – 5.7 ที่ตำแหน่ง x/rd =1.5

เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการ ผสมเชิงปริมาตรของเจ็ต จึงนิยามประสิทธิผล η ดังสมการที่ 5.3

$$\eta = E_{cJICF} / E_{JICF} = Q_{cJICF} / Q_{JICF}$$
(5.3)

โดยที่ subscript cJICF แทนกรณีควบคุมและ subscript JICF แทนกรณีไม่ควบคุม

รูปที่ 9.2 แสดงประสิทธิผลของการใช้เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการ ผสมเชิงปริมาตร กรณี I15 พบว่า ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนว เส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° จะทำให้การเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่เมื่อเจ็ต พัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 พบว่าการเหนี่ยวนำการผสมจะเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ประมาณ 5 % ในขณะที่กรณี I135 พบว่าตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 การฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° จะทำให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้น อย่างชัดเจน และจะมีการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุดประมาณ 13 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75
สรุปได้ว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° (I135) จะทำ ให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำกระแสลมขวางเข้ามาผสมได้มากที่สุดเมื่อเทียบกับกรณี JICF และกรณี I15 ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75 โดยค่าเหนี่ยวนำการผสมทั้งหมดในการศึกษาได้สรุปไว้ในตาราง 9.1

9.2 ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ Circulation

Circulation (Γ) รอบเส้นโค้งปิด C ใดๆ นิยามเป็น

$$\Gamma = \oint_{C} \vec{V} \bullet d\vec{r}$$
(9.1)

ซึ่งเมื่อใช้ทฤษฎีของสโตกส์ประยุกต์ลงบนเส้นโค้งปิด C บนระนาบ yz ของหน้าตัดเจ็ต จะสามารถ เปลี่ยนอินทิกรัลตามเส้นเป็นอินทิกรัลบนพื้นผิวได้เป็น

$$\Gamma = \int_{A} \omega_x dA \tag{9.2}$$

โดยที่ ω_x คือ Vorticity เฉลี่ย ซึ่งคำนวณได้จากสมการที่ 8.2 โดย Γ จะพิจารณาจาก เครื่องหมายของ ω_x ดังแสดงในรูปที่ 9.3 พบว่า Γ ค่าบวกและค่าลบมีความค่าประมาณเท่ากัน ทุกกรณีตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 โดยที่ค่า Γ ไร้มิติ ($\Gamma/V_{cf} d$) ของการทดลองได้ สรุปไว้ในตาราง 9.2

รูปที่ 9.4 แสดงถึง Γ ไร้มิติ (ค่าบวก) ไปตามแนว Downstream พบว่าทุกกรณี (JICF, I15 และ I135) Γ ไร้มิติจะมีค่าลดลงอย่างต่อเนื่องไปตามแนว Downstream เมื่อพิจาณา Vorticity (ω_x) ในรูปที่ 8.6 และความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใดๆ (ϕ_{ij}) ในรูปที่ 7.1 จะเห็นว่าการลดลงของ Circulation เกิดจากการลดลงของ ω_x มากกว่าเกิดจาก ϕ_{ij} เมื่อ พิจารณาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ Circulation กรณี I15 พบว่าจะมี Circulation ที่มากกว่ากรณี JICF ตลอดตามแนว Downstream ในขณะที่กรณี I135 พบว่าการ ฉีดเจ็ตควบคุมจะไม่ทำให้ Circulation แตกต่างกับกับกรณี JICF เท่าไรนัก ตลอดตามแนว Downstream

สรุปได้ว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±15° (I15) จะทำให้ เจ็ตมี Circulation เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับกรณี JICF ในขณะที่ การฉีดเจ็ตควบคุมตาม แนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ±135° (I135) จะไม่ทำให้ค่า Circulation เปลี่ยนแปลงไป จากการกรณี JICF เท่าไรนัก

บทที่ 10

อภิปรายผลการทดลอง

10.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสม (E) และเส้นทางเดินของเจ็ต

Hasselbrink and Mungal (1996) ได้นำเสนอแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างอัตรา การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง (*E*) และเส้นทางเดินของเจ็ตในบริเวณที่เส้นทาง เดินของเจ็ตมีความสัมพันธ์เป็นแบบ Power law หรือ บริเวณ Far field ตามสมการ

เส้นทางเดิน
$$\frac{y}{rd} = A \left(\frac{x}{rd}\right)^m$$
 (2.5)

โดยได้ derive สมการอัตราการเหนี่ยวนำการผสม

อัตราการเหนี่ยวน้ำการผสม
$$E = \frac{Q_j}{Q_0} = 1 + \frac{r}{Am} \left(\frac{x}{rd}\right)^{1-m}$$
 (2.8)

จากสมมติฐานที่ว่า (การเปลี่ยนแปลงของ) เส้นทางเดินของเจ็ตเป็นผลมาจากการเหนี่ยวนำการ ผสมเพียงอย่างเดียว ดังนี้ สัมประสิทธ์ (A, m) จึงปรากฏในทั้งสองสมการ

ต่อมา Yuan and Street (1998) ได้ทำการจำลองเจ็ตในกระแสลมขวางด้วยวิธี LES และได้หาเส้นแนวโน้ม (fit curve) ของอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) ตามระยะทางการ ไหล (x/rd) ในบริเวณ Far field นี้ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ *m* ที่ได้จากเส้นแนวโน้มอัตราการ เหนี่ยวนำการผสมจะสอดคล้องกับค่าสัมประสิทธิ์ *m* ที่ได้จากเส้นแนวโน้มเส้นทางเดินของเจ็ต โดยมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย (7%) ดังนี้ จึงเป็นการสนับสนุนความสัมพันธ์อันใกล้ชิด ระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสมและเส้นทางเดิน อย่างน้อยในบริเวณ Far field

ดังนี้ ในการศึกษานี้จึงได้ทดลองหาเส้นแนวโน้ม (fit curve) อัตราการเหนี่ยวนำการผสม ของเจ็ต (E) ตามระยะทางการไหล (x/rd) จากผลการทดลองตามแบบจำลองในสมการที่ 2.8 ดัง แสดงในรูปที่ 9.1 พบว่า ในทุกกรณี และโดยเฉพาะในกรณีเจ็ตที่ไม่ถูกควบคุม (JICF) อันเป็นที่มา ของแบบจำลองนี้ เส้นแนวโน้มตามแบบจำลองตามสมการที่ 2.8 จะไม่สามารถอธิบายผลการ ทดลองได้ดีเท่าไรนัก ความแตกต่างนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

แบบจำลองตามสมการที่ 2.8 เป็นแบบจำลองสำหรับเจ็ตในกระแสลมขวางที่มีสมมติฐาน ว่าเป็นเจ็ตในบริเวณที่เส้นทางเดินเป็นแบบ Power law หรือ บริเวณ Far field ดังนี้ จึงไม่เป็นที่ คาดหวังว่าแบบจำลองดังกล่าวจะสามารถอธิบายผลการทดลองในกรณีเจ็ตในกระแสลมขวางที่ ถูกควบคุม (I15 และ I135) หรือ ในกรณีเจ็ตในกระแสลมขวางที่ไม่ถูกควบคุม (JICF) ตลอดช่วง บริเวณ Near field (*x/rd* = 0.5 และ 0.75) จนถึงบริเวณ Far field (*x/rd* = 1 และ 1.5) ดังเช่น ผลการทดลองในการศึกษานี้ได้ ซึ่งกลไกการเหนี่ยวนำการผสมในสองบริเวณนี้จะแตกต่างกัน กล่าวคือ ผลการศึกษาของ Smith and Mungal (1998) ชี้แนะว่า ถึงแม้โครงสร้างการไหล Counter-rotating vortex pair (CVP) จะเป็นโครงสร้างการไหลหลักที่ทำให้เกิดการเหนี่ยวนำ การผสมในบริเวณ Far field ก็ตาม แต่การก่อตัวของ CVP ต่างหากที่จะเป็นกลไกหลักในการทำ ให้เกิดการเหนี่ยวนำการผสมในบริเวณ Near field

10.2 ผลของระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) และ Circulation (Γ) ต่ออัตราการ เหนี่ยวนำการผสม (E)

ผลการศึกษาที่ผ่านมาชี้แนะว่าอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) จะขึ้นอยู่กับ เส้นทางเดินของเจ็ตดังที่กล่าวไว้ในส่วนที่ 10.1 ข้างต้น เพื่อให้สะดวกต่อการอภิปรายในส่วนนี้จึง จะเขียนสมการอัตราการเหนี่ยวนำการผสม (สมการที่ 2.8) ใหม่โดยใช้สมการเส้นทางเดิน (สมการ ที่ 2.5) เป็น

อัตราการเหนี่ยวน้ำการผสม
$$E(x/rd; y/rd) = 1 + \frac{r}{m} \left(\frac{x/rd}{y/rd} \right)$$

หรือ

$$E(y/rd) = 1 + \frac{r}{mA^{1/m}} \left(\frac{y}{rd}\right)^{\frac{1-m}{m}}$$
(10.1)

58

โดยจะเรียกระยะ y/rd ตามแนวเส้นทางเดินว่าเป็นระยะเจาะทะลุของเจ็ต (penetration depth, y/rd) สมการที่ 10.1 นี้ชี้แนะว่า อัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) จะขึ้นอยู่กับเส้นทางเดิน หรือระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd)

$$E(y/rd) \tag{10.2}$$

อย่างไรก็ตาม รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (*E*) และระยะ เจาะทะลุของเจ็ต (*y/rd*) ที่เฉพาะเจาะจงอาจไม่เป็นดังที่สมการที่ 10.1 ชี้แนะ ดังที่จะเสนอ แบบจำลองในเชิงคุณภาพ (Qualitative) ดังนี้

- แบบจำลองกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต และ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการ
   เหนี่ยวนำการผสม (E) กับระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) และ Circulation (Γ/V_{cf} d)
   ถ้าเราโมเดลกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในเบื้องต้นก่อนว่า
  - โดยส่วนใหญ่แล้วเกิดจากโครงสร้างวอร์เท็กซ์หลักของเจ็ต ซึ่งสามารถระบุความ พยายามในการเหนี่ยวนำการผสมในเชิงปริมาณของโครงสร้างวอร์เท็กซ์หลักนี้ด้วย Circulation (Γ/V_{cl}d) และ
  - 2) ระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) (หรือ อีกนัยหนึ่ง ระยะเจาะทะลุของโครงสร้างวอร์ เท็กซ์หลักของเจ็ต) จะมีผลต่ออัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) มาก เนื่องจาก ถ้าเจ็ตมีระยะเจาะทะลุที่น้อย (หรืออีกนัยหนึ่ง เจ็ตอยู่ใกล้พื้นเกินไป) ผลของความ ใกล้พื้นจะทำให้โครงสร้างวอร์เท็กซ์หลักของเจ็ตคือ CVP ไม่สามารถเหนี่ยวนำ กระแสลมขวางจากทางด้านล่างเข้ามาผสมได้ หรือ ที่เรียกว่าเกิด Wall blocking ดังที่ผลการศึกษาของ Kornsri et al. (2009) และ Bunyajitradulya (2011) ชี้แนะ อย่างไรก็ตาม เป็นที่คาดหวังว่า ถ้าระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) มากขึ้นระดับ

หนึ่งจนเจ็ตลอยตัวห่างจากผนังมาก ผลของผนัง หรือ Wall blocking ก็จะน้อยลง และระยะเจาะทะลุของเจ็ตก็จะเริ่มมีผลต่ออัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต น้อยลง จนอาจไม่มีผลในที่สุด ดังนี้ เมื่อพิจารณาผลของระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) ต่อ อัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) ก่อน (เนื่องจากต้องการพิจารณาอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตตั้งแต่เริ่มต้นจากปากเจ็ต ซึ่งเจ็ตจะอยู่ใกล้พื้นมาก ทำให้ระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) จะมีผลมาก) จึงสามารถเขียน ความสัมพันธ์ในเชิงคุณภาพได้ดังสมการที่ 10.2

$$E(y/rd) \tag{10.2}$$

ดังนี้ จึงได้ทดลองพล๊อตกราฟระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) และระยะ เจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) ซึ่งนิยามจากเส้นทางเดิน Center of mass ของ ω_x เหตุผลที่เลือกระยะ เจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) ซึ่งนิยามจากเส้นทางเดิน Center of mass ของ ω_x แทนที่จะเป็น เส้นทางเดินของปริมาณอื่น ก็เนื่องมาจากสมมติฐานของกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในข้อ 1 ข้างต้น ที่ว่าโดยส่วนใหญ่แล้วจะเกิดจากโครงสร้างวอร์เท็กซ์หลักของเจ็ต ผลการพล๊อตได้แสดง ในรูปที่ 10.1

รูปที่ 10.1 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตและระยะ เจาะทะลุของเจ็ต กรณี JICF และ I135 พบว่าเมื่อระยะเจาะทะลุของเจ็ตเพิ่มมากขึ้น อัตราการ เหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องในเชิงคุณภาพในเบื้องต้นกับสมมติฐานข้อ 2 เกี่ยวกับผลของ Wall blocking อนึ่ง ความสอดคล้องนี้เป็นเพียงในเบื้องต้นเท่านั้น เนื่องจากว่า เป็นที่ชัดเจนและไม่ได้เป็นที่คาดหวังว่า Wall blocking จะเป็นองค์ประกอบเดียวที่มีผลต่ออัตรา การเหนี่ยวนำการผสม เช่นกรณี I15 ดังจะอภิปรายต่อไปด้านล่าง ดังนี้ ระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) สามารถอธิบายอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) ในเชิงปริมาณได้ดีพอสมควรกับ กรณี JICF และ I135 และสามารถแสดงสมการแนวโน้มสำหรับกรณี JICF และ I135 ได้เป็น

$$E(y/rd) = 1 + 4.09 \left(\frac{y}{rd}\right)^{2.57}$$
(10.3)

อย่างไรก็ตาม จากรูปที่ 10.1 กรณี I15 จะพบว่าอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมจะ เพิ่มขึ้นได้ แม้ระยะเจาะทะลุของเจ็ตจะประมาณเท่าเดิมก็ตาม แสดงว่า ระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) ไม่สามารถอธิบายอัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (E) ในเชิงปริมาณได้ทั้งหมด ดังนี้ เมื่อประยุกต์สมมติฐานหลักของแบบจำลองนี้ในข้อที่ 1 จึงสามารถดัดแปลงสมการที่ 10.2 ได้เป็น

$$E(y/rd, \Gamma/V_{cf}d) \tag{10.4}$$

กล่าวคือ ในที่นี้จะเสนอแบบจำลองในเชิงคุณภาพว่า อัตราการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (*E*) จะ ขึ้นกับพารามิเตอร์หลักของการไหล 2 ตัวคือ 1) ระยะเจาะทะลุของเจ็ต (*y/rd*) และ 2) Circulation (Γ/*V_{cf}d*)

เพื่อสนับสนุนแนวคิดนี้ในเชิงคุณภาพในเบื้องต้น จึงจะนำแนวคิดนี้มาอธิบายผลการ ทดลองนี้ดังนี้

- กรณี I135 และ กรณี JICF พบว่าจะมี Circulation (Γ/V_cd) ประมาณเท่ากัน (รูปที่
   9.4) แต่ ระยะเจาะทะลุของกรณี I135 มากกว่า (รูปที่ 8.9) ส่งผลให้ E ของกรณี I135 มากกว่า (รูปที่ 9.1) เนื่องจากผลของ Wall blocking น้อยกว่า
- กรณี I15 ระยะเจาะทะลุน้อยกว่ากรณี JICF (รูปที่ 9.4) แต่ Circulation (Γ/V_{cf}d) ของ I15 มากกว่า (รูปที่ 9.4) ส่งผลให้ E ของ I15 มากกว่า (รูปที่ 9.1) โดยเฉพาะที่ ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5

จากหลักฐานนี้ ชี้แนะว่า E น่าจะแปรผันตามกับทั้ง Circulation (Γ/V_{cf}d) และ ระยะ เจาะทะลุ y/rd ตามที่เสนอเป็นแบบจำลองและสะท้อนในสมการที่ 10.4 อย่างไรก็ตาม รูปแบบ ความสัมพันธ์ที่เฉพาะเจาะจงของสมการที่ 10.4 เป็นประเด็นที่จะต้องศึกษาในรายละเอียดต่อไป กระนั้น หลักฐานและแนวคิดของแบบจำลองนี้ ชี้แนะว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่เฉพาะเจาะจงของ สมการที่ 10.4 น่าจะมีลักษณะดังนี้

- $\vec{n} y/rd = 0, E = 1$
- E จะแปรผันตามระยะเจาะทะลุ y/rd แต่อาจไม่ใช่เชิงเส้นตรง กล่าวคือ เมื่อ y/rd มากขึ้น E จะมากขึ้น เนื่องจาก Wall blocking น้อยลง
- เมื่อ y/rd มากขึ้นถึงระดับหนึ่งและเจ็ตอยู่ไกลผนังมาก จน Wall blocking น้อย y/rd ก็จะมีผลต่อ E น้อยลง

- ในบริเวณ Near field ซึ่งเจ็ตอยู่ใกล้ผนังมาก เมื่อเปรียบเทียบผลของ y/rd และ $\Gamma/V_{cf}d$ ต่อ E, y/rd จะมีผลต่อ E มากกว่า $\Gamma/V_{cf}d$
- E จะแปรผันตาม Γ/V_{cf}d กล่าวคือ เมื่อ Γ/V_{cf}d มากขึ้น E จะมากขึ้น แต่อาจไม่ใช่ เชิงเส้นตรง

บทที่ 11

สรุปผลการทดลอง

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของ เจ็ตในกระแสลมขวาง โดยมุ่งเน้นศึกษาผลของตำแหน่งเชิงมุมการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอ บวงต่อการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต

เจ็ตหลักที่ใช้ในการศึกษามีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางในเท่ากับ 22.5 มิลลิเมตรและมีรูปร่าง ของความเร็วที่ปากทางออกเป็นแบบการไหลแบบปั่นป่วนภายในท่อที่พัฒนาตัวเต็มที่ (fully developed turbulent pipe profile) ใกล้เคียงกับรูปร่างความเร็วแบบ Power law ที่มีค่ายก กำลังเท่ากับ 8 (n = 8) เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในเท่ากับ 1 มิลลิเมตร และอยู่ต่ำกว่าปากทางออกของเจ็ตหลักเท่ากับ 3 มิลลิเมตร โดยทำการทดลองที่ อัตราส่วนความเร็วประสิทธผลคงที่เท่ากับ 3.9 เรโนลส์นัมเบอร์ของเจ็ตเท่ากับ 23,000 และเร โนลส์นัมเบอร์ของกระแสลมขวางซึ่งคิดจากเส้นผ่านศูนย์กลางภายในของเจ็ตหลักเท่ากับ 5,900 โดยทำการทดลองที่อุณหภูมิห้องปกติ

การศึกษาเบื้องต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหาตำแหน่งของการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวง ที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาจากการเหนี่ยวนำการผสม (entrainment) มากที่สุด โดยเลือกทำ การทดลองกรณีไม่ควบคุม (JICF) และกรณีควบคุมที่ตำแหน่งการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอ บวงทั้งหมด 4 ตำแหน่งคือ $\pm 15^\circ$, $\pm 45^\circ$, $\pm 90^\circ$ และ $\pm 135^\circ$ ที่อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ตควบคุมตาม แนวเส้นรอบวงต่อเจ็ตหลักสองตัวรวมกันคงที่เท่ากับ 2 % และวัดการเหนี่ยวนำการผสมที่ ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 1.5 พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm 135^\circ$ และ $\pm 90^\circ$ ส่งผลให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการเพิ่มขึ้นที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ x/rd = 1.5ในทางตรงกันข้าม การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm 45^\circ$ ส่งผลให้เจ็ตมี การเหนี่ยวนำการลดลงที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ x/rd = 1.5 ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุม ตามแนวเส้นรอบที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm 15^\circ$ พบว่าจะมีเหนี่ยวนำการผสมลดลงเล็กน้อยที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 แต่จะมีการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 สำหรับงานวิจัยจะให้ ความสำคัญการเหนี่ยวนำการผสมช่วงระยะเริ่มต้นของเจ็ตใกล้ปากทางออก จึงได้เลือกการฉีด เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm 135^{\circ}$ ที่มีการเหนี่ยวนำการผสมเพิ่มขึ้นจาก กรณี JICF มากที่สุดเท่ากับ 9 % ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 (รูปที่ 5.2 และ 5.3) และเลือกการฉีด เจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm 15^{\circ}$ เนื่องจากมีการเหนี่ยวนำการผสม ใกล้เคียงกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 แต่จะมีการเหนี่ยวนำการผสมมากกว่ากรณี JICF ที่ตำแหน่ง x/rd = 1.5 ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่า ผลของการเหนี่ยวนำการผสมของกรณี I15 อาจจะ ได้รับผลจาก Spanwise separation – Mutual blocking หรือ Wall separation – Wall blocking ตามแนวคิดของ Kornsri *et al.* (2009) และ Bunyajitradulya (2011) ซึ่งเป็น ประเด็นที่น่าสนใจ

ความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตเชิงเวลาที่จุดใด ๆ

กรณี JICF (รูปที่ 7.1) พบว่าจะมีความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตมากบริเวณตรงกลางของเจ็ต และจะน้อยลงเมื่อใกล้ขอบเจ็ต โดยความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่มากกว่า 0.5 จะมีพื้นที่ประมาณ 30 - 35 % ของพื้นที่หน้าตัดเฉลี่ยของเจ็ตทั้งหมดตลอดช่วงตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 ถึง 1.5 กรณี II35 (รูปที่ 7.1) พบว่าจะมีความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตคล้ายคลึงกับกรณี JICF กรณี II5 (รูปที่ 7.1) พบว่าที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 จะมีความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตมาก บริเวณตรงด้านข้างเจ็ตซึ่งเป็น Local peak สองลูก แต่เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.75 ถึง 1.5 พบความน่าจะเป็นที่พบเจ็ตมากทั้งบริเวณ Local peak ทั้ง 2 ลูกและบริเวณตรง กลางของเจ็ตเชื่อมระหว่าง Local peak ทั้ง 2 ลูกซึ่งรวมตัวกันเป็นแถบยาวตามแนว Spanwise และจะน้อยลงเมื่อเข้าใกล้ขอบเจ็ต โดยความน่าจะเป็นที่จะพบเจ็ตที่มากกว่า 0.5 จะมีพื้นที่ ประมาณ 28 - 30 % ของพื้นที่หน้าตัดเฉลี่ยของเจ็ตทั้งหมดตลอดช่วงตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 ถึง 1.5

• ผลของของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อโครงสร้าง

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของกรณีไม่ควบคุม (JICF) พบว่ากระจายตัวของผลรวมความเร็ว เฉลี่ย (V) ไร้มิติ ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 จะมี Local peak 2 ลูกที่มีรูปร่างพระจันทร์ เสี้ยวอยู่ตรงกลางเจ็ตเรียงตัวซ้อนกันตามแนวดิ่ง โดยที่ Local peak บริเวณด้านบนมีค่าสูงกว่า Local peak บริเวณด้านล่าง เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปถึงระยะ x/rd = 1 พบว่าเจ็ตยังคงมี Local peak ด้านบนเช่นเดียวกับที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 และ 0.75 แต่จะไม่ปรากฏ Local peak บริเวณด้านล่างที่ชัดเจน และยังพบอีกว่า ที่ตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5 รูปร่างผลรวมความเร็ว เฉลี่ยได้รับอิทธิพลจากความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน x ค่อนข้างมาก ในขณะที่ได้รับอิทธิพลของ ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน y และ z น้อยกว่า (รูปที่ 8.1 ถึง 8.4) นอกจากนั้นยังพบว่าการ กระจายตัวของ Vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ที่ตำแหน่ง x/rd = 0.5 จะมีโครงสร้างการหมุนควงหลักอยู่ 2 ลูกเรียงตัวกันตามแนว Spanwise โดยมีรูปร่างคล้ายจุลภาค และมีทิศทางหมุนสวนทางกัน ลักษณะเดียวกับการหมุน CVP ซึ่งโครงสร้างการหมุนควงหลักนั้นมีขนาดและรูปร่างค่อนข้าง สมมาตร

การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm$ 135° (I135) พบว่าจะไม่ทำ ให้โครงสร้าง *V*, *V_x*, *Vy*, *V_z*, Vorticity และ TKE เปลี่ยนจากกรณี JICF ไปมากนัก (รูปที่ 8.1 ถึง 8.7) ในทางตรงข้าม การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม $\pm$ 15° (I15) จะทำให้โครงสร้างเปลี่ยนไปจากกรณี JICF มาก กล่าวคือจะทำโครงสร้างของ *V*, *V_x*,*Vy*,*V_z*, Vorticity และ TKE ขยายตัวของด้านข้างมากขึ้นและขนาดและความสูงตามแนว Traverse จะ ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF (รูปที่ 8.1 ถึง 8.7) และยังพบอีกว่า Voticity จะมี โครงสร้างหมุนควงหลัก 4 ลูกโดยแบ่งตามแนวระนาบสมมาตร (Center plan, *z* = 0) ได้ข้างละ 2 ลูก โดยมีทิศทางหมุนสวนทางกัน และการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงกรณี I15 จะทำให้ ขนาดค่าสูงสุดและขนาดของ gradient ของความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน *z* (*V_z*) และ Voticity เฉลี่ยจะมีค่ามากขึ้น (รูปที่ 8.4 และ 8.6) รวมถึงจะช่วยส่งเสริมความปั่นป่วน (promote turbulence) (รูปที่ 8.7) เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF

ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเส้นทางเดินของเจ็ต

แลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อเส้นทางเดินของปริมาณผลรวมความเร็วเฉลี่ย (V) และ Vorticity (ω_x) พบว่าการฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) จะทำให้ CC และ CM ต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ในทางตรงข้ามการฉีดเจ็ต ควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่ง ± 135° (I135) จะทำให้ CC และ CM สูงขึ้นเมื่อ เปรียบเทียบกับกรณี JICF (รูปที่ 8.8 และ 8.9)

ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อการเหนี่ยวนำการผสม

การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) ส่งผลให้เจ็ตมีการ เหนี่ยวนำการผสมไม่ต่างกับกรณี JICF ที่ตำแหน่ง *x/rd* = 0.5 และ 0.75 แต่จะมีการเหนี่ยวนำ การเพิ่มขึ้นประมาณ 5 % เมื่อเจ็ตพัฒนาตัวไปที่ตำแหน่ง *x/rd* = 1 และ 1.5 (รูปที่ 9.1 และ 9.2)

ในขณะที่การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 135° (I135) จะ ส่งผลให้เจ็ตมีการเหนี่ยวนำการผสมมากกว่ากรณี JICF ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 และจะมีการเหนี่ยวนำการผสมมากที่สุดที่ตำแหน่ง x/rd = 0.75 โดยมีอัตราการเหนี่ยวนำการ ผสมมากกว่ากรณี JICF ประมาณ 13 % (รูปที่ 9.1 และ 9.2)

• ผลของเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงต่อ Circulation

การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 15° (I15) จะทำให้เจ็ตมี Circulation เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับกรณี JICF ในขณะที่ การฉีดเจ็ตควบคุมตามแนว เส้นรอบวงที่ตำแหน่งเชิงมุม ± 135° (I135) จะไม่ทำให้ค่า Circulation เปลี่ยนแปลงไปจากการ กรณี JICF มากนัก (รูปที่ 9.4) ตลอดช่วงการทดลอง x/rd = 0.5 ถึง 1.5

• ผลของระยะเจาะทะลุของเจ็ต (y/rd) และ Circulation ($\Gamma/V_{cf}d$) ต่ออัตรา การเหนี่ยวนำการผสม (E)

กรณี I135 พบว่าจะมี Circulation ($\Gamma/V_{cf}d$) ใกล้เคียงกับกรณี JICF แต่ระยะเจาะ ทะลุ (y/rd, CM ของ ω_x) ของกรณี I135 มากกว่ากรณี JICF ส่งผลให้ E ของกรณี I135 มากกว่ากรณี JICF ตลอดช่วงตำแหน่ง x/rd = 0.5 ถึง 1.5 เนื่องจากผลของ Wall blocking ที่ น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกรณี JICF ในขณะที่ กรณี I15 ระยะเจาะทะลุน้อยกว่ากรณี JICF แต่ Circulation ($\Gamma/V_{cf}d$) ของ I15 มากกว่ากรณี JICF ส่งผลให้ E ของ I15 มากกว่ากรณี JICF โดยเฉพาะตำแหน่ง x/rd = 1 และ 1.5

จากหลักฐานข้างต้น ชี้แนะว่า *E* น่าจะแปรผันตามกับทั้ง Circulation (Γ/V_{cf}d) และ ระยะ เจาะทะลุ y/rd ตามที่เสนอในรูปแบบสมการที่ 10.4 หลักฐานและแนวคิดของแบบจำลองนี้ ชี้แนะ ว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่เฉพาะเจาะจงของสมการที่ 10.4 น่าจะมีลักษณะดังนี้

- $\vec{n} y/rd = 0, E = 1$
- E จะแปรผันตามระยะเจาะทะลุ y/rd แต่อาจไม่ใช่เชิงเส้นตรง กล่าวคือ เมื่อ y/rd มากขึ้น E จะมากขึ้น เนื่องจาก Wall blocking น้อยลง
- เมื่อ y/rd มากขึ้นถึงระดับหนึ่งและเจ็ตอยู่ไกลผนังมาก จน Wall blocking น้อย y/rd ก็จะมีผลต่อ E น้อยลง
- ในบริเวณ Near field ซึ่งเจ็ตอยู่ใกล้ผนังมาก เมื่อเปรียบเทียบผลของ y/rd และ $\Gamma/V_{cf}d$ ต่อ E, y/rd จะมีผลต่อ E มากกว่า $\Gamma/V_{cf}d$
- E จะแปรผันตาม Γ/V_{cf} d กล่าวคือ เมื่อ Γ/V_{cf} d มากขึ้น E จะมากขึ้น แต่อาจไม่ใช่ เชิงเส้นตรง

ประมวลตาราง

ลำดับ	ผู้ศึกษา		รายละเอียดของการศึกษา		พารามิเตอร์		ผลที่ได้
1	Pratte and Baines (1967)	•	ศึกษาเส้นทาง,อัตราการลดลงตาม แนวแกน และการขยายตัวของเจ็ต ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ ความเร็วในอุโมงค์ลม ปากเจ็ตอยู่ติดกับแผ่นราบขนาดรัศมี 6 นิ้วซึ่และอยู่สูงจากพื้น 8 นิ้ว	•	$r_{v} = \frac{u_{j}}{u_{cf}} = 5, 15,$ 25และ 35 d = 0.158, 0.248 และ 0.362 นิ้ว	•	เส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตสามารถยุบรวมเป็นเส้น เดียวกันได้ที่อัตราส่วนความเร็วต่างๆกันเมื่อสเกลด้วย rd อัตราส่วนของความกว้างต่อความสูงของเจ็ตในบริเวณ Vortex zone เป็นค่าคงที่ที่ประมาณ 1.4 ในแต่ละหน้า ตัดตามแนวแกนเจ็ตจะแสดงถึง Similarity ใน Vortex zone อัตราการกระจายจะถูกควบคุมโดย Turbulent mixing และการพาของ Vortex
2	Kamot ani and Greber (1972)	•	ศึกษาเส้นทางและคุณลักษณะการผสม ของเจ็ตในกระแสลมขวาง ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ ความเร็วและอุณหภูมิในอุโมงค์ลม ใช้ Hot-wire ในการวัดความเร็วและ ใช้ Thermocouple ในการวัดอุณหภูมิ	•	$r_{m} = \frac{\rho_{j}u_{j}^{2}}{\rho_{cf}u_{cf}^{2}}$ =15.3 war 59.6 $T_{j}-T_{cf} = 0,75$ war 320 °F $Re_{cf} = \frac{u_{cf}d}{v}$ = 2,800-4,200	•	อัตราส่วนโมเมนตัม (<i>r_m</i>) เป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญ สำหรับเส้นทางของความเร็วและอุณหภูมิ อัตราส่วนความหนาแน่น ($rac{ ho_j}{ ho_{cf}}$) มีผลต่อเส้นทางของ อุณหภูมิเล็กน้อยแต่ไม่ผลต่อเส้นทางของความเร็ว เส้นทางของอุณหภูมิอยู่ต่ำกว่าเส้นทางของความเร็วที่ <i>r_m</i> ปริมาณ Turbulence ของเจ็ตเพิ่มขึ้นตาม <i>r_m</i>

ตารางที่ 2.1 สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

3	Fric and	•	ศึกษาโครงสร้างของVortical	•	$r_v = 2 - 10$	•	จำแนกโครงสร้างของเจ็ตในกระแสลมขวาง 4 ประเภทได้แก่
	Roshko (1994)		structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	•	$Re_i = \frac{u_j d}{d}$		Horseshoe vortices
		•	ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ		-7600-11400		 Jet shear layer vortices Wake vortices
			ความเร็วในคโมงค์ลม	•	= 70,00-11,400 Re_{cf}		Wake voltices Counter - rotating pair (CVP)
		•	ใช้ Smoke wire ในการสึกษา		= 38,00-11,400	•	Wake vortices เกิดจากการโค้งตัวของเจ็ต อากาศทำให้
		•	เม Silloke-พาย เผ่า เห็นไปไป				เกิด Adverse pressure gradient ที่พื้นด้านข้างของเจ็ต
			รูบแบบของการเหล และ เข Hot-				และเกิด "Separation events" ภายในชั้นขอบเขตของผนัง
			wire ในการวัดความเร็ว				ที่พื้น และกลายเป็นโครงสร้างของ Wake ด้านหลังเจ็ต
						_	
						•	ศาพรานยามขานแบบอาสาราสสรา
							(r,) นน ลอดคลองกบความถทวดเดจาก"Separation
							events
4	Kelso	•	ศึกษาโครงสร้างของVortical	•	$r_{v} = 2 - 6$	•	CVP เกิดจากการแยกตัวของเจ็ตอากาศภายในท่อ
	(1996)		structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	•	Re_{cf}		นอกจากนี้การโค้งตัวของ Vortex ring เนื่องจากผลของ
		•	ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ		=440-6,200		กระแสลมขวาง และ Vorticity ที่เกิดจากผนังของพื้นต่าง
			ความเว็วในอุโมงค์ลมและอุโมงค์น้ำ				เป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการเกิด CVP
		•	ใช้การฉีดสีและ Smoke–wire ใน			•	Wake vortices เกิดจากการแยกตัวของชั้นขอบเขตที่ผนัง
			การศึกษารูปแบบของการไหลและ				୍ୟ ୟ พ1
							1100
			ไข้ Flying-hotwire ในการวัด				
			ความเร็ว				
	1						

5	Smith and Mungal	 ศึกษาคุณลักษณะเส้นทางเดินและ 	•	$r = \left(\frac{\rho_j u_j^2}{1}\right)^{1/2}$	•	พบว่าเมื่อเสกลเส้นทางเดินด้วย <i>rd</i> จะใด้
	(1998)	การผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง		$r = \left(\rho_{cf} u_{cf}^2\right)$		ลักษณะเส้นทางเดินที่มีแนวโน้มเป็นเส้นเดียว
		 ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ 		= 5 - 25		(Collapse) กันที่ดีกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับการ
		Scalar concentration ในอุโมงค์	•	$Re_{j} = 8,400 -$		สเกลด้วย d หรือ $r^2 d$
		ลม		41,500	•	การลดลงของ Scalar concentration บนระนาบ
		 ใช้เทคนิค Planar laser-induced 				สมมาตร (Center plan) แปรตาม <i>(s/rd)^{-1.3}</i> ใน
		fluorescence (PLIF)				บริเวณ Near field และแปรตาม <i>(s/rd)^{-2/3}</i> ใน
						บริเวณ Far field โดยมีจุดแบ่ง (branch point)
						อยู่ที่ $s=0.3r^2d$ (s คือระยะทางตามแนวแกนเจ็ต
						บนระนาบสมมาตร
					•	จุดแบ่งดังกล่าวยังพิจารณาได้จากลักษณะการ
						กระจายของ p.d.f. โดยมีลักษณะ Non-
						marching ที่ Near field และมีลักษณะ Tilted ที่
						Far field
					•	การก่อตัว CVP ที่ Near fied เป็นกลไกหลักที่ทำ
						ให้ เจ็ตในกระแสลมขวาง ผสมดีกว่าเจ็ตอิสระ
						(Free jet)

6	Yuan and	 สื่อนอาสัยของเอิงและและออล 	• $m = 2 + \log 2 2$	
Ű	Street	• ทกษาเลนทางเทนและและการ	• $F_v = 2$ was 5.5	• [20 CM 10 CM
	(1998)	เหนี่ยวนำการผสม (Entrainment)	• Re _{cf} = 1,050 และ	ปากเจ็ตที่ r, (Velocity ratio) ต่างกัน จะมี
		ของเจ็ตในกระแสลมขวาง	2,100	ลักษณะแนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันโดยมีลักษณะเป็น
		 ทำ Simulation โดยศึกษาความ 		Power law
		เข้มข้นสเกลา(Scalar		 บริเวณ Power law เส้นทางเดินและการเหนียวนำ
		concentration)		การผสมมีความสัมพันธ์ โดยมีสมการเป็น
		• ใช้ Large eddy simulation (LES)		$\frac{Q_j}{Q_0} = 1 + \frac{R}{Ab} \left(\frac{x}{R}\right)^{1-b}$
				 ปริมาณที่มีอธิผลต่อการเปลี่ยนแปลงเส้นทางเดิน
				ของเจ็ต แบ่งออกเป็นสองบริเวณคือ
				 บริเวณ Upstream ของบริเวณ Power law
				(ใกล้ที่ปากทางออกของเจ็ต) พบว่า Pressure
				drag และ Turbulent intensity จะเป็นกลไก
				สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงเส้นทางเดินของเจ็ต
				 บริเวณ Power law การดึงกระแสลมขวางเข้า
				ไปในผสมในเจ็ต (Entrainment) เป็นกลไก
				สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเส้นทาง
				เดินของเจ็ต

7	Yuan <i>et al.</i> (1000)	 ศึกษาโครงสร้างของVortical 	•	r _v = 2 และ 3.3	•	พบโครงสร้างของ Vertical structure บริเวณ
	(1999)	structure บริเวณ Near field	•	Re _{cf} = 1,050 และ		Near field ได้แก่ Hanging vortices, Spanwise
		 ทำ Simulation โดยศึกษาปริมาณ 		2,100		rollers และ Vertical streaks
		เฉลี่ยและ Fluctuation			•	เสนอว่า CVP เกิดจากการที่ Hanging vortices
		• ใช้ Large eddy simulation (LES)				ซึ่งเกิดขึ้นจาก Skewed mixing layer ที่ขอบเจ็ต
						ได้รับผลของ Adverse pressure gradient ทำให้
						เกิดการ Breakdown จนกลายเป็น CVP และ
						พัฒนาตัวตามเส้นทางของเจ็ต
8	Lim <i>et al</i> .	• ทำการทดลองโดยศึกษา Large-	•	$r_{v} = 4.6$	•	Large-scale Structure ของ JICF บริเวณของ
	(2001)	scale Structure ของเจ็ตใน	•	<i>Re</i> = 1,600		เจ็ต shear layer vortices เป็นลักษณะของ
		กระแสลมขวาง				Loops vortex ซึ่งไม่ได้เกิดจากการม้วนตัวของ
		 ทำการทดลองโดยใช้เทคนิค 				Vortex rings แต่ Loops vortex เกิดจากการ
		Flow Visualization ใช้				เปลี่ยนแปลงรูปร่างของ Cylindrical vortex
		dye/alcohol mixture และ				sheet หรือ Jet column
		Fluorescent disodium dye			•	เชื่อว่า CVP นั้นเกิดจากการพัฒนาตัวขอ
						Vortex loop แทนที่จะเป็น Vortex ring
						เหมือนเจ็ตอิสระ

9	Cortelezzi and Karagozian (2001)	 ศึกษาการก่อตัวและการพัฒนาตัวของ Vortical structure ในสนามการไหล การทดลองมุ่งเน้นที่การก่อตัวของ CVP ใช้ 3D vortex element 	• $\frac{D}{2}$ = Characteristic length • $\frac{D}{2u_{\infty}}$ = Characteristic time • $\frac{\delta}{D}$ = 0.5, 1 และ 2 • $\frac{u_{jet}}{u_{\infty}}$ = 2.5, 5.4 และ 10.8	 พบว่าที่บริเวณ Near field นั้น Vortical structure มีการม้วนตัวขึ้นเป็น Vortex ring และกลายเป็น CVP ในที่สุด การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในบริเวณ Far field พบสัดส่วนของกระแสลมขวางที่เพิ่มขึ้น ในบริเวณ Downstream เนื่องจาก CVP ซึ่งจะ ช่วยเพิ่มความสามารถในการของเหนี่ยวนำ กระแสลมขวางเข้ามาผสมในเจ็ต
10	Sivadas <i>et</i> <i>al.</i> (1997)	 ศึกษาผลของรูปร่างของปากเจ็ตที่มีต่อ เส้นทางและการขยายตัวของเจ็ต ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ ความเร็วในอุโมงค์ลม ใช้ Laser light sheet visualization และ Image processing 	 r_v = 3.9, 5.9 และ 7.8 	 ปากเจ็ตรูปสี่เหลี่ยมนั้นมีการผสมดีกว่าปาก เจ็ตรูปวงกลมโดยเฉพาะเมื่อมีเพิ่มอัตราส่วน รูปร่างสำหรับด้านที่สัมผัสกับกระแสลมขวาง ไม่พบโครงสร้างของ Horseshoe vortex ใน กรณีที่ปากเจ็ตเป็นรูปสี่เหลี่ยมซึ่งต่างจาก ลักษณะของปาก เจ็ตเป็นรูปวงกลม

11	Haven and Kurosaka (1997)	 ศึกษาผลของรูปร่างของเจ็ตที่ ปากทางออกและ Aspect ratio (AR) ต่อการพัฒนาตัวของ CVP ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ ความเร็วและความเข้มข้มสเกลา ของเจ็ต โดยใช้เทคนิค LIF และ PIV 	•	รูปร่างของเจ็ตเป็น วงกลมและไม่ วงกลมเช่น สี่เหลี่ยม จัตรัส, สี่เหลี่ยมพื้น ผ้า.และวงรี AR = 0.37 -2.7 VR = 0.4 - 2	•	 ผลของรูปร่างของเจ็ตที่ปากออกที่ไม่เป็นวงกลม พบว่าจะเกิด CVP สองคู่ โดยแบ่งเป็นคู่ล่าง (Lower deck) และคู่บน (Upper deck) Lower deck มีโครงสร้างเป็นลักษณะคงตัว (Steady structure) ในขณะที่ (Upper deck) มี โครงสร้างเป็นลักษณะไม่คงตัว (Unsteady structure) Upper deck แบ่งออกตามประเภทการหมุนเป็น หมุนตาม Lower deck เรียกว่า Kidney vortices หมุนทวน Lower deck เรียกว่า Anti - kidney vortices Kidney vortices จะพบที่ AR ที่ค่าต่ำ ขณะที่

12	New <i>et al.</i> (2003)	 ศึกษาโครงสร้างของเจ็ตในกระแส ลมขวางที่ปากทางออกเป็นรูปวงรี โดยใช้เทคนิค LIF และทดสอบโดย ใช้อุโมงค์น้ำ ศึกษาผลของ AR ต่อการพัฒนาตัว ของ CVP 	•	AR = 0.3 - 3 VR = 1 - 5 $R_j = 900 - 5,100$	•	 พบว่า AR จะมีผลกระทบต่อบริเวณ Near field เท่านั้น พบว่า AR ที่ค่าต่ำๆ จะเกิด CVP ขึ้น 2 คู่โดยจะ เริ่มต้นจากด้านข้าง ของลำเจ็ตโดย CVP ที่มีกำลัง น้อยกว่าจะถูก Entrainment โดย CVP คู่ที่มีกำลัง น้อยกว่าจะถูก Entrainment โดย CVP คู่ที่มีกำลัง มากกว่า สำหรับที่ AR มีค่ามากนั้นพบว่ามี CVP เกิดขึ้นเพียงคู่เดียวและก่อตัวขึ้นจากลำเจ็ตแต่ Shear layer กับกระแสน้ำขวาง Interface กันจะ พัฒนาตัวเป็น WVP คู่เดียวหรือหลายคู่ขึ้นอยู่กับ ค่า AR และ VR WVP เกิดขึ้นจากการโค้งตัวนูนออกหรือเว้าเข้า ของ Vortex sheet พบว่ารูปร่างของปากทางออกเจ็ตจะมีผลต่อ โครงสร้างของเจ็ตที่บริเวณ Near field แต่กลไก หลักๆของการก่อตัวของโครงสร้างที่ Large scale สำหรับเจ็ตที่มีปากทางออกเป็นรูปวงรี
	1	1	1		1	—

13	Sau <i>et al.</i> (2004)	 ศึกษาโครงสร้างของ Vortical structure บริเวณ Near field ของเจ็ตที่มีปากทางออกเป็นรูป สี่เหลี่ยม ใช้ Direct numerical simulation (DNS) 	 R_j = 255 และ 300 r =2.5 และ 3.5 u = v = w = 0 ที่ ผนัง 	 CVP นั้นเกิดจาก Skewed mixing layer ที่ พัฒนาตัวจากทางผนังทางด้านข้างของเจ็ตไม่ได้ เกิดขึ้นจาก Vortex ring พบ Wake vortices structure ที่บริเวณ Downstream Horseshoe vortices ก่อตัวขึ้นทางด้าน Upstream ซึ่งเป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ของ Shear layer ที่พื้นกับเจ็ต
14	Muppidi and Mahesh (2005a)	 การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) การไหลแบบบั้นป่วนของเจ็ต ในกระแสลมขวางที่ไหลแบบ ราบเรียบด้วย DNS 2) Two dimension ถูกใช้ใน การแสดงการพัฒนาตัวภายใน หน้าตัดของเจ็ตและการเกิด CVP โดยจะกำหนดให้สภาวะ เริ่มต้นของการพัฒนาตัวในหน้า ตัดของเจ็ตนั้นมี 	• การศึกษาส่วนที่ 1 $r_{eff} = \left(\frac{\rho_j}{\rho_{\infty}}r^2\right)^{\frac{1}{2}} = 5.7$ Re = 5,000 $\delta_{80\%} = 1.32d$ ที่ปาก ทางออก ของเจ็ต $\left(\omega_x^2 + \omega_y^2 + \omega_z^2\right)$ = Vorticty magnitude $\frac{y}{r_{eff}d} = 0.1, \ 0.5$ และ 1.0	 การศึกษาส่วนที่ 1 เจ็ตนั้นมีความไม่สมมาตรตาม Center streamline และ Vorticty ที่มีขนาดมากๆนั้น จะอยู่ใกล้กับผนังของท่อและบริเวณลำเจ็ต พบว่าที่บริเวณทางด้าน Upstream ของเจ็ต จะสังเกตเห็น Vorticty ของ Cross flow fluid นั้นค่อนข้างจะสม่ำเสมอ และ Laminar -boundary layer ที่บริเวณ Downstream (0 ≤ x/d < 6) จะ ปรากฏบริเวณที่มีค่าของ Low Vorticty

		ความเร่งคงที่ (Pressure driven) และสภาวะ สุดท้ายจะถูกกำหนดให้มี ค่าของความเร็วคงที่ (Momentum driven)และ ใช้ Pressure เป็นพื้นฐาน ในการก่อตัวของ CVP	 การศึกษาส่วนที่ 2 v = v_j u, w = 0 Re = 1,000, 10,000 และ100,000 	การศึกษาส่วนที่ 2 เริ่มต้นเส้นทางการเคลื่อนที่ของเจ็ตนั้นจะเป็นเส้นโค้ง ในขณะที่สุดท้ายนั้นจะเปลี่ยนเป็นเส้นตรงซึ่งอธิบายได้ว่า ที่สภาวะเริ่มต้นนั้นเจ็ตจะเคลื่อนที่ด้วยความเร่งคงที่และ ในสภาวะสุดท้ายนั้นเจ็ตจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ • CVP นั้นจะเกิดจาก Vorticty ใน เจ็ต Shear layer และแนะนำว่า ท่อเจ็ตนั้นไม่มีความจำเป็นต่อการก่อตัว ของ CVP
15	Muppidi and Mahesh (2005b)	 การศึกษาผลของรูปร่างความเร็ว ของเจ็ตที่ปากทางออกและความ หนาของชั้นขอบเขตของกระแส ลมขวางต่อเส้นทางเดินของเจ็ต ศึกษาด้วย DNS (Directional numerical simulation) 	 r = 1.52 และ 5.7 รูปร่างความเร็วของ เจ็ต ที่ปากทางออกเป็น Parabolic และ Mean Turbulent δ_{80%} = 0.44d, 1.32d และ 6.4d 	 ได้เสนอพารามิเตอร์ตัวใหม่ (h) ในการ Scale เส้นทาง เดินของเจ็ต ซึ่งนำผลของความหนาของชั้นขอบเขตของ กระแสลมขวางและรูปร่างความของเจ็ตที่ปากทางออก มาพิจารณาประกอบด้วย พบว่าเส้นทางเดินที่ Scale ด้วยพารามิเตอร์ตัวใหม่มีแนวโน้มเป็นเส้นเดียวกันที่ดีขึ้น เมื่อ Scale ด้วย rd หรือ r²d

16	Chongsiripinyo $at al (2008)$	• ศึกษา Mixing Structure ใน	• $r = 4$	• พบว่ามี Mixing Structure ในบริเวณ Near
	<i>ei ui.</i> (2008)	บริเวณ Near field	• $Re_j = 14,000$ • $Re_{cf} = 5,400$	field 3 ลักษณะประกอบด้วย
		 ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณการ 		1) Cascading azimuthal Kelvin-
		ผสม (Mixing) ของเจ็ต โดยอาศัย		Helmholtz (K-H)
		กระบวนการ Product formation		3) windward vortical roll ups (UVR)
		• ใช้เทคนิคผลรวมของ Combination		 บริเวณที่ใกล้ Near field มากๆ พบว่า
		of smoke fluid condensation,		โครงสร้างการผสมจะมีลักษณะ Concentric
		Mie scattering และ Laser-sheet		cylinder ซึ่งเป็นผลมาจาก Cascading
		visualization techniques		azimuthal Kelvin-Helmholtz (K-H) เมื่อ
				เจ็ตพัฒนาตัวไป พบว่าโครงสร้างการผสมจะมี
				ลักษณะ Cascading ellipsoidal ซึ่งเป็นผลมา
				จาก Leeward vortical roll ups (LVR) และ
				windward vortical roll ups (WVR)
				1

17	W 7 (1 1 1	a .			
1/	Watakulsin	 ศึกษาผลของ r ต่อ Mixing 	● r = 4, 2 และ 7	•	สำหรับกรณี $r=2$ เมื่อพิจารณาจาก
	(2010)	Structure ของเจ็ตในกระแสลม	• $Re_j = 21,000$		Instantaneous mean พบว่าโครงสร้างของเจ็ต
		ขวาง	• $Re_{cf} = 14,000,$ 7.000 และ 4.000		รอบๆกับ Mixing core จะเชื่อมต่อกันด้วย
		 ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณการ 			Leewardly-connected structure ในขณะที่ $r =$
		ผสม (Mixing) ของเจ็ต โดยอาศัย			7 โครงสร้างของเจ็ตรอบๆกับ Mixing core จะ
		กระบวนการ Product formation			เชื่อมต่อกันด้วย Windwardly-connected
		 ใช้เทคนิคผลรวมของ Combination 			structure
		of smoke fluid condensation,		•	สำหรับกรณี r = 4 พบว่าการเชื่อมระหว่าง
		Mie scattering และ Laser-sheet			โครงสร้างของเจ็ตรอบๆกับ Mixing core ในช่วง
		visualization techniques			ต้นจะเหมือนกับกรณี <i>r</i> = 7 แต่เมื่อเจ็ตพัฒนาตัว
					ไป จะพบว่าการเชื่อมระหว่างโครงสร้างของเจ็ต
					รอบๆกับ Mixing core จะเหมือนกรณี <i>r</i> = 2
				•	จากการศึกษาสรุปได้ว่ากรณี r ต่ำๆ การพัฒนาตัว
					ของ Lateral skewed mixing layers จะมีอิทธิผล
					ต่อโครงสร้างของเจ็ตในกระลมขวาง ในขณะที่ <i>r</i>
					สูงๆ Windward jet shear layer จะมีอิทธิผลต่อ
					โครงสร้างของเจ็ตในกระลมขวาง

ลำดับ	ผู้ศึกษา	รายละเอียดของการศึกษา	พารามิเตอร์	ผลที่ได้
1	Zaman and Foss (1997)	 ศึกษาผลของการติด Vortex generators แบบ Tab รูป สามเหลี่ยมซึ่งฐานติดอยู่กับขอบ ปากเจ็ต มีมุมยอดเท่ากับ 90° ซึ่งจะ ติดอยู่บนขอบปากเจ็ตรูปวงกลม โดยปากเจ็ตอยู่ในระดับเดียวกับพื้น Test section ทำการทดลองศึกษาปริมาณ ความเร็ว และ Vorticty ที่หน้าตัดๆ ซึ่งตั้งฉากกับแนวแกน Streamwise ใช้ hot-wire anemometer ในการ วัด 	$J = \left(\frac{\rho_j u_j}{\rho_{cf} u_{cf}}\right)^2$ $= 21.1 และ 54.4$	การติด Tab รูปสามเหลี่ยมด้านหน้าของปากเจ็ต ส่งผลให้ Penetration depth ลดลง เนื่องจากการ สันนิษฐานบริเวณด้านหน้าปากเจ็ตมีค่าความดัน สถิตย์สูง ประกอบกับบริเวณผนังปากเจ็ตด้านในซึ่ง ตรงกับตำแหน่งที่ติดTabเป็นบริเวณที่มี Pressure gradient สูงที่เรียกว่า" Pressure hill " อีกด้วย จึงทำ ให้บริเวณที่ติด Tab นี้เป็น Primary source ของ Streamwise vorticty โดย ในขณะที่การติด Tab ด้านหลังของปากเจ็ตจะไม่ค่อยส่งผลต่อ Penetration depth เนื่องจากบริเวณพื้นด้านหลังของปากเจ็ตมี ความดันสถิตย์ต่ำ

ตารางที่ 2.2 สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการติด Tab ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

2	Bunyajitradulya and Sathapornnanon (2005)	 ศึกษาผลกระทบของ Tab ต่อ โครงสร้าง Mean flow ของกรณีเจ็ต ที่ไม่มีการหมุนควงในกระแสลมขวาง (JICF) และ เจ็ตที่มีการหมุนควง (SJICF) ใช้เจ็ตร้อนในการศึกษาโดยทำการ วัดการกระจายตัวของอุณหภูมิของ เจ็ตที่หน้าตัดตาม Downstream 	•	$Sr = \frac{w_p}{u_j}$ (Swirl ratio) $\vec{p} \forall u \vec{p} \mid 0 \vec{n} \forall 0.8$ r = 4 $Re_j = 15,000$ $Re_{cf} = 4,400$ $\frac{\rho_j}{\rho_{cf}} = 0.86$ $Fr = \left[\frac{(\rho_{cf} - \rho_j)gd}{\rho_j u_j^2}\right]^{\frac{1}{2}}$ = 0.02	กรณีเจ็ตไม่หมุนควง ซึ่งติด Tab ที่ตำแหน่งต่างๆ 8 ตำแหน่งนั้น สามารถสรุปได้ข้อสังเขป 5 ประเด็นดังนี้ 1)กรณี ติด Tab ที่ SrO-W และ SrO-L การกระจายตัว ของอุณหภูมิจะมีรูปร่างคล้ายกับกรณีที่ไม่ติด Tab คือมีลักษณะเป็นรูปไตที่สมมาตร2)กรณีติด Tabที่กรณีSrO-PW(SW) พบ ว่ามีรูปร่าง แตกต่างไปจากกรณีที่ไม่ติด Tab มีความ คล้ายคลึงกับ CVP น้อยลงมากและไม่มีความ สมมาตรมากขึ้นและผลของการติด Tabที่ ตำแหน่งนี้มีข้อสังเกตที่สำคัญคือจะมีผลต่อโครง สร้างของเจ็ตโดยรวมเป็นอย่างมากและแบบค่อน ข้างถาวร 3) กรณีติด Tab ที่ SrO-P(S) มีรูปร่าง ขอบเจ็ตนั้นจะคล้ายรูปไตที่ไม่สมมาตรเจ็ตด้านที่ ติดTabนั้นจะมีอุณหภูมิโดยรวมต่ำกว่าและ Lobe จะอยู่ต่ำกว่า Lobe ด้านที่ไม่ติด Tab ซึ่งจะ มีอุณหภูมิโดยรวมสูงกว่าและจะอยู่สูงกว่ามี ลักษณะของโครงสร้างเป็นรูปจุลภาค
---	--	--	---	---	--

		4) กรณีติด Tab ที่ Sr0-PL(SL)พบว่ารูปร่าง
		ของเจ็ตคล้ายกับกรณี Sr0-P (S) แต่ขอบ
		ด้านล่างของ Lobe ด้านที่ติด Tab นั้นจะอยู่ต่ำ
		กว่าด้านที่ไม่ติดTab 5)กรณีติด Tab ที่ ด้านข้าง
		ในทุกกรณีพบว่าจะทำให้รูปร่างของเจ็ตไม่
		สมมาตร Lobe ด้านที่ติด Tab จะมีอุณหภูมิ
		โดยรวมต่ำกว่าและขอบด้านล่างจะอยู่ใน
		ตำแหน่งที่ต่ำกว่าLobe ด้านที่ไม่ติด Tab
		กรณีเจ็ตหมุนควง
		ซึ่งติด Tab ที่ตำแหน่งต่างๆ 8 ตำแหน่งนั้น
		สามารถสรุปได้ข้อสังเขป 2 ประเด็นดังนี้ 1) กรณี
		ติดTabที่ตำแหน่ง (P,PW,W,SW) พบว่ามีการ
		พัฒนาตัวในลักษณะที่แตกต่างจากกรณีที่ไม่ติด
		Tab ค่อนข้างมาก
		2) กรณีติด Tab ที่ตำแหน่ง (S,SL,LและPL)พบ
		ว่าเจ็ตนั้นมีรูปร่างการกระจายตัวคล้ายกับกรณีที่
		ไม่ติด Tab ทั้งนี้ในกรณีที่ติด Tab ที่ตำแหน่ง S
		และ SL พบว่ามีรูปร่างคล้ายกันมากและทั้งสอง

		กรณียังพบลักษณะ Core ที่ฉีกขาดเป็นสองส่วน
		ในบางหน้าตัดอีกด้วย
		 พบว่าอุณหภูมิสูงจะอยู่ที่ต่ำแหน่งด้าน
		Suction
		 ในบริเวณที่มีความไวต่อโครงสร้างการไหล
		มากที่สุดก็คือตรงกลางระหว่างตำแหน่ง
		Pressure windward (PW) ไปจนถึง
		Windward (W)
		 แนะนำว่าการพัฒนาตัวของ Skewed
		mixing layer เป็นผลให้เกิดการก่อตัวของ
		CVP

ลำดับ	ผู้ศึกษา	รายละเอียดของการศึกษา	พารามิเตอร์	ผลที่ได้
1	M'closkey et al. (2002)	 ศึกษาเจ็ตในกระแสลมขวางโดย การกระตุ้นด้วยเสียงจากลำโพง ใช้ Liquid paraffin solution l สำหรับสร้างควันให้กับเจ็ต แสงสว่างสีขาวติดตั้งไว้ด้านบน หน้าตัดทดสอบด้วยกำลังไฟขนาด 500 Watt วิธีการทางภาพถ่ายด้วยกล้องถูก นำมาใช้บันทึกผลการทดลอง 	 r_v = 2.58 R_e = 1,500 Frequency = 40 ຄືง1,640 Hz 	 Random excitation ไม่ได้ช่วยปรับปรุงการ ผสม ค่า Amplitude สูงสุดของเจ็ตที่มีการ ตอบสนองจากการกระตุ้นด้วยความถี่ 73.5 Hz และการตอบสนองของการม้วนตัวของเจ็ต จะหยุดหลังจากที่ความถี่เกิน 100 Hz ค่าที่เหมาะสมของการพุ่งทะลุผ่านและการ กระจายตัวของเจ็ตในกระแสลมขวางโดยการ กระตุ้นด้วย Square wave จะอยู่ที่ Subhamonics ของค่าความถี่ธรรมชาติของ Vortex shedding ของเจ็ต

ตารางที่ 2.3 สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้นด้วย Pulse ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

	[			1	. ! !!
2	Narayanan et al. (2003)	 ศึกษา Dynamic และการควบคุม เจ็ตในกระแสลมขวางด้วย Spinning valve actuator กระตุ้น ด้วยความถี่ระหว่าง 100 – 1,600 Hz ปากทางออกเจ็ตเป็นรูปวงกลม ใช้เทคนิค Mie scattering visualization ใช้กล้อง NAC เป็นกล้องที่มี ความเร็วสูง (200 Frame/sec) 	$Re_{j} = 5,000$ r = 6 $Re_{cf} = 2,75 \times 10^{4}$ $\frac{\delta}{D_{j}} < 0.3$ $0.012 < Sr_{D} < 0.2$ (เทียบกับเส้นผ่าน ศูนย์กลางของเจ็ต)	•	การกระตุ้นที่ความถี่ต่ำ พบว่า Vortice จะ เพิ่มขึ้นในขณะที่เจ็ตที่พุ่งออก และ โค้งตัวตาม กระแสลมขวางและกระตุ้นที่ความถี่สูงพบว่าจะ ช่วยทำให้การกระจายตัวของเจ็ตที่ปากทางออก เพิ่มสูงขึ้น พบว่าการกระตุ้นที่ความถี่ต่ำจะช่วยเพิ่มการ ผสมระหว่างเจ็ตกับกระแสลมขวางสูงกว่าการ กระต้นที่ความถี่สูง พบว่า Flow จะมีความถี่สูงที่บริเวณใกล้กับ ปากทางออกของเจ็ตและ มีความถี่ต่ำที่ ระยะห่างจากปากเจ็ตตามทิศทางของกระแสลม ขวาง กรณีที่กระตุ้นเจ็ตที่ความถี่650 และ 1,500 Hz นั้นจะมีการ Entrainment มากกว่าเจ็ตที่ไม่ กระตุ้น

ลำดับ	ผู้ศึกษา	รายละเอียดของการศึกษา	พารามิเตอร์	ผลที่ได้
1	Kavsaoglu and Schetz (1989)	 ศึกษาผลกระทบของ Initial swirl และ High turbulence ที่มีต่อ คุณลักษณะการผสมของเจ็ตใน กระแสลมขวาง ทำการทดลองโดยศึกษาการ กระจายของความดันสถิตย์ที่พื้นผิว Test section บริเวณรอบปากเจ็ต และความเร็ว ที่ระนาบขวางตรง กลาง ที่วางตัวอยู่ตามแนว Streamwise ใช้ Yaw probe ในการวัดความเร็ว ใช้การฉีดอากาศด้านข้างในการทำ ให้เจ็ตเกิดการหมุนควง 	• $r_v = 2.2, 4 \text{ war } 8$ • $Sr = \frac{w_R}{u_j} = 0.4 \text{ war}$ 0.58 • Turbulence = 3% war 10-16%	 เจ็ตที่มี High turbulence มีผลทำให้ความดัน สถิตย์ที่พื้นผิว Test section บริเวณรอบปากเจ็ท ต่ำกว่าความดันบรรยากาศ และยังลด Penetration ของ เจ็ตลงอีกด้วย เจ็ตที่มี Swirl เพิ่มขึ้นจะทำให้ความดันสถิตย์ที่ พื้นผิว Test section บริเวณรอบปากเจ็ต มีความ ไม่สมมาตรเพิ่มขึ้น และ จะลด Penetration ของ เจ็ต ลงอีกด้วย ผลของ Swirl ดังกล่าวจะชัดเจนเมื่อเจ็ตมี อัตราส่วนความเร็วต่ำ, High turbulence และที่ บริเวณใกล้ปากเจ็ต

ตารางที่ 2.4 สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้นด้วยการหมุนควง (Swirl) ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

2 Yoshizako et.al. (199	 ศึกษาผลการหมุนควงที่มีต่อเจ็ตใน กระแสลมขวาง ในอุโมงค์น้ำ ทดลองหา Velocity vector และ Concentration profile ของ Swirling เจ็ต โดยใช้เทคนิค Image processing วิธีการคือ ปล่อย อนุภาคเล็กๆ เข้าไปพร้อมกับเจ็ต พร้อมกับฉายระนาบของแสงตัดลง ไปตรงบริเวณที่ต้องการ แล้วทำการ ถ่ายรูป ความเร็วกระแสลมขวาง, U_{cf} = 50 mm/s ความเร็วเจ็ต , V_j = 200 mm/s เส้นผ่านศูนย์กลางปากเจ็ต = 60 mm. ใช้ Guide vane ที่สามารถปรับมุม ได้ ในการทำให้เกิดการหมนควง 	• <i>Sw</i> (Swirl number) = 0 , 0.34 0.76 และ 1.54	•	เมื่อเพิ่ม Swirl number ขึ้นเจ็ตจะมีการกระจาย ดัวได้มากขึ้นในบริเวณใกล้ปากเจ็ตและ Penetration depth จะลดลง กระแสลมขวางซึ่งมีลักษณะเป็น Uniform flow จะถูกเร่งเมื่อมีทิศทางสอดคล้องกับทิศทาง ความเร็วในแนวสัมผัสของ Swirling jet
	9			

3	Niederhaus et.al. (1997)	 ศึกษาผลของ Swirl ที่มีต่อ คุณลักษณะการผสม ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ Scalar concentration ในอุโมงค์ น้ำ ใช้เทคนิค Planar laser-induced fluorescence (PLIF) ใช้ใบพัดกวนเจ็ตอากาศเพื่อให้เกิด การหมุนควง 	•	$r_v = 4.9 - 11.1$ $Sn = \frac{G_{\theta}}{G_u R}$ = 0 - 0.17 $Re_j = 1.3 \ge 10^4$	•	ลักษณะของ CVP เปลี่ยนจากรูปร่างสมมาตร ในกรณีที่ไม่มีการหมุนควงไปเป็นลักษณะที่ Vortex ด้านหนึ่งมีขนาดโตกว่าอีกด้านหนึ่ง ทำ ให้รูปร่างของ CVP เปลี่ยนจากรูป Kidney เป็นรูปจุลภาค เจ็ตที่มีการหมุนควงทำให้ Penetration ลดลง เล็กน้อย และไม่มีผลต่อการลดลงของ Maximum mean concentration ของเจ็ต ในช่วงที่ทดลอง
4	Wangjiraniran and Bunyajitradulya (2001),(2001)	 ศึกษาคุณลักษณะของเจ็ตที่หมุน ควงแบบ Non-Zero circulation ทำการทดลองโดยศึกษา คุณลักษณะของการผสมและการ พัฒนาตัวของเจ็ต ด้วยการวัด อุณหภูมิเฉพาะหน้าตัด ใช้ Thermocouple ในการวัด 	•	r = 4.35 $S_r = \frac{u_{\theta}}{\overline{u}_j} =$ 0,0.17,0.52 และ 0.82 $Re_j = 12,000$ $Re_{cf} = 3,400$	•	การหมุนควงทำให้ลักษณะการกระจายของ อุณหภูมิบนหน้าตัดไม่สมมาตร อาณาบริเวณที่ อุณหภูมิสูงและการเปลี่ยน แปลงอุณหภูมิส่วน ใหญ่อยู่ทางด้าน Suction Center of mass temperature trajectory จะ อยู่ต่ำกว่า Center plan temperature trajectory เสมอที่ความเว็วประสิทธิผลเท่ากัน

5 Limdumrongtum <i>at el.</i> (2007),(2009)	 ศึกษา Mixing Structure ใน บริเวณ Near field ทำการทดลองโดยศึกษาปริมาณ การผสม (Mixing) ของเจ็ต โดย อาศัยกระบวนการ Product formation ใช้เทคนิคผลรวมของ Combination of smoke fluid condensation , Mie scattering และ Laser-sheet visualization techniques 	 Swirl ratio (Sr) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 r = 4 	 การหมุนควงจะไปพัฒนาและส่งเสริม Cascading azimuthal K-H mixing structures บนด้าน Suction ขณะที่จะไปยับ ยังบนด้าน Pressures และที่บริเวณ y/rd > 0.2 จะไปพัฒนาและส่งเสริม Vortical roll- ups บนด้าน Pressures ขณะที่จะไปยับยังบน ด้าน Suction การพัฒนาตัวของ Vortical roll-ups บนด้าน Pressures เกิดจากพัฒนาและขยายตัวอย่าง ต่อเนื่องจาก Cascading azimuthal K-H mixing structures จาก Upstream ในขณะ ที่ Vortical roll-ups บนด้าน Suction จะเกิด จากพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก Lee side cusp 				
6	Yingjaroen <i>at</i> <i>el.</i> (2006)	•	วิวัฒนาการของเจ็ตในกระแสลมขวาง กรณีเจ็ตไม่หมุนควง (JICF) และกรณี เจ็ตหมุนควง (SJICF) ที่ความเร็วตาม แนวเส้นสัมผัสรอบปากเจ็ตไม่เท่ากับ ศูนย์ ใช้ปฏิกิริยา กรด- เบส แสดงถึง Reactive mixing และฉีดสีแสดงถึง Passive mixing ใช้ Contours of line-of-sight integrated mean images แทน ปริมาณเชิงคุณภาพของการผสม	•	Swirl ratio (<i>Sr</i>) ตั้งแต่ 0 ถึง 0.8 <i>r</i> = 4	•	กรณีเจ็ตไม่หมุนควง พบว่าบริเวณตำแหน่ง x / rd < 0.5 Passive outer region mixing จะมี การผสมบริเวณนี้มาก และเมื่อตำแหน่ง x/rd มาก ขึ้น พบว่าการผสมบริเวณ Passive outer region mixing จะมีการผสมน้อยลง ในขณะที่ Central- region mixing จะมีอิทธิพลต่อการผสมมากขึ้น และ Reactive inner region mixing จะมีการ ผสมเพียงเล็กน้อยในบริเวณนี้ กรณีเจ็ตหมุนควง พบว่าบริเวณ Outer และ Inner regions จะมีการผสมบริเวณนี้มาก ในขณะที่ Central-region mixing ไม่มีนัยสำคัญต่อการ ผสม
---	---	---	---	---	--	---	---
---	---	---	---	---	--	---	---

7	Denev <i>et al.</i> (2005), (2009)	•	ศึกษาโครงสร้างและการผสมของเจ็ต หมุนควงในกระแสลมขวาง ใช้วิธี LES ศึกษาสนามการไหล	• Swirl number (s) = $\frac{\int_{0}^{D/2} \rho U_a U_t r^2 dr}{\frac{D}{2} \int_{0}^{D/2} \rho U_a^2 r dr} = 0 - 0.6$	•	การหมุนควงทำให้การไหลและสนามความเข้มจะ บิดเบี้ยวไป จากการศึกษาพบว่าการหมุนมีผลต่อการผสมเพียง เล็กน้อย
				• $Re = 2,100$ • $r_v = 3.3$		

ลำดับ	ผู้ศึกษา	รายละเอียดของการศึกษา	พารามิเตอร์	แลที่ได้
	Konsri(2007), Konsri <i>et al.</i> (2009)	 ศึกษาผลของเจ็ตควบตามแนว เส้นรอบวงต่อคุณลักษะของเจ็ต ในกระแสลมขวาง ทำการทำลองโดยศึกษาปริมาณ ความเร็วในอุโมงค์ลม ใช้ Single hot filme anemometer เป็นเครื่องมือวัด ความเร็ว กำหนดขอบเจ็ตที่ Turbulent intensity 12 % 	• $r = 3.87$ • $Re_{cf} = 5,900$ • $Re_{j} = 23,500$	 การฉีดเจ็ตควบคุมบริเวณด้านหน้า มีผลทำให้ เส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตบนระนาบสมมาตร ต่ำลงและต่ำสุดที่ต่ำแหน่งการฉีด ± 15 (กรณี I15) ในขณะการฉีดเจ็ตควบคุมบริเวณด้านข้างหรือ ด้านหลังจะทำให้เส้นทางเดินความเร็วของเจ็ต สูงขึ้น พบว่ากรณี JICF (ไม่ฉีดเจ็ตควบคุม) และ กรณี I15 การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต ที่ตำแหน่ง 4rd ทั้งสองกรณีมีการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตที่ดึง กระแสลมขวางเข้ามาผสมมีค่าน้อยลง (เจ็ตคาย อากาศออก) ซึ่งไม่น่าจะเกิดขึ้นสำหรับการไหลใน ลักษณะนี้ เป็นไปได้ว่าการกำหนดขอบเจ็ตด้วย Turbulent intensity 12 % อาจไม่เหมาะสม
1	1		1	

ตารางที่ 2.5 สรุปผลงานวิจัยที่ผ่านมา: การศึกษาผลของการกระตุ้นด้วยเจ็ตควบคุมตามแนวเส้นรวบวง (Azimutal control jet) ต่อคุณลักษณะของเจ็ตในกระแสลมขวาง

2	Bunyajitradulya	•	ศึกษาผลของเจ็ตควบตามแนวเส้น	•	<i>r</i> = 3.87	•	ผลของเจ็ตควบคุมต่อโครงสร้างและเส้นทาง
	(2011)		รอบวงต่อคุณลักษะของเจ็ตใน	• $Re_{cf} = 5,900$ • $Re_{i} = 23,500$		เดินของเจ็ต ได้ผลเช่นเดียวกับ Konsri	
			กระแสลมขวาง		J ź		(2007) และ Konsri et al. (2009)
		•	ทำการทำลองโดยศึกษาปริมาณ			•	พบว่าการกำหนดขอบเจ็ตที่ Turbulent
			ความเร็วในอุโมงค์ลม				intensity 6 % ทั้งกรณี JICF และ I15 เจ็ตไม่
		•	ងៃ Single hot filme anemometer				มีการคายอากาศออกตลอดแนวของการวัด
			เป็นเครื่องมือวัดความเร็ว				0.25 <i>rd</i> – 4 <i>rd</i>
		• ก้	กำหนดขอบเจ็ตที่ Turbulent			•	การฉิดเจ็ตควบคุมกรณี I15 มีผลทำให้การ
			intensity 6 %				เหนี่ยวนำการผสมดีขึ้นประมาณ 10 % ที่
			-				ตำแหน่ง <i>x/rd</i> = 1.5 และ 20 % ที่ตำแหน่ง
							x/rd = 4

ตำแหน่ง (<i>x,z</i>)	ความหนาของชั้นขอบเขต (<i>mm</i>)
-1 <i>rd</i> , -0.5 <i>rd</i>	7.2
-1 <i>rd</i> , 0 <i>rd</i>	7.5
-1 <i>rd</i> , 0.5 <i>rd</i>	7.6

ตารางที่ 4.1 ความหนาของชั้น Boundary layer ของแต่ละตามแนว Spanwise (z)

x/rd	การศึกษาเบื้องต้น	การศึกษาละเอียด	
	Spatial resolution	Spatial resolution	
0.5	1.09 mm × 1.09 mm	1.07 mm × 1.07 mm	
0.75	ไม่ได้ทดลอง	1.30 mm × 1.30 mm	
1	ไม่ได้ทดลอง	1.34 mm × 1.34 mm	
1.5	1.27 mm × 1.27 mm	1.35 mm × 1.35 mm	

ตารางที่ 4.2 Spatial resolution การวัดด้วย SPIV

พารามิเตอร์	ค่าของพารามิเตอร์
ความเร็วเจ็ตเฉลี่ย (V_{j}) [m/s]	16.9 ± 0.8
ความเร็วของกระแสลมขวาง ($V_{c\!f}$) [$m\!/\!s$]	4.3 ± 0.2
อัตราส่วนความเร็วประสิทธิผล (r)	3.9 ± 0.3
Reynolds number ของเจ็ต	23,000
Reynolds number ของกระแสลมขวาง	5,900
อัตราส่วนเชิงมวลเจ็ตควบคุมต่อเจ็ตหลัก (r _m , %)	2.0

ตารางที่ 4.3 สรุปพารามิเตอร์ในการทดลอง

		x/rd = 0.5	x/rd = 1.5
JICF	Ε	2.93	5.36
I15	E	2.89	5.56
	η	0.99 ± 0.03	1.04 ± 0.04
I45	Ε	2.71	5.22
	η	0.92 ± 0.03	0.97 ± 0.04
190	E	2.97	5.48
	η	1.01 ± 0.03	1.03 ± 0.04
I135	E	3.20	5.49
	η	1.09 ± 0.04	1.02 ± 0.04

ตารางที่ 5.1 ค่าการเหนี่ยวนำการผสมการทดลองของการศึกษาเบื้องต้น

x/rd	JICF	I1	5	I135		
	E	Ε	η	Ε	η	
0.5	2.88	2.90	1.01 ± 0.03	3.08	1.07 ± 0.04	
0.75	4.00	4.00	1.00 ± 0.04	4.52	1.13 ± 0.04	
1	4.80	5.05	1.05 ± 0.04	5.06	1.05 ± 0.04	
1.5	5.39	5.67	1.05 ± 0.04	5.72	1.06 ± 0.04	

ตารางที่ 9.1 ค่าการเหนี่ยวนำการผสมการทดลองของการศึกษาละเอียด

x/rd	JIC	CF	I15		I135		
	$+\Gamma/V_{cf}d$	$-\Gamma/V_{cf}d$	$+\Gamma/V_{cf}d$	$-\Gamma/V_{cf}d$	$+\Gamma/V_{cf}d$	$-\Gamma/V_{cf}d$	
0.5	3.88	-3.88	4.83	-4.83	3.82	-3.82	
0.75	3.49	-3.49	4.61	-4.61	3.55	-3.55	
1	2.93	-2.93	4.30	-4.30	2.83	-2.83	
1.5	2.40	-2.40	3.12	-3.12	2.25	-2.25	

ตารางที่ 9.2 ค่า Circulation ไร้มิติของการทดลอง

ประมวลรูปภาพ

http://www.earthyreport.com/site/majority-of-co2-comes-from-10-countries/smokestack/

http://www.yxlon.com/Resources/Applications/

http://www.hightech-edge.com/wp-content/uploads/av-8b-harrier-ii.jpg/

- รูปที่ 1.1 การประยุกต์ใช้งานเจ็ตในกระแสลมขวาง
  - ก) การใหลแบบเจ็ตในกระแสลมขวางที่เกิดจากการระบายอากาศเสีย
     จากปล่องควัน
  - การระบายความร้อนบริเวณผิวของใบพัดของแก๊สเทอร์ไบน์
  - ค) การบังคับควบคุมอากาศยานขึ้นลงในแนวดิ่ง V/STOL (Vertical Short Take Off and Landing)

ก

ป

p

รูปที่ 2.1 เส้นทางเดินของความเร็ว (Pratte and Baines, 1967)

รูปที่ 2.2 เส้นทางเดินของความเร็วและอุณหภูมิ (Kamotani and Greber, 1972)

รูปที่ 2.3 เส้นทางเดินของ Passive scalar (Smith and Mungal, 1998)

รูปที่ 2.4 เส้นทางเดินของ Steamline (Yuan and Street, 1998)

รูปที่ 2.6 ผลการเปรียบเทียบเส้นทางเดินเสกลด้วย โดย (ก) *rd* และ (ข) *r² d* (Muppidi and Mahesh, 2005b)

รูปที่ 2.7 เส้นทางเดินเสกลด้วย h (Muppidi and Mahesh, 2005b)

รูปที่ 2.8 การเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ต (Yuan and Street, 1998)

รูปที่ 2.9 โครงสร้างของ Vortical structure ของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Fric and Rosh, 1994)

รูปที่ 2.10 การลดลงของ C% ของ JICF และ Free เจ็ต บน Near Field บน *r² d* (Smith and Mungal, 1998)

รูปที่ 2.11 การลดลงของ C% ของ JICF และ Free เจ็ต บน Near Field บน*rd* (Smith and Mungal, 1998)

รูปที่ 2.12 Contour ของ Instantanous spanwise vorticity (ซ้าย) และ Contour ของ Scalar concentration (ขวา) บน Centerplane (Yuan and Street, 1998)

รูปที่ 2.13 โครงสร้างของการเกิด CVP (Cortelezzi and Karagozian, 2001)

- Isometic ของเจ็ต Shear layer vortex ring
- ข) Schematic diagram ของการเปลี่ยนตำแหน่งของ Shear layer

รูปที่ 2.14 การพัฒนาตัวของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Cortelezzi and Karagozian, 2001)

รูปที่ 2.15 Vortices structure ของเจ็ตในกระแสลมขวางบนระนาบสมมาตร (Lim *et.al.*, 2001)

รูปที่ 2.16 การพับตัวของ cylindrical shear layer (Lim *et.al.*, 2001)

รูปที่ 2.17 โครงสร้างบริเวณ Near field ของเจ็ตในกระแสลมขวาง ซึ่งแสดงเป็น Isosuface ของ Voricity (Yuan *et.al.,* 1999)

รูปที่ 2.18 โครงสร้างของ Hanging vortices (Yuan *et.al.*, 1999)

- ก) รูป Schematic ของ Hanging vortices
- ข) Vector ความเร็วซึ่งแสดงกลไกของการเกิด Hanging vortices

รูปที่ 2.19 Skewed mixing layer ที่พัฒนาตัวขึ้นระหว่างเจ็ตและกระแสลมขวางที่ บริเวณขอบด้านข้างของเจ็ต (Yuan *et.al.,* 1999)

รูปที่ 2.20 วิวัฒนาการของ Streamlines ในการก่อตัวของ Kelvin-Helmholtz roller (Sau *et.al.*, 2004)

รูปที่ 2.21 วิวัฒนาการของ Vortices structure (Sau *et.al.*, 2004)

รูปที่ 2.22 Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.23 Contour ความเร็วเฉลี่ยบนระนาบตั้งฉากสำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.24 ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface สำหรับ J=21 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.25 ความเร็วเฉลี่ยบนหน้าตัดตั้งฉากและ Streamwise vorticity isosurface สำหรับ J=54 (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.26 ผลของการติด Tab ต่อเส้นทางเดินของความเร็วบนระนาบสมมาตร (Zaman and Fross, 1997)

รูปที่ 2.27 ผลของการติด Tab ต่อ Circulation ไปตามแนว Downstream (Zaman and Fross, 1997)

ข) ระบบแกนตั้งฉากกับทิศทางการหมุน

(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)

(Bunyajitradulya and Sathapornnanon, 2005)

รูปที่ 2.31 ผลการกระตุ้นเจ็ตด้วยลำโพง (M'Closkey *et.al.*, 2002)

- (ก) ยังไม่กระตุ้นเจ็ต
- (ข) Uncompensated กระตุ้นด้วย Sine wave ที่ความถี่ 73.5 Hz
- (ค) Compensated กระตุ้นด้วย Sine wave ที่ความถี่ 73.5 Hz
- (ง) Uncompensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 110 Hz duty cycle 31 %
- (จ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 110 Hz duty cycle 31 %
- (ฉ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 55 Hz duty cycle 15 %
- (ข) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 73.5 Hz duty cycle 22 %
- (ฃ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 85 Hz duty cycle 24 %
- (ฌ) Compensated กระตุ้นด้วย Square wave ที่ความถี่ 220 Hz duty cycle 62 %

รูปที่ 2.32 ภาพ Intantaneous (ก) กรณีเจ็ตไม่มีการควบคุม,(ข) กรณีที่กระตุ้นที่ความถี่ ต่ำ (680 Hz และค่า Sr D ประมาณ 0.085) และ (ค) กรณีกระตุ้นที่ความถี่สูง (1500 Hz และค่า Sr D ประมาณ 0.19) (Narayanan *et.al.,* 2003)

รูปที่ 2.33 การกระจายของสัมประสิทธิ์อุณหภูมิรวมบนระนาบตั้งฉาก (Wangjiraniran and Bunyajitradulya , 2001)

รูปที่ 2.34 ภาพแสดง Contours of line-of-sight integrated mean images ของ Traverses profile ไปตามแนว downstream โดยที่ P แทน Passive และ A แทน Reactive (Yingjaroen *et.al.*, 2006)

รูปที่ 2.35 Instantaneous image ของ mixing structure บนด้าน Top view (Limdumrongtum *et.al.*, 2009)

ฐปที่ 2.36 Instantaneous Iso concentration surface โดย S1 =0.1, Top view ∩) S=0, บ) S=0.4, ค) S=0.6 (Denev *et.al.*, 2005)

รูปที่ 2.37 ภาพเฉลี่ยของ Streamline และค่าความเข้มข้นที่ x=0 และ x=1.83D Top view (ก) S=0, (ข) S=0.4, (ค) S=0 6.(Denev *et.al.*, 2005)

(b) Side view

รูปที่ 2.38 ชุดเจ็ตควบคุม (Kornsri et.al., 2009)

รูปที่ 2.39 ผลของเจ็ตควบคุมต่อเส้นทางเดินของความเร็ว (Kornsri et.al., 2009)

รูปที่ 2.40 การ Penetration ของเส้นทางเดินความเร็วของเจ็ตที่ตำแหน่ง *x/rd*=1.5 สำหรับมุม ที่ ±15 กับที่ r_m ต่างๆ (Kornsri *et.al.*, 2009)

รูปที่ 2.41 Contour ของความเร็ว (Normalize ด้วย ความเร็วกระแสลมขวาง) เปรียบเทียบระหว่าง ไม่ควบคุมกับควบคุมที่สภาวะเหมาะสมที่เหมาะสม (Kornsri *et.al.*, 2009)

รูปที่ 2.42 แนวคิดกลไกการเหนี่ยวนำการผสมของเจ็ตในกระแสลมขวาง (Kornsri *et.al.,* 2009)

ข) กรณีใส่อนุภาคติดตามการไหลเฉพาะในเจ็ตหลักเท่านั้น

รูปที่ 3.2 การหาอัตราการไหลเชิงปริมาตรในบริเวณของเจ็ต ด้วย เมื่อ ก) อินทิเกรตสนามความเร็ว V_x ในบริเวณที่เป็นเจ็ตเท่านั้น ข) อินทิเกรตสนามความเร็ว V_{x,j} ไปบนพื้นที่ทั้งหมดซึ่งรวมทั้งพื้นที่

ของเจ็ตและกระแสลมขวาง

รูปที่ 4.1 ชุดอุโมงค์ลมและหน้าตัดทดสอบ

รูปที่ 4.2 ชุดหัวเจ็ตควบคุม (Kornsri, 2007)

รูปที่ 4.3 เจ็ตหลักและการใส่อนุภาคร่วมติดตามการไหล

รูปที่ 4.4 พิกัดการทดลอง

รูปที่ 4.6 รูปแบบการติดตั้ง Stereoscopic Particle Image Velocimetry

รูปที่ 4.7 ภาพถ่ายชุด Stereoscopic Particle Image Velocimetry

รูปที่ 4.8 เครื่องกำเนิดแสงเลเซอร์ (New Wave^{TM} model Solo 200XT)

รูปที่ 4.9 แขนส่งต่อล้ำแสงเลเซอร์ (Laser Light Arm, model 610015)

รูปที่ 4.10 กล้อง CCD (PowerView Plus11MP, model 630062)

รูปที่ 4.11 ชุดควบคุมส่วนกลาง (synchronizer, model 610035)

รูปที่ 4.12 ภาพถ่ายอนุภาคติดตามการไหลด้วยกล้อง CCD

กล้องขวา

กล้องซ้าย

รูปที่ 4.13 เวกเตอร์ความเร็วที่ได้การประมวลผลจากภาพถ่ายอนุภาคติดตามการใหล

รูปที่ 4.14 เวกเตอร์ความเร็วบนระนาบเลเซอร์ (ไม่ได้แสดงผลของ $V_{\scriptscriptstyle x}$)

รูปที่ 4.15 การกระจายตัวของความเร็วในแนวแกน x ($V_{\scriptscriptstyle x}$)

รูปที่ 4.16 ความสม่ำเสมอของความเร็วเฉลี่ย (V_{cf}) ของกระแสลมขวางที่ x = -9 cm บริเวณหน้าตัดทดสอบของอุโมงค์ลม

รูปที่ 4.17 รูปร่างของชั้นขอบเขต (Boundary layer ; $V_{cf}=4.3~{
m m/s}$)

รูปที่ 4.18 รูปร่างความเร็วในแนวแกนเจ็ตที่ทางออกของเจ็ต

รูปที่ 5.1 เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตาม จำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij} <=1$ ของการศึกษาเบื้องต้น

รูปที่ 5.2 อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรของการศึกษาเบื้องต้น

รูปที่ 5.3 ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตรของการศึกษาเบื้องต้น

รูปที่ 6.1 ก ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (e,) แปรตามจำนวน N₂ สนามกรณี JICF ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (\overline{\varphi_{ij}})

รูปที่ 6.1 ข ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (*e*_v) แปรตามจำนวน N₂ สนามกรณี I15 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (*φ*_{ij})

รูปที่ 6.1 ค ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วเฉลี่ยต่อจุด (*e_v*) แปรตามจำนวน *N*₂ สนามกรณี I135 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (*φ_{ij}*)

รูปที่ 6.2 ค่าความคลาดเคลื่อนของการลู่เข้าของความเร็วต่อจุด (e_v) แปรตามจำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij}$ <=1 ของกรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 6.3 ก เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตาม จำนวน N₂ สนาม กรณี JICF ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (φ_{ij})

รูปที่ 6.3 ข เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตาม จำนวน N₂ สนาม กรณี I15 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (φ_{ij})

รูปที่ 6.3 ค เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตาม จำนวน N₂ สนาม กรณี I135 ที่ความน่าจะความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ต ณ เวลาใดๆ (φ_{ij})

รูปที่ 6.4 เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนของอัตราการไหลเชิงปริมาตรของเจ็ต (e_q) แปรตาม จำนวน N_2 สนาม บริเวณ $0 < \phi_{ij} <=1$ ของกรณี JICF ,I15 และ I135

รูปที่ 6.5 การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัวของ ความเร็วเฉลี่ยตามแนวแกน *x* ต่อกระแสลมขวาง (*V_x/Vcf*) กับผลการทดลองของ Zaman and Foss (1997) กรณี JICF โดยที่ ก) Zaman and Foss (1997) ข) สำหรับงานวิจัยนี้

รูปที่ 6.6 การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัวของ ความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V_{xy}/Vcf) กับผลการทดลองของ Konsri (2007) กรณี JICF โดยที่ ก) Konsri (2007) ข) สำหรับงานวิจัยนี้

รูปที่ 6.7 การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่าง Contour แสดงการการกระจายตัวของ ความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V_{xy}/Vcf) กับผลการทดลองของ Konsri (2007) กรณี I15 โดยที่ ก) Konsri (2007) ข) สำหรับงานวิจัยนี้

รูปที่ 6.8 การเปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างอัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตร กับผลการทดลองของ Yuan and Street (1998) case 3II กรณี JICF โดยที่ ก) Yuan and Street (1998) ข) สำหรับงานวิจัยนี้

รูปที่ 7.1 การกระจายตัวของความน่าจะเป็นเชิงเวลาที่จะพบเจ็ตที่จุดใด กรณี JICF , I15 และ I135

รูปที่ 7.2 การกระจายตัวของผลรวมความความเร็วเฉลี่ยต่อกระแสลมขวาง (V/V_{cf}) กรณี JIC F, I15 และ I135

รูปที่ 8.1 การกระจายตัวผลรวมความเร็วต่อกระแสลมขวาง (*V/V_{cf}*) กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 8.2 การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf}) กรณี JICF, I15 และ I135

JICF, I15 และ I135

กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 8.5 การกระจายตัวความเร็วตามแนวแกน x ต่อกระแสลมขวาง (V_x/V_{cf}) และ เวกเตอร์บนระนาบ yz กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 8.6 การกระจายตัวของ vorticity เฉลี่ยไร้มิติ ($\omega_x \, d/V_{cf}$) กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 8.7 การกระจายของ Turbulent kinetic energy ต่อ Crossflow kinetic energy กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 8.8 CC และ CM ของผลรวมความเร็ว (V) กรณี JICF, 115 และ 1135

รูปที่ 8.9 CC และ CM ของ vorticity (ω_x) กรณี JICF, I15 และ I135

รูปที่ 9.1 อัตราส่วนการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตร

รูปที่ 9.2 ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตร

รูปที่ 9.3 การกำหนดเครื่องหมาย Circulation

รูปที่ 9.4 Circulation ไว้มิติไปตามแนว Downstream

รูปที่ 10.1 ความสัมพันธ์อัตราส่วนการเหนี่ยวนำการผสมเชิงปริมาตรกับ CM ของ ω_{x}

รายการอ้างอิง

- Pratte, B. D., and Baines, W. D. Profiles of round turbulent jet in cross flow. <u>J.Hydraulics Division</u> Vol. 93 (November 1967) : 53-64.
- Kamotani, Y., and Greber, I. Experiments on a turbulent jet in a cross flow. <u>AIAA J</u> Vol. 10 No. 11 (November 1972) : 1425-1429.
- Fric, T.F., and Roshko, A. Vortical structure in the wake of a transverse jet. J. Fluid Mech Vol. 279 (November 1994) : 1-47.
- Kelso, R. M., Lim, T. T., and Perry, A. E. An experimental study of round jets in cross-flow. J. Fluid Mech Vol. 306 (January 1996) :111-144.
- Smith, S. H., and Mungal, M. G. Mixing, structure and scaling of the jet in Crossflow. J. Fluid Mech Vol. 357 (February 1998) : 83-122.
- Yuan, L. L., and Street, R. L. Trajectory and entrainment of a round jet in Crossflow. <u>Physics of Fluids</u> Vol. 10 No. 9 (September 1998) : 2323-2335.
- Yuan, L. L., Street, R. L., and Ferziger, J. H. Large-eddy simulations of a round jet in Crossflow. J. Fluid Mech Vol. 379 (January 1999) : 71-104.
- Lim, T. T., New, T. H., and Lou, S. C. On the development of large-scale structures of a jet normal to a cross flow. <u>Phys. Fluids</u> Vol. 13 No. 3 (March 2001) : 770-775.
- Cortelezzi, L., and Karagozian, A. R. On the formation of the counter-rotating vortex pair in traverse jets. J. Fluid Mech Vol. 446 (November 2001) : 347-373.
- Sivadas, V., Pani, B.S., Butefisch, K.A., and Meier, G.E.A. Flow visualisation studies on growth of area of deflected jets. <u>Exp. Fluids</u> Vol. 13 (June 1997) : 105-112.
- Haven, B. A., and Kurosaka, M. Kidney and anti-kidney vortices in crossflow jets. <u>J.</u> <u>Fluid Mech</u> Vol.352 (December 1997) : 27–64.
- New, T.H., Lim, T.T., and Luo, S.C. Elliptic jets in cross flow. J. Fluid Mech Vol. 494 (November 2003) : 119-140.
- Sau, A., Sheu, W.H., Hwang, R., and Yang, W.C. Three dimensional simulation of square jets in Crossflow. <u>Phys. Rev. E</u> Vol. 69 CID 066302 (January 2004)
- Muppidi, S., and Mahesh, K. Velocity field of around turbulent transverse jet. <u>Proceedings fourth international symposium on turbulent and shear flow</u> <u>phenomena.Williamsburg</u> Virginia.Paper TSFP4-197 (June 2005a) : 829 – 834.
- Muppidi, S., and Mahesh, K. Study of trajectories of jets in crossflow using direct numerical simulations. <u>J. Fluid Mech</u> Vol. 530 (May 2005b) : 81-100.
- Chongsiripinyo, K., Limdumrongtum, P., Pimpin, A., and Bunyajitradulya, A. Investigation of mixing structure in the near field of a jet in crossflow, <u>Proceedings of The Twenty-Second Conference of Mechanical Engineering</u> <u>Network of Thailand</u>, 15-17 October 2008, Thammasat University, Rangsit Campus, Pathum Thani, Thailand.
- Watakulsin, P., Woraboot, G., Saengnumpong, W., Sangnimnuan, A., Pimpin, A., and Bunyajitradulya. Effect of Effective Velocity Ratio on the Near - Field Mixing Structures of a Jet in Crossflow, <u>The First TSME</u> International Conference <u>on Mechanical Engineering</u>, 20-22 October 2010, Ubon Ratchathani, Thailand.

- Zaman, K.B.M.Q., and Foss, J.K. The effect of vortex generators on a jet in a cross- flow. <u>Phys. Fluids</u> 9 (January 1997) : 106-114.
- Bunyajitradulya, A. and Sathapornnanon, S. Sensitivity to tab disturbance of the mean flow structure of nonswirling jet and swirling jet in Crossflow. <u>Phys.</u> <u>Fluids</u> 17 (March 2005) 045102.
- M'Closkey, R.T., King, J. M., Cortelezzi, L., and Karakozian, A. R. Activity controlled jets in Crossflow. J. Fluid Mech Vol. 452 (February 2002) : 325-335.
- Narayanan, S., Barooah, P., and Cohen, J.M. Fluid dynamics of highly pitched and yawed Jets in Crosssflow. <u>AIAA Journal</u> Vol. 41 (December 2003) : 2316-2330.
- Kavsaoglu, M.S., and Schetz, J.A. Effects of swirl and high intensity turbulence on a jet in a Crossflow. Journal of Aircraft Vol.26 No.6 (January1989) : 539-546.
- Yoshizako,H., Yoshida,K., and Akiyama, I. Diffusion of a Jet Injected Perpendicularly into Uniform Crossflow. JSME (B) No.90-0442 B (1991) : 354-359.
- Niederhaus, C.E., Champagne, F.H., and Jacobs, J.W. Scalar transport in a swirling transverse jet. <u>AIAA Jounal</u> Vol.35 No.11 (November 1997) : 1697-1704.
- Wangjiraniran, W. <u>Effects of Swirl Number on Mixing Characteristics of A Heated</u> <u>Swirling Jet in Crossflow</u>. Master's Thesis, Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, 2001.
- Wangjiraniran, W., and Bunyajitradulya, A. Temperature Distribution in Non-Zero Circulation Swirling Jet in Crossflow. <u>Proceedings of The Fifteenth</u> <u>Conference of The Mechanical Engineering Network of Thailand</u>, TF104-TF116. 28-30 November 2001 Vol. 1, Bangkok, Thailand
- Limdumrongtum, P. <u>Swirling jet in crossflow: A flow visualization study</u>, Master's Thesis, Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, 2007.
- Limdumrongtum, P., Chongsiripinyo, K., Nontiwatwanich, P., Pimpin, A., and Bunyajitradulya, A. Investigation of mixing structure in the near field of swirling jets in Crossflow. <u>Proceedings of The Twenty-Third Conference of</u> <u>The Mechanical Engineering Network of Thailand</u>, 4-7 November 2009, Chiang Mai.
- Yingjaroen, T., Pimpin, A., and Bunyajitradulya, A. Evolution of Mixing Regions in Jet and Swirling Jet in Crossflow: An Experimental Study. <u>Proceedings of The Twentieth Conference of The Mechanical Engineering Network of</u> Thailand, 18-20 October 2006, Nakhon Ratchasima, Thailand
- Denev, J., Frohlich, J., and Bockhorn, H. Structure and mixing of a swirling transverse jet into a Crossflow. In Humphrey *et al.*(eds.), <u>Procs. Of 4th Int.</u> <u>Symp. On Turbulent Shear Flow Phenomena:Williamsburg</u>. 1255-1260 27-29 June 2005
- Denev, J. A., Fröhlich, J., and Bockhorn, H. Large eddy simulation of a swirling transverse jet into a crossflow with investigation of scalar transport. <u>Phys.</u> <u>Fluids</u> 21 015101 (January 2009)
- Kornsri, P. <u>Efects of Control Jest on Charateristics of A Jet in Crossflow</u>. Master's Thesis, Department of Mechaical Engineerng, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University, 2008.

Hasselbrink, E. F., and Mungal, M. G. An analysis of the time - averaged properties of the far field of the transverse jet. in 34th Aerospace <u>Sciences</u> <u>Meeting and Exhibit</u> 96-0201 15-18 January 1996, AIAA, Reno

Bunyajitradulya, A. <u>Manipulation and Control of The Entrainment of A Jet in</u> <u>Crossflow.</u> TRF RMU5080047 Research Project Report, Thailand Research Fund, 2011 ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การคำนวณค่าความไม่แน่นอนของ

n.1.1 ค่าความไม่แน่นอนของการกระจายของความเร็วต่อกระแสลมขวาง

ความเร็วไร้มิติตามแนวแกน x เขียนเป็น

$$V_{xn} = \frac{V_x}{V_{cf}}$$

จากสมการ UPE ความไม่แน่นอนของ V_{xn} เขียนได้ดังนี้

$$U_{V_{xn}}^{2} = \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{x}}\right)^{2} U_{V_{x}}^{2} + \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}}\right)^{2} U_{V_{cf}}^{2} + 2\left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}}\right) \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{x}}\right) C_{B_{V_{x}}B_{V_{cf}}} + 2\left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}}\right) \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{x}}\right) C_{P_{V_{x}}P_{V_{cf}}}$$

$$(n.1.1)$$

โดยมีข้อสมมุติฐานดังนี้

- 1. ความไม่แน่นอนของการวัดมาจาก Bias เพียงอย่างเดียว
  - $U_{V_x} pprox B_{V_x}$ และ $U_{V_{cf}} pprox B_{V_{cf}}$
  - $C_{P_{V_x}P_{V_{cf}}} \approx 0$

สมการที่ ก.1 เขียนใหม่ได้ว่า

$$U_{V_{xn}}^{2} = \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{x}}\right)^{2} B_{V_{x}}^{2} + \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}}\right)^{2} B_{V_{cf}}^{2} + 2\left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}}\right) \left(\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{x}}\right) C_{B_{V_{x}}B_{V_{cf}}}$$
(n.1.2)

แต่

$$\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_x} = \frac{1}{V_{cf}} \tag{n.1.3}$$

$$\frac{\partial V_{xn}}{\partial V_{cf}} = -\frac{V_x}{V_{cf}^2} \tag{n.1.4}$$

$$C_{B_{V_x}B_{V_{cf}}} = \overline{B_{V_x}B_{V_{cf}}} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^{N} B_{V_x,k} B_{V_{cf},k} = \frac{1}{N} B_{V_x} B_{V_{cf}} N = B_{V_x} B_{V_{cf}}$$
(1.1.5)

แทนในสมการที่ ก.2 เขียนใหม่ได้ว่า

$$U_{V_{xn}}{}^{2} = \left(\frac{1}{V_{cf1}}\right)^{2} B_{V_{x}}{}^{2} + \left(-\frac{V_{x}}{V_{cf}}\right)^{2} B_{v_{cf}}{}^{2} + 2\left(\frac{1}{V_{cf}}\right)\left(-\frac{V_{x}}{V_{cf}}\right) B_{V_{x}} B_{V_{cf}}$$

จัดรูปให้อยู่ Fraction From

$$\left(\frac{U_{V_{xn}}}{V_{xn}}\right)^2 = \left(\frac{B_{V_x}}{V_x}\right)^2 + \left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)^2 - 2\left(\frac{1}{V_x V_{cf}}\right) B_{V_x} B_{V_{cf}}$$
(n.1.6)

จัดรูปใหม่จะได้ว่า

$$\left(\frac{U_{V_{xn}}}{V_{xn}}\right)^2 = \left(\frac{B_{V_x}}{V_x}\right)^2 + \left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)^2 - 2\left(\frac{B_{V_x}}{V_x}\right)\left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)$$
(1.1.7)

ในทำนองเดียวกับ ความเร็วไร้มิติตามแนวแกนy และ z

$$\left(\frac{U_{V_{yn}}}{V_{yn}}\right)^2 = \left(\frac{B_{V_y}}{V_y}\right)^2 + \left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)^2 - 2\left(\frac{B_{V_y}}{V_y}\right)\left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)$$
(n.1.8)

$$\left(\frac{U_{V_{zn}}}{V_{zn}}\right)^2 = \left(\frac{B_{Vz}}{V_z}\right)^2 + \left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)^2 - 2\left(\frac{B_{V_z}}{V_z}\right)\left(\frac{B_{V_{cf}}}{V_{cf}}\right)$$
(n.1.9)

โดยมีข้อสมมุติฐาน

$$\frac{B_{V_y}}{V_y} = \frac{B_{V_y}}{V_y} = \frac{B_{V_y}}{V_y} \approx 0.1333$$
 จากการสอบเทียบ PIV ที่ 6 เมตรต่อวินาที

$$rac{B_{\scriptscriptstyle Vcf}}{V_{\scriptscriptstyle cf}} pprox 0.1396$$
 จากการสอบเทียบ PIV ที่ 4 เมตรต่อวินาที

ฉะนั้น

$$\frac{U_{V_{ny}}}{V_{ny}} = \frac{U_{V_{ny}}}{V_{ny}} = \frac{U_{V_{ny}}}{V_{ny}} \approx 0.01$$

n.2 ค่าความไม่แน่นอนของประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวนำ การผสมเชิงปริมาตร

ประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่ออัตราส่วนการเหนี่ยวน้ำการผสมเชิงปริมาตร (η) นิยามเป็น

$$\eta = \frac{Q_{cJICF}}{Q_{JICF}} = \frac{Q_2}{Q_1}$$

ความไม่แน่นอนของ η เขียนได้ดังนี้

$$U_{\eta}^{2} = \left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{2}}\right)^{2} U_{Q_{2}}^{2} + \left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{1}}\right)^{2} U_{Q_{1}}^{2} + 2\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{1}}\right)\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{2}}\right) C_{B_{Q_{1}}B_{Q_{2}}} + 2\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{1}}\right)\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{2}}\right) C_{P_{Q_{1}}P_{Q_{2}}}$$

$$(n.2.1)$$

โดยมีข้อสมมุติฐานดังนี้

- 1. ในระบบนั้นความไม่แน่นอนของการวัดมาจาก Bias เพียงอย่างเดียว
- 2. Bias จะคิดจากผลความคลาดเคลื่อนของ PIV

สมการที่ ก.2.1 เขียนใหม่ได้ว่า

$$B_{\eta}^{2} = \left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{2}}\right)^{2} B_{Q_{2}}^{2} + \left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{1}}\right)^{2} B_{Q_{1}}^{2} + 2\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{1}}\right)\left(\frac{\partial \eta}{\partial Q_{2}}\right) C_{B_{Q_{1}}B_{Q_{2}}} \tag{1.2.2}$$

แต่

$$\frac{\partial \eta}{\partial Q_2} = \frac{1}{Q_1} \tag{1.2.3}$$

$$\frac{\partial \eta}{\partial Q_1} = -\frac{Q_2}{Q_1^2} \tag{n.2.4}$$

$$C_{B_{Q_1}B_{Q_2}} = \overline{B_{Q_1}B_{Q_2}} = \frac{1}{N} \sum_{k=1}^{N} B_{Q_1,k} B_{Q_2,k} = \frac{1}{N} B_{Q_1} B_{Q_2} N = B_{Q_1} B_{Q_2}$$
(1.2.5)

แทนในสมการที่ ก.2.2 เขียนใหม่ได้ว่า

$$B_{\eta}^{2} = \left(\frac{1}{Q_{1}}\right)^{2} B_{Q_{2}}^{2} + \left(-\frac{Q_{2}}{Q_{1}^{2}}\right)^{2} B_{Q_{1}}^{2} + 2\left(\frac{1}{Q_{1}}\right)\left(-\frac{Q_{2}}{Q_{1}^{2}}\right) B_{Q_{1}} B_{Q_{2}}$$

จัดรูปให้อยู่ Fraction From

$$\left(\frac{B_{\eta}}{\eta}\right)^2 = \left(\frac{B_{Q_2}}{Q_2}\right)^2 + \left(\frac{B_{Q_1}}{Q_1}\right)^2 - 2\left(\frac{1}{Q_1Q_2}\right)B_{Q_1}B_{Q_2}$$
(1.2.6)

แต่

$$Q_2 = \sum_{ij} \overline{V}_{ij,2} A$$
$$Q_1 = \sum_{ij} \overline{V}_{ij,1} A$$

ใช้ UPE

$$\left(\frac{B_{\mathcal{Q}_2}}{\mathcal{Q}_2}\right)^2 = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,2}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,2} \left(\frac{B_{\overline{V}_{ij,2}}}{\overline{V}_{ij,2}}\right)^2 \tag{n.2.7}$$

$$\left(\frac{B_{Q_1}}{Q_1}\right)^2 = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,1}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,1} \left(\frac{B_{\overline{V}_{ij,1}}}{\overline{V}_{ij,1}}\right)^2 \tag{(1.2.8)}$$

จาก

$$\overline{V}_{ij} = \frac{1}{N} \sum_{ij} V_{ij}$$

Bias จากความเร็ว

$$\delta \overline{V}_{ij} = \frac{1}{N} \sum_{ij} \delta V_{ij} = \frac{N_V}{N} \sum_{ij} \delta V_{ij} = \phi \sum_{ij} \delta V_{ij}$$

ประมาณได้ว่า

$$\frac{B_{\overline{V}_{ij}}}{\overline{V}_{ij}} \approx \phi \frac{B_{V_{ij}}}{V_{ij}}$$

สมการที่ ก.2.7 และ ก.2.8 เขียนใหม่ได้ว่า

$$\left(\frac{B_{Q_2}}{Q_2}\right)^2 = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,2}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,2} \left(\phi \frac{B_{V_{ij,2}}}{V_{ij,2}}\right)^2$$
(n.2.7)

$$\left(\frac{B_{Q_1}}{Q_1}\right)^2 = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,1}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,1} \left(\phi \frac{B_{V_{ij,1}}}{V_{ij,1}}\right)^2 \tag{n.2.8}$$

เขียนสมการ ก.2.6 ใหม่

$$\left(\frac{B_{\eta}}{\eta}\right)^{2} = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,2}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,2} \left(\phi_{2} \frac{B_{V_{ij,2}}}{V_{ij,2}}\right)^{2} + \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,1}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,1} \left(\phi_{1} \frac{B_{V_{ij,1}}}{V_{ij,1}}\right)^{2} - 2\left(\frac{1}{Q_{1}Q_{2}}\right) B_{Q_{1}} B_{Q_{2}}$$

ในทำนองเดียวกัน

$$B_{Q_1}B_{Q_2} = A^2 \sum \phi_1 \partial V_{ij,1} \phi_2 \partial V_{ij,2}$$

จะได้ว่า

$$\left(\frac{B_{\eta}}{\eta}\right)^{2} = \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,2}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,2} \left(\phi_{2} \frac{B_{V_{ij,2}}}{V_{ij,2}}\right)^{2} + \frac{1}{\sum_{ij} \overline{V}_{ij,1}} \sum_{ij} \overline{V}_{ij,1} \left(\phi_{1} \frac{B_{V_{ij,1}}}{V_{ij,1}}\right)^{2} - 2 \left(\frac{1}{Q_{1}Q_{2}}\right) A^{2} \sum \phi_{1} \partial V_{ij,1} \phi_{2} \partial V_{ij,2}$$
(n.2.9)

สมการ ก.2.9 สามารถคำนวณด้วยโปรแกรม Matlab

จากการสอบเทียบ SPIV กำหนดให้

$$rac{B_{V_{ij}}}{V_{ij}} pprox 0.01396$$
 เมื่อ V_{ij} น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 เมตรต่อวินาที $rac{B_{V_{ij}}}{V_{ij}} pprox 0.01333$ เมื่อ V_{ij} มากกว่า 4 เมตรต่อวินาที

ซึ่งผลการคำนวณสรุปได้ตารางดังต่อไปนี้

x/rd	I15	I135
	B_{η}	$\frac{B_{\eta}}{2}$
	η	η
0.5	0.0328	0.0327
0.75	0.0400	0.0363
1	0.0371	0.0370
1.5	0.0371	0.0368

ตาราง ก.2.1 ความไม่แน่นอนของประสิทธิผลของเจ็ตควบคุมต่อการเหนี่ยวนำการผสม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายธเนศน์ วิทยาประภากร เกิดวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2529 ที่จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สำนักวิชา วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิศวกรรมเครื่องกลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี การศึกษา 2553